

B 166

B 166

Incipit modus procedendi in ser-
mones de sacramento venerabilis
eucharistie quos composuit sanctus
Thomas de aquino ordinis sancti
predicatorum.

De sacro sancto corporis
domini locuturi sacramento
proponimus donante deo
procedere tali modo. Pri-
mo ponimus que principaliter circa illud
sunt notanda. Secundo singula eorum
in tria diuidenda. Tertio sic diuisa
quodammodo subdividendo. Primo
itaque ponimus circa sacramenta cor-
poris domini septem principaliter esse no-
tanda. Primum est causa institutionis.
Secundum est forma donationis. Tertium
mirabilia diuine operationis.
Quartum est qualitas nostre preparationis.
Quintum est modus manducationis.
Sextum effectus sue bonitatis. Sep-
timum consideratio sacri sanguinis.
Secundo dicimus singula horum in tria
membra hoc modo diuidenda. Primum
principaliter circa sacramentum hoc no-
tandum est scilicet causa institutionis. hec
est triplex scilicet memoria saluatoris.
sacrificium altaris. et cibum hominis.
De ceteris principaliter notandis pro-
cedendum est sibi forma ut patet in se-
quentibus. Tertio singula mem-
bra sic diuisa. sunt subdividenda. vel
aliqua specie processus in hunc modum
dilatanda. Prima causa institutionis
domini corporis est memoria saluato-
ris. Circa hanc tria vel quatuor pos-
sunt inquiri vel considerari. aut triplex
ratio vel similitudo assignari. De ce-
teris membris similiter potest fieri ue-

infra experite patet in titulis sequen-
tis opusculi. Quarto de membris
sic subdivisis. quedam aliquo modo
ulterius pertinet quod specialiter paragra-
pho demonstrat. Thema vero pro-
ponendum. vel generale potest sumi vel specias-
le. vel proprium. Generale quod possit intelli-
gi de hoc sacramento in generali. Spe-
ciale in quo sit aliquid quod specialiter
pertinet alicui membro principali. ut
causa institutionis. vel forme dona-
tionis. vel alteri. Proprium in quo sit quod
magis proprie resonet verbis secunda-
riis. ut memorie saluatoris. sacrifici-
um altaris. vel alicui de ceteris. De
predictis itaque custoditis et scripture
sacre testimonio roboratis poterit
largiente domino aliqua sermorum co-
pia pullulare. De quibus nunc iste nunc
ille. vel certi per deum. per de altero.
pro loco et tempore valebit vtilis esse ad
animarum firmandam fidem. informandam
vitam et deuotionem excitandam.

Hij sunt tituli operis.

11.

De tribus causis institutionis sa-
cramenti corporis christi. que sunt
memoria saluatoris. sacrificium alta-
ris. cibum hominis.

2.

De prima causa institutionis per se scilicet
de memoria saluatoris et de prepara-
tione ad iudicium eius.

3.

De secunda causa institutionis scilicet de sa-
crificio altaris. Circa quod tria nominantur
et primo dicitur de duobus que sunt for-
ma offerenda. et questio de sacrifi-
cio legali.

4.

De tertio circa sacrificium notandum scilicet
de sacrificij nostri excellentia.

7.

De tertia cā institucōis q̄ ē ab̄ ho-
mīs h̄is tres racōnes. et p̄mo d̄r de
p̄ma q̄ ē dīne literacōis maḡtudo. 6.
De duab⁹ alijs rōib⁹ q̄b⁹ dat cor-
p⁹ xp̄i in abū q̄ sunt huāne n̄e cor-
eupcō et eiusdē adicō. .7.
De forma donacōis q̄ corp⁹ dat res
latū. et hoc q̄tuor rōib⁹. et p̄mo de
duab⁹ q̄ sunt indignitas prauoz et
fides bonoz. .8.
De duab⁹ alijs rōib⁹ q̄b⁹ dat cor-
p⁹ relatū. q̄ sunt instructio mox et
intecillitas omniū. .9.
De forma donacōis q̄ dat sub sp̄e
panis t̄iceī p̄ter t̄a. .10.
De t̄ib⁹ mirabilib⁹ q̄ sūt in cōsecra-
cōe. et p̄mo de duob⁹ q̄ sūt q̄ sub sp̄e
panis est corp⁹ d̄m. et q̄ tota subā
panis mutat in corp⁹ xp̄i. .11.
De t̄ercō mirabili q̄d fit in cōsecōne
scz q̄ subā panis mutat in corp⁹ xp̄i
ita q̄ acc̄ntia manent. et de duritia
querti nolentū. .12.
De t̄rib⁹ mirabilib⁹ q̄ cōsiderant in
corp⁹ xp̄i possessiōe. q̄ sūt q̄ tā maḡ
res cōtinet sub pua sp̄e panis. et q̄
vnū et idē corp⁹ ē in plurib⁹ locis et
t̄m in se cōiunctum manet. .13.
De t̄ib⁹ mirabilib⁹ in corp⁹ xp̄i p̄
ceptōe q̄ sūt. q̄ dū māducat nō mi-
nuit. si n̄ māducat q̄dāmo minuit
et dū māducat auḡmtat. .14.
De q̄litate n̄re p̄paracōis ad sacra-
m̄tū cōsiderāda in t̄ib⁹. et p̄mo i duob⁹
scz i dignitate corp⁹ xp̄i et hostia pais
De p̄paracōe n̄rā in t̄ercō. .15.
scz in agno paschali cōsiderāda. et in
māducaōne sp̄uali. .16.
De t̄plicā mō māducaōdi. et p̄mo de
sacram̄tali t̄m. q̄ t̄a ḡna maloz in-

digne cōmunicant. et p̄mo de duob⁹ scz
maluol⁹ et dolos⁹. et de cōsacōe ad
bonum. .17.

De t̄ercō ḡne indigne cōmunicantiū
scz de p̄sūptuos⁹. .18.

De sc̄do mō māducaōdi scz de sp̄uali
t̄m q̄ t̄ia ḡna bonoz t̄plicā rōne
manducant. .19.

De t̄tio mō māducaōdi scz de sacra-
m̄tali et sp̄uali s̄l. Circa q̄d t̄a p̄si-
derat scz multitudo reproboz nō cō-
municantiū. felicitas bonoz xp̄m dig-
ne sumentū et racō remāducaōnis
eoz. .20.

De duodecim effectib⁹ siue fructib⁹
corp⁹ d̄m. cōtra. xij. n̄os lāguozes.
et p̄mo de q̄tuor p̄mīs. .21.

De q̄tuor fructib⁹ sc̄dis. .22.

De quatuor fructib⁹ t̄c̄is. .23.

De t̄rib⁹ effectib⁹ p̄ncipalib⁹. et q̄
q̄libet valet ad t̄ia. .24.

De effectib⁹ corp⁹ xp̄i sumptis ex
t̄rib⁹ eius vocabulis. .25.

De effectib⁹ sumptis ex t̄ib⁹ alijs
corp⁹ xp̄i vocabulis. .26.

De cōsideracōe sanḡnis xp̄i t̄ib⁹ mo-
dis. et p̄mo de p̄mo ut in cruce fūdit
et ab inestimabili p̄tiositate cōndat.
Circa quā q̄tuor notant. ex q̄b⁹ de
duob⁹ hic d̄r q̄ sūt p̄tiositatis maḡ
ne p̄bacō et t̄ati p̄cy d̄adi rō. .27.

De duob⁹ alijs circa p̄tiositate
sanḡnis xp̄i notādū que sunt vir-
tutis ei⁹ magnitudo et redemptoz
multitudo. .28.

De cōsideracōne sanguinis xp̄i sc̄do
modo scz ut in sacramento sumit.
Circa q̄ t̄ia q̄runt. et de duob⁹ hic
dicat que sunt quare sacramentum
altaris datur sub sp̄etie duplici.

et quare plus non accipit sanguinem sub specie vini. .29.

De etiam quod circa sanguinem christi quod est de utilitate sanguinis digne sumpti.

De consideratione sanguinis christi etiam modo scilicet ut a fidelibus spiritualiter bibitur. .30.

De triplici potu sanguinis christi. .31.

De tribus causis institutionis. Thema proprium vel generale. sermo primus.

Quoniam comedite panem meum et bibite vinum quod miscui vobis. .i. .ix. hys verbis dominus nos inuitat ad salutem viuendi. in qua preparauit pretiosum cibum et potum. corpus et sanguinem suum. Causam tuam tracta cum amico tuo et secretum extraneo ne reueles. .i. .xxv. Res secreta est sacramentum altaris quasi sacrum secretum. Cuius causa non infidelibus sed fidelibus est reuelanda. hoc facite in mea commemorationem. .i. .Jo. .xxv. Ite psalmus. in memoria eterna erit iustus. Ite estote parati quia hora non putatis filius hominis ueniet. .i. .luce. .xxv. vel aliud in quo memoria domini possit notari. Primum principaliter circa sacramentum domini corporis notanda est causa institutionis. hec est triplex. memoria saluatoris. sacrificium altaris. cibum hominis. hec causa disposita in hoc sacramento dei sapientia contra ista vetera mala scilicet contra obliuionem dei contra debitum rapine aliene. et contra corruptionem pomi mortiferi. Primum namque pentes in hec ista mala ceciderunt per petina fraude decepti et per eos successores eorum sunt deperuati. De primo ecclesiastici. imitium superbie hominis est apostatare a deo. quoniam ab eo qui fecit illum recessit cor eius. scilicet per obliuionem in occupatione dampnose negociis cum serpente. quod sepe

adhuc quibusdam solet euenire. De secundo gen. .iiij. videtur mulier lignum quod bonum est ad vescendum et pulchrum oculi aspectuque delcabile. tulit de fructu eius et comedit. deditque viro suo et sic abo rapinam commiserunt. hanc rapine similitudinem faciunt qui in usu creaturarum et rerum temporalium iustitie mensuram excedunt. De etiam gen. .v. de ligno scie boni et mali ne comedas. in quacumque die comedis ex eo morte morieris. .i. in bono immortalitatis corrumpis. .ps. .corrupti sunt et abhominabiles facti sunt in iniquitatibus suis. sic qui peccatum in usu sumunt animas suas corrumpunt et occidunt. Igitur contra triplex vetus malum institutum est hoc sacramentum. .i. .lu. .xxv. accipite et comedite hoc est corpus meum quod pro vobis tradit. hoc facite in mea commemorationem. .i. .ecce prima causa institutionis hanc sacramenti scilicet memoria saluatoris contra dei obliuionem. hoc pro vobis tradit. .i. ut agnus dei offerret. ecce secunda causa scilicet sacrificium altaris contra rapinam. accipite et comedite hoc est corpus meum. ecce etiam causa scilicet cibum medicinali. contra corruptionem pomi mortiferi. Prima itaque causa institutionis hanc sacramenti est memoria saluatoris contra dei obliuionem. ut scilicet per hoc amoniti totam mentem et omnes sensus nostros quos a deo auertimus et cum prauis quibus cogitationibus et delcatis cogitationibus vagari permittimus a nostris extrahentes integritate ad dominum referamus. hic dicit hoc facite in mea commemorationem eusebius. quia corpus assumptum dominus ablatum erat ab oculis et illatum fidelibus. necessarium erat ut die cene sacramentum nobis sui corporis et sanguinis consecraret. ut offerret iugiter per mysterium. quod offerrebat seipsum in partem. et phennis victimam viueret in memoria et seipsum presentem

eēt in grā. ad hāc sp habēdā scz me-
moriā saluatoris cogunt nos tā ar-
gumta sue caritatis scz remissio pec-
cator. redēptō impignorator. et cō-
tinuacō bñficōz. **De pmo.** ysa. xliij.
ego sū ipse q̄ deleo iniquitates tuas
p̄t me et p̄cōz tuoz nō recordabor
reduc me in meōria. **De scdo.** eccle.
29. grāz fideiussoris tui ne obliuiscas
is vnq̄. dedit em̄ p te aiām. p te scz
p hēditate regni celestis q̄si a te im-
pignorata deo fideiussit. et se totū in
cruce ad soluendū debitū tuū dedit.
hui⁹ grāz ne obliuiscaris qm̄ eū p ea
diligas. et q̄tū potes orōib⁹ a bonis
opib⁹ debitū ei reddas. canē. v. aperi
ri in soror mea amica mea qz caput
meū plenū ē rore et antūm mei gut-
tis noctiū. aperi m̄. i. suscipe me in
mētē tuā in meōriā in dilectionē. qz
caput meū scz dimitas plenū ē rore
scz mie ad remittendū p̄cā. a cān-
ni mei. i. huānitas guttis noctiū. i.
effusione sudoris lacrimaz et sang-
nis passionū. ad redimēdā hēditatē
tuā p satisfatione p̄cōz tuoz in-
pignoratā. **De t̄tio** deu. viij. obpua
et caue neq̄ obliuiscaris dñm dei tui
et negligas mandata ei⁹ ne postq̄
p̄medeis et faciāt⁹ fueis. habuerisqz
cūctaz rex copīā. eleuet cor tuū et
nō remiscaris dñm dei tui. glō. eccle.
xvij. sic nullū momētū ē q̄ nō utit hō
dei boitate ita sp debz in meōria p̄ns
eē. **Scda** cā institucōis h⁹ sacramti
ē sacrificiū altaris p̄tra q̄ndā cottidiz
anā delictoz n̄oz rapinā. ut sic cor
p̄ dñm sel oblatū ē in cruce p debito
originali. sic offerat iugit p n̄is cot-
tidianis delictis in altari. et hēat in
hoc ec̄cia mun⁹ ad placādū sibi deū

sup oia legis sacramta vel sacrificia
p̄tiosū et acceptū. mal. iij. placebit
dño sacrificiū iuda et iherusalē q̄si
regis et militie. i. xp̄i a ec̄cie. **Item**
alex. papa nichil in sacrificijs mai⁹
eē p̄t q̄ corp⁹ a sanguis xp̄i nec vlla
oblatō hac potior est. s̄. oēs p̄cellit. q̄
pura deo p̄scia offerēda est et pura
mētē sumēda. et sic potior ē ceteris
ita pot⁹ extolli et renerari debz. **Ad**
hoc sacrificiū approbādū nōnda est
ēplex racō mutādi vetus sacrificiū.
p̄ma ē auctoris n̄i sacrificij potētia.
scda ē debitor n̄oz exigētia. tertia
sacrificij ill⁹ insufficientia. **Prima**
racō mutādi legis sacrificia ē auctois
n̄i sacrificij. i. xp̄i potētia. q̄ nō solū
ex eo qd̄ ē dñs et rex uniu⁹e terre s̄
ex sumi sacerdotij ad eū t̄nslacōe po-
tuit et debuit suū in meli⁹ sacrificiū
p̄mutare. sicut rex potest in regno
suo dum vult nūmisma m̄ing bonū
imouare. p̄s iurauit dñs et non
penitebit eum tu es sacerdos in et̄nū
s̄m ordinem melchisedech. nō dicit
s̄m ordinem aaron vel s̄m ritum le-
uitaz qui obtulerūt carnes hyrcoz
et tauroz. sed s̄m ordinem melchi-
sedech. qui obtulerunt panē et vinū
heb. viij. quid fuit necessariū s̄m or-
dinem melchisedech. alium exurgē
sacerdotē et non s̄m ordinē aaronē.
Respondeo. translato em̄ sacerdotio
necesse est ut legis t̄nslacō fiat.
manifestum est autē qd̄ ex tribu iuda
ortus est doming de qua s̄m legem
non erant sacerdotes. **Secunda**
ratio mutādi legis sacrificia est
debitor n̄oz exigētia. **Tam**
magnum quippe fuit debitū p̄moz
parētum ex rapine magnitudine.

ex raptoris ingratitudine. ex lesi scz cre-
 atois maiestate. qd n solū legis sa-
 crificia s totū mūdū cū oī creatūa n
 sufficit p satisfactōe. heb. x. xps in-
 grediēs mūdū dicit. hostiā q obla-
 tōez nolūsti. corpus aut aptasti m.
 glō ingrediēs mūdū. i. hō factū dicit
 hostiā de aialibz q oblatōez de alijs
 rebus nolūsti. i. nō placuerūt tibi.
 corpū aut qd p oibz sacrificijs est qz
 sū pccō aptasti m. i. aptū et ydoneū
 dedisti unīcō m. qd p oīm redēpcōe
 valeat offerri. ps psecuti sūt me in
 inimici mei iniuste. q nō rapui tūc ex-
 soluebā. dū scz p debitis oīm suffici-
 ens sacrificium in cruce offerebam.
Tertia racō mutādi legis sacrificia
 ē eorūde insuffitientia. et hec pbat
 a tribus. qz scz deo nō placuerūt. qz
 pccā nō abstulerūt. et qz grāz nō cō-
 tulerūt. de pmo. **Je. vi.** holocausta
 nra nō sunt accepta. victime vrē nō
 placuerūt m. **Osee. vi. mat. ix.** mis-
 seicordiā volo q nō sacrificiū. de scdo
 ps. holocaustū q p pccō n postulasti.
 ro. iij. ex opibz legis nō iustificabif
 oīs caro corā deo. heb. x. impossibile
 ē sangne hircorū et thaurorū auferri
 pccā. de tūo. **ezech. xx.** dedi eis pcep-
 ta nō bona et iudicia in qbz nō vi-
 uēt. pcepta nō bona. i. minz bona.
 qptū scz ad sacrificia et cerimonialia.
 in quibz nō uiuēt qz vitā grē nō cō-
 ferebāt. heb. xij. eprobacō qdē fit p-
 cedētis mādātū pte infirmitatē eius
 q inutilitatē qsi pte ei sterilitatē. qz
 nō cōferebat grām. **Tertia** cā insti-
 tucōis hz sacramtū ē abz homīs. abz
 inquā medicinal cōtra pccōi mortū
 feri corrupcōez. q causa praua infusa
 ē p pmos pccōes hūano gnū ut eēt

incurabilis. nisi subueiret medicina
 optia quā posset face prudentia dei.
 eccle. xxxvij. altissimz de tra creauit
 medicinā. i. de carne virginis. et vie
 prudēs nō abhorrebit eam. ambro.
 corpus xpi medicina spūalis ē q cū
 reuerentia degustata sibi deuotōs
 purificat. **Ad** cognoscendū nra
 tatis medicane corpis xpi racōez. sci-
 endū qz serpes malignz infudit hōi
 p venenū abī vidi triplicē corrup-
 cōem. in aias scz tenebras ignorātie
 in carne morbū pue cōcupiscētie. et
 mortē utrobiz. cōtra hoc ē institutū
 corpis xpi medicamentū tenebras
 ignorātie illustrans. morbū cōcupie
 sanās et mortē nraz mortificās. pte
 hec tria pte cōpami triplici dulci cibo
 et medicinali. scz melli pte pmo. fi-
 cui pte scdm. et fructu vitē pte ter-
 tiū. de pmo pū. xij. comedē fili mel
 qm bonū ē. mel corpū xpi dulce figt.
 hoc bonū ē qz tenebras mentis nre
 illuīnat. i. re. xij. vidisti qz illuīati
 sunt oculi mei eo qz gustauē p au-
 lulū de melle. ysaye. vij. butirum et
 mel manducabit omīs qui relictus
 fuerit. ut scz sciat reprobare malū
 et eligere bonū. ps. dominz illumi-
 nacō mea et salus mea. **Item** acce-
 dite ad eum et illuminamī. de scdo
Je. xij. video ficus. ficus bonas
 bonas valde. ficus bis dē. dulce cor-
 pū xpi dei et hoīs fignt. hec bis bone
 sūt valde. qz mentē q carnē a morbo
 pue scie sanāt. iij. re. xx. ysa. iussit
 afferri massam ficorū quā cū posuissz
 sup vlcus regis curatus ē. vlcus re-
 gis cōcupiscētia ē carnal. massa fi-
 corū corpū xpi cōtinēs dulcedinē mī-
 toz bonoz ad medicinam maloz.

desiderioꝝ. De t̄tio. luce. i. b̄ndictus
fruct⁹ ventris tui. corp⁹ sc̄z xp̄i q̄ est
fruct⁹ vite valens ad destructionē
mortis iehēne. ⁊ acq̄sicoꝝ vite eēne.
p̄u. iij. lignū vite est h̄is q̄ ap̄ eā sc̄z
sapiam dei incarnatā. h̄ic dicit. osēe
xij. ero mors tua o mors. Jo. vi. ego
sū panis viu⁹ q̄ de celo descēdi. si q̄s
māducauerit ex hoc pane uiuet in
t̄nū. et panis quē ego dabo caro mea
est p̄ mundi vita. q̄ māducat carnē
meā ⁊ bibit meū sangnē in me ma-
net ⁊ ego in eo ⁊ q̄ māducat me vi-
uet p̄t̄ me. h̄yla⁹ accepta carne d̄m
⁊ hausto sangne id efficit ut nos in
ip̄o ⁊ ip̄e in nob̄ sit. hec ē ḡo cā vite
nr̄e q̄ i nob̄ carnalib⁹ p̄ carnē xp̄m
q̄ vera vita ē manētē habem⁹. victu-
ri p̄ eū ea p̄dicōne qua uiuit ip̄e p̄
patrem qui in eo est. Amen.

**De p̄ma cā institucōis p̄ se. thema
ap̄t̄iu. de meōria d̄m. p̄mo. ij.**

Quoniam meditate panē meū.
et bibite vinū quod miscui
uobis ⁊ cetera. p̄u. ix. h̄is
v̄bis d̄ns nos iuuat ad salutare cō-
uiuū in q̄ p̄parauit p̄iosū cibū ⁊ pos-
tū. corp⁹ ⁊ sangnē suū. cām tuā tra-
cta ut in p̄mo p̄mone. p̄ma cā insti-
tucōis sacram̄ti d̄m̄i corp̄is ē meō-
ria saluatois. ut sic p̄ amorē inq̄tas
tis a d̄no recessim⁹. sic p̄ memoriale
pietatis redam⁹. Circa meōriā sal-
uatois tria possūt inq̄ri. sc̄z q̄d mali
seq̄t̄ si fuerit relicta. de q̄b⁹ sit habē-
da. ad q̄d valeat h̄ita. p̄mo q̄rit̄ q̄d
mali seq̄t̄ si meōria d̄m̄i fuerit relicta
et d̄d̄ q̄ t̄plex sc̄z amissio d̄ine gr̄e.
subiectō p̄t̄ati dyabolice. magna de

Formitas culpe. De p̄mo. deu. 31. d̄m̄
qui te genuit dereliquisti. ⁊ ob. es. d. c.
t. ⁊ ait. abscondā faciē meā ab eis. i.
subtrahā grām. ubi aut̄ fons parit
riu⁹ arefcit. ysa. xvij. eris deserta q̄
oblita es dei saluatoris tui. eccle. xx.
gr̄e fatuoꝝ effundent̄. De sc̄do. i. re-
xij. obliti sūt d̄m̄ dei sui est tradidit
eos in man⁹ syfare. i. in p̄t̄ate dyas-
boli. thob. vi. q̄ iugia ita suscipiūt
ut d̄m̄ a se ⁊ a sua mēte excludāt in
hos habet p̄t̄ate demoniū. De tertio
ro. i. sicut nō pbauerūt. i. noluerūt
d̄m̄ habē in notitia. tradidit illos in
re p̄bū sensū ut faciāt ea q̄ nō p̄ueis-
ūt. ⁊ heu hoc sepe fit usq̄ ad mortē
p̄s. nō est d̄m̄ in aspectu ei⁹ inq̄nate
sūt vie illi⁹ in oī t̄pe. Jobel. i. cōpu-
truerūt iumēta in stercore suo. i. in
luxuria ⁊ in alijs vicis f̄mūt. De sc̄do
q̄rit̄ de q̄b⁹ meōria d̄m̄ sit habenda.
et dicendū de trib⁹. de p̄terito. de pre-
senti. et de futuro. De p̄terito ut nr̄i
redemptoris qui per nimia caritatē
a morte mala. morte sua nos libera-
uit. De p̄senti ut omniū inspectoris
qui per occultā p̄sentiā omnia nr̄a
sp̄ cernit. De futuro ut iusti iudicis
qui p̄ oipotentiā suā omne p̄auū in-
correctū districto iudicabit. De p̄mo
tr̄en. iij. recordare paupertatis mee
transgressionis id est maxime hu-
miliacōis. absint̄ij et fellis id est
amare passionis. eze. ix. signa thau
sup̄ frontes viroꝝ gementiū et do-
lentiū super aictis abhominacōib⁹
que sunt in ciuitate hac. thau. T.
figurā crucis. i. passionis d̄m̄ q̄ semp̄
est bonis in mente ferenda. De sc̄do
p̄s scitote qm̄ d̄ns ip̄e est de⁹ quasi
memēto te q̄ d̄ns ē de⁹. oia implet.

vndiqz pñs. oia vidēs. hic ait pui-
 debam dñm in p̄spectu meo sp̄. eccle
 39. opa ois carnis corā dño a nō est
 q̄equā absconditū ab ocul' ei⁹. canē.
 ij. en ip̄e stat post parietē nēm. i. in
 dutus pietē carnis nr̄e. p̄spiciens p̄
 cācellos. qz hēz me⁹ degēs. occult⁹ a
 nob' videi n̄ possit. tñ oia nr̄a r̄spicit
 de t̄tio. ysa. 30. ecce nom̄ dñm venit de
 lōginq̄. ardes furor ei⁹. et grauis ad
 portādū. ecce vit. i. attēdite qz cito
 viēt ad districtū iuditiū. mat h. 29.
 vigilate qz nescitis qua hora dñs v̄
 venturus sit. apoca. 17. vidi thronū
 magnū cādidū a sedentē sup eū. i. sp̄
 añ oculos m̄tis habui dñm ut cito
 viētē ad districtū iuditiū. a c⁹ cō
 spectu fugit t̄ra a celū ac. a vidi mor
 tuos. i. p̄ccōres pusillos et magnos
 stātes in aspectu throni a libri ap̄ri
 sūt. a iudicati sūt mortui ex hys q̄
 sc̄pta erāt in libris s̄m opa eoz. ideo
 sū p̄medā sū bibo sū aliqd̄ ac. de oib⁹
 ēb⁹ s̄l. p̄s memoriā fecit mirabiliū
 suoz misericōis a miserator dñs escā
 dedit t̄ntib⁹ se. dñs dedit nob' escā
 scz seipm̄ ad mediā mirabiliū p̄tei
 toz qz nos r̄demit. p̄ntiū qz oia nr̄a
 r̄spicit. futūoz qz districte t̄dē iudis
 cabit. Tercō q̄rit ad qd̄ valeat hita
 mediā saluatoris. et dd̄ ad tā. p̄me
 em̄ rei mediā scz dñce passiois valz
 ad cor nr̄m amore xp̄i inflāmandū.
 scde rei scz ei⁹ st̄nue ispectōis valz
 ad nos a p̄ccō custodiendū. t̄re rei
 mediā scz districti iudicis valet ad
 excitādū nos ut p̄parem⁹ p̄tra futū
 rū iuditiū. p̄mū facit nos bonū dili
 gē. scdm̄ malū odire. t̄tū piculū ma
 minēs p̄cauere. de p̄mo luc. 17. ignē
 veni mittē in t̄rā ac. i. cām amoris

misit dñs in mūdū bñfitio passiois.
 q̄ si pie r̄cogitata fuerit amōe magno
 cor accēdit. p̄s cōcaluit cor meū intra
 me ac. bn. sup oia te reddit amabi
 lē m̄ i hū bone calix quē bibisti opus
 redēp̄cōis nr̄e. Idē q̄to p̄ me dñs
 fcs ē vilior t̄nto m̄ fcs ē caior. de scdo
 p̄u. viij. timor dñm odit malū. timor
 mōq̄ q̄ mēs sp̄ deū p̄ntē a oia vidētē
 accendit a p̄ccō custodit. hic etiā dē
 eccle. xxij. ois hō dicēs q̄s me videt
 tenebre circūdāt me. n̄ intelligit qm̄
 oia videt ocul⁹ dñm. a expellit a se t̄
 morē dei. eze h. viij. certe vidisti fili
 hois q̄ semioēs faciūt in tenebs. dis
 cūt em̄ n̄ videt nos dñs. glō si dñm
 p̄ntē a oia vidētē et vindicatē sp̄ co
 gitarem⁹. a vix a tūq̄ peccarem⁹.
 boe⁹. magna nob' indicta ē n̄citas
 bñ viuēdi cū agam⁹ oia añ oculos
 iudicis cūta cernētis. De t̄tio expo.
 fix. sanctifica pplm̄ et sint parati in
 diē t̄tū. die em̄ t̄tio descēdet dñs co
 rā omi plebe. q̄si dicēt. mem̄tote qz
 dñs t̄ribilit̄ descēdet ad districtū iud
 ditiū. et iō estote parati in diē t̄tū.
 p̄m⁹ dies ē nr̄e natiuitatis. scds nr̄e
 cōsacōis. t̄tū dies mortis l̄ aduēt⁹
 districti iudicis. luc. 17. estote parati
 qz q̄ hora nō putatis filius hois ve
 niēt. In p̄paracōe contra iuditiū dñm
 debēt tā notari. scz mod⁹. p̄uidētia.
 luctū. mod⁹ p̄paracōis ē peitentiā de
 p̄ccōis agē. p̄uidētia p̄paratoz penā
 euadē. lucz t̄ntū p̄paratis vitā etnā
 possidere. de p̄mo. eccle. 7. vij. añ iud
 ditiū p̄para iustitiā tuā scz peitentiā
 agendo. mat h. ij. peitentiā agite
 a p̄pinq̄bit em̄ regnū celoz. i. regni
 celestis iustū iuditiū. Jobel. ij. mag
 nus dies dñm et t̄ribilis valde. quis

sustinebit eū. nūc g^o dicit dñs cūti
mi ad me in toto corde v^{ro}. q̄si dicet
p̄parate vos ad diē dñi p̄niaz agēdo.
De scdo. apo. 18. exite de babylone
p̄plūs me⁹ et ne p̄cipēs sitis deli
ctoz ei⁹ et de plagis ei⁹ n̄ accipiat.
exite de babylone ac. c. p̄parate vos ad
iudiciū p̄niaz agēdo et p̄cā mūdi nō
faciēdo. et p̄ talē p̄uidetiā euadetis
ei⁹ penā. luc. xy. si sciret p̄familiās
q̄ hora fut iret vigilaēt utiqz et nō
finēt p̄fodi domū suā. glō. nesciente
p̄familiās domū fut p̄fodit qz dū
a sui custodia spūs dormit iprouisa
mors carnis hinculū irrūpit et aiāz
ad sup̄litia trahit. futi aut resistēt
si vigilaēt qz aduētū iudicis occulte
uientē p̄cauēs iudici p̄tendo occur
rēt. et sic utiqz dormiētū. i. n̄ p̄para
toz penā euadēt. De t̄co. mat h. 24.
cū fatue v̄gines irēt emē vit sp̄sus
ac. cū fatue aie nō parate irēt emere
ad forz dyaboli cū eua. vl cū dina.
ubi p̄ modica re dāt multa bona. q̄
p̄parate erāt itrauerūt cū sponso ad
nuptias. ecce t̄plex lucz p̄paratiōnis
ad iudiciū scz possessio celestis regni
societas amabil̄ sponsi. de latie tota⁹
boni. p̄mū notat̄ ibi. itrauerūt. h̄m
ibi. cū eo. tertiū ibi ad nuptias. De
p̄mo. mat h. 17. uide b̄ndā possidete
patū vob̄ regnū a p̄stitutiōne mūdi.
De scdo. i. thessa. 3. sp̄ cū dño erim⁹
sū q̄ nulli tene. et cū q̄ nulli male esse
potrit. Jo. xvij. p̄r q̄s dedisti m̄ volo
ut ubi ego sū et illi sint meū. et vi
deat claritatē meā q̄ dedisti m̄. De
tercō. ysa. lxi. gaudete cū ih̄lm. i. cū
bonoz oim pacifica et iocūda soāe
tate. ut repleamī ab v̄terib⁹ p̄sola
cōis eig et d̄licijs affluatis ab om

nimoda glā eig. Amen

De scda cā institutiōis scz de sacrifi
tio altaris. thema p̄riū. p̄mo. ij.

Uenite p̄medite panē meū.
cām tuā ac. ut in p̄mō ser
mone. placebit dño sacrifi
tiū iude et ih̄lm q̄si regis et militie.
id est x̄pi et ec̄cie. mal. ij. Scda cā
institutiōis sacram̄ti dñi corp̄is est
sacrifiū altaris. ut habet ec̄cia ad
cultū dñi mung offerre deo sup̄ oia
sacrificia p̄riosū et acceptū. Circa sac
ficiū altaris tā possūt nōi scz forma
offerēdi. q̄stio de sacrificio legali. et
excellētia n̄i sacrificij. de duob⁹ p̄mis
p̄t hic dici et de t̄tio in sequēti. p̄mo
notāda forma sacrificij et hec ē t̄plex
p̄ma in oblatiōnū veterz p̄figuatiōne.
scda in huāne forme uitate. t̄tia in
panis et vini sp̄tie. p̄ma est syna
goge comodata sub lege. scda caritas
tis diuine oblata in cruce. t̄tia fidel
anime p̄secrata in mensa ec̄cie. p̄ma
data est in signū. scda in p̄tū. t̄tia
in solatiū. De p̄ma. leui. iij. si omis
tueba israhel p̄ ignoratiā peccauerit.
offerat p̄ p̄cō suo vitulū. i. x̄pm di
at glō. hoc aut nō erat in p̄sona sed
in figūa. sil. expo. xy. agn⁹ immacu
lat⁹ quē occidebāt in pascha et cui⁹
carnes edebant figura x̄pi erat. ut
dicit grego⁹. De scda forma. ysa. liij
sicut ouis ad occasionē ducet. vul
nerat⁹ ē p̄p̄t̄ im̄q̄tates n̄as. oblat⁹
ē qz ip̄e uoluit hoc uere h̄m forz huā
nā in cruce. heb. x. sacrificati sum⁹ per
oblatiōez corp̄is ih̄u x̄pi semel scz in
cruce. De t̄tia. p̄s tu es sacerdos h̄m
ordinē melch. gen. 14. obtulit panē

et vitū. sic xps dat corp9 a sangne
 suū in sacficio ecclie sub pais a vini
 spē. mat h. 26. accepit ihs panē et
 bñdixit a ait. hoc ē corp9 meū. a ac-
 cipiēs calicē. i. vas aū vino grās egit
 dicēs. hic ē sangs me9. **S**ecdo notā-
 da ē qstio de sacficio legali. in q̄ tria
 fuit. pmo ptra isufficiētā q̄ iponit
 sacrificijs legalib9 oppoie. scdo ptra
 rietas soluit. t̄tio cā sacrificij illi9 as-
 sigt. pmo ptra isufficiētā q̄ iponit
 legalib9 sacrificijs scz q̄ deo n̄ placu-
 erūt a q̄ p̄ca n̄ abstulerūt ut pbatū
 ē sup̄ in pmo p̄mone p̄m illd. Jere-
 holocausta n̄a n̄ sūt accepta. victie
 vrē n̄ placuerūt in a ptraia silia sic
 oppoie. le. x. si peccauit aia de p̄lo
 t̄re offerat caprā imaculatā. a ado-
 lebit eā sacdos sup̄ altāe i odorē sua-
 uitatis dño a dimittet ei. g° videc
 q̄ vety sacrificiū n̄ placuit deo et q̄
 p̄t hoc p̄ca dimisit. heb. ix. oia pe-
 ne in sangne mūdant p̄m legē. i. p
 sangne aialiu sacrificator9 t̄mittūt
 p̄ca delinqntiū g° ut p̄us illa sacri-
 ficia deo placuerūt a p̄ca dimiserūt
Secdo hoz ptraietas sic p̄t solui. in sa-
 crificādo t̄a sp̄ fuerūt scz ipm sacri-
 ficiū. p̄sone offeretiū. remissio p̄coz.
 sed in singul̄ istoz duo attēdebant
 in sacrificio caro l̄ sangs aial̄ offē-
 bat. et p̄trea aliud multo meli9 scz
 res spūal̄ q̄ ibi figuabat. ut in agno
 l̄ vitulo xps. in cap̄ p̄nia. in boue vi-
 ta robusta a actia. in aue sublimis
 a t̄teplata a sic de ceteris. Itē p̄sone
 offeretiū due fuerūt spēs qz alie dig-
 ne. alie idigne. indigni erāt q̄ illa sa-
 crificia carnaliē t̄tū attēdebāt. dig-
 ni vero q̄ ea spūaliē intēdebāt et in-
 telligebāt. et in eis xpm figuati. vel

explicite l̄ iplicite credebant. et p̄m
 spūalē illoz itellectū vitā suā regez-
 bāt. Itē ibi erat t̄missio p̄coz a hoc
 q̄tū ad duo scz q̄tū ad penā. i. q̄tū
 ad q̄ndā legis irregulāritatē l̄ q̄tū
 ad culpā. i. p̄sone maculā. hys visis
 facile soluit q̄ de sacrificijs i sc̄ptu-
 ris sacris ptraia dici videt. **S**olucō
 reuera ei illa sacrificia p̄m se scz opa-
 opata. i. carnes a sangs hyrcoz nō
 placebāt deo. nec p̄trea remisit p̄ca
 q̄tū ad culpā. i. p̄sone maculā. sed t̄n
 ap̄d hoies t̄missa t̄putabāt q̄tū ad
 q̄ndā legis penā. vñ t̄n in vno loco
 ap̄d dicit. impossibile ē sangne hyrcoz
 auferri p̄ca a i alio. oia pene i sang-
 ne mūdāt p̄m legē. p̄mū itelligēdū
 ē q̄tū ad aie culpā. scdm q̄tū ad car-
 nis penā. vñ heb. ix. sangs hyrcoz a
 tauroz a canis vitule aspsus inq̄na-
 tos s̄ficat ad emūdacōem carnis
 glō. s̄ficat. i. a p̄co mūdāt. i. a pe-
 na legis ad emūdacōez valēs n̄ aie
 s̄ carnis. vñ t̄n iustoz sacrificia nō
 p̄m se ut dcm ē. s̄ p̄t fide saluatoris
 quē in illis v̄tuz a p̄ redēp̄cōe mū-
 di passuz credebāt deo placebāt. et
 eis t̄missione p̄coz a q̄tū ad penā
 sup̄d̄cām legis a q̄tū ad culpā aie
 t̄buebāt. gal. ii. ex opib9 legis nō
 iustificabit homo nisi p̄ fidē ihu xpi
 heb. xi. fide plurimā hostiā atel quā
 cayn obtulit deo. plurimā. i. accepta-
 biliorē a plus sibi valentē. intellexit
 em̄ a credidit in agno quē deo obtu-
 lit hostiā meliorē. i. saluatorem. qz
 nō cayn a ceteri indigni. gen. iiij. re-
 s̄pexit dñs ad atel ac. **T**ercō cā in-
 stitucōis legaliu sacrificioz ē assig-
 nāda. cū em̄ a deo instituta sint qui
 sine causa nichil facit. et t̄n ut sup̄

probatur in primo fine mutanda erat.
queri potest causa institutionis eorum. Ad hoc
breuiter dicitur quod licet per se non valuerunt ad
remissionem culpe. tamen multum valia fu-
erunt ad doctrinam sapientie. data sunt quippe
suis ad tempus tanquam signa regum meliorum.
et quasi puulis tanquam caracteres librorum. in
quibus proprietatibus et modulis offerendi
perficerent in disciplina vere fidei. ut
adapta vera scientia perficerent elementa. et
collata veritate cessaret umbra et signa.
Deum. et ponite verba mea in cordibus
vestris et suspendite ea per signum in
manibus. et scribite ea in postibus et ian-
nuis scilicet sacrificia. ut oues boues et
hirci. quasi vitulas puulorum in quibus multa
bona sunt discenda. et sunt precipue tria scilicet
fides saluatoris. foris de moribus. spes
de celestibus. primum poterat discere in sa-
crificiis ouium. secundum in sacrificiis taurorum.
tercium in sacrificiis animalium extra castra
rebus. De primo. ysa. liij. sic ouis
ad occisionem ducet. et liuore eius sa-
natus sum. cum ergo ouis offerbat pote-
rat de vera fide tria discere scilicet saluatoris
inocentiam. in passione eius mansuetudinem
humani generis per mortem christi redemptionem.
De secundo. dan. iij. in spiritu humilitatis et
in animo perito suscipiamur. sic in holo-
causto arietum et taurorum. cum ergo comuta
animalia in holocaustum. id est per ardorem ignis
in cinerem redigenda offerbant. poterant
de bonis moribus tria discere. scilicet ut de
moribus et vicibus virtute resisterent. dei et
proximi amore arderent. cordis et cor-
poris humilitate in omnibus preuarerent. De
tercio leui. heb. xij. quod animalium inferret
sanguis pro peccato in sancta sanctorum per pontifices
horum corpora cremantur extra castra. sang-
uis animalium signat aias iustorum. Cum hec
fiebant poterat tria discere. de spe celestis

glorie obtinende. que sunt premia viuendum. sal-
uatoris officium. beatorum suffragium. primum
discimus in eo quod corpora illa extra cas-
tra cremabantur. quod ibi corpora cremari
est fideles extra delicias et voluptates
seculi penitentiam agere. secundum discimus in eo
quod sanguis illorum per pontificem inferebatur
in sancta sanctorum. quod hoc est iustorum post hanc
vitam beneficium christi assumi in celum. Tertium
discimus in eo quod sanguis per pontificem in
sancta delatur. valuit ad redemptionem pec-
catorum hominum viuorum. quod hoc est aias be-
atorum iam per christum in celo subleuatas in-
tercedere pro peccatis exulium adhuc in mundo
relictorum. De primo. iij. thij. y. fidelis ser-
mo. nam si mortui sumus scilicet agendo
penitentiam. et viuemus recipiendo vitam
eternam. si sustinemus et regnabimus.
ro. iij. non sunt indignae passiones huius
temporis ad futuram gloriam que reuelabitur in
nobis. ecce quod penitentiam agere mala in hoc
mundo sustinere valet ad spem obtinende
celestis glorie. De secundo. Jo. ix. Iterum ve-
nio et accipiam vos ad meipsum. ecce quod
dine pietatis officium valet ad spem ce-
lestium. cant. v. dicunt beati. que abiit dile-
ctus tuus o pulcherrima mulierum. rursus
des beatus uirgo. vi. dilectus meus descendit
in ortum suum ad auream aromatatum ut
pascatur in ortis et lilia colligat. id est casti-
tas aias de mundo assumat et ad celestia
pducatur. De tercio. osee. i. ego exau-
diam celos et illi exaudiet terra. id est sanctorum
preces que sunt in celo. saluantur hinc terra in
terris. ecce quod orationes beatorum valet ad spem
celestium. apo. s. ascendit fumus arom-
matum de orationibus sanctorum de manu angeli
coram deo. quod scilicet sancta offerunt orationes pro
nobis christo et christus patris suo. ut peccatorum
remissionem recipiamus. et ad eorum be-
atam perueniamus societatem. Amen.

6

De etio circa sacrificiū notādo scz de
sacrificij nri excellentia. the. p. p. iij.

Quoniam medite panem meum.
et carni tuam accende. ut in primo
sermone. Dicto iam super de duobus circa
altaris sacrificiū notandum. hic de etio est
dicitur. Tercio ergo notanda est nri sacrificij
scz corporis xpi excellentia. quae precellit omnia
legis sacrificia triplici ratione. scz honestatis.
dignitatis et virtutis. Ratione honestatis
quae ad seculum. dignitatis quae ad
deum. virtutis quae ad sue bonitatis effectum.
primo excellit sacrificiū nri cetera ratione
honestatis. quod probatur a tribus. ab exteriori
specie. a virginali origine. a spiritali
dulcedine. primo probatur honestas huiusmodi
ab exteriori specie quod sub nulla alia quali-
tate tibi possit tam munda. tam pulchra. tam
honeste ministrari. sic sub specie panis et
vini. non enim secum hec inconuenientia
multa quae sequantur illa cruenta legis
sacrificia. primo. melior est buccella
ficca cum gaudio quam domus plena victimis
cum iurgio. buccella ficca est sacrificiū
nri sub munda specie panis et honesta.
zachariae. quod bonum et quod pulchrum
eius non fructum eleorum et vinum genuas
virgines. secundo probatur honestas eius a
virginali origine. multum enim commendat eius
honestatem quod a nulla corruptioe sed a vir-
ginali flore supersit origine. ecclesie. 29.
flores mei fructus honoris et honestatis.
quasi flores pudicitie mee et virginitatis
usque sunt in fructum nobilissime et honestissime
philosophie. ex virginitate matris. cant.
ii. egredimini et videte filie syon regem
salomonem in dyademate quod coronauit
eum matris sua. gloria egredimini ab ignorantia
infidelitatis. et videte regem christum in
dyademate. id est in carne quod coronauit eum

matris sua scz maria. id est honestauit. in
hoc quod est virgo non deturpans ut alie
mulieres sordide originalis peccati. Tercio
probat honestas sacrificij nri a spiritali
dulcedine qua cunctos christianos trahit
ad se. ut enim dicit tullius. honestum
est quod sua vi nos ad se trahit et alliat
ut scz res virtuosa. maxime vero talis
quae habet dulcedine pietatis. et talis res
est sacrificiū diuini corporis. ecclesie. 29. me-
moriam ioseph in oppositioe odoris sanctae operis
pignitarij. memoria ioseph est memoriale
saluatoris. vel sacrificiū altaris. hoc
secundum est opere spiritus sancti ex pietatis speciebus
dignitatis et humanitatis sue. ut sua
uissie honestatis et pietatis odore ad
se trahat fideles ecclesie. cant. i. oleum
effusum nomine tuum. id est adole scetule di-
lexerunt te. trahere me post te curremus
in odore unguentorum tuorum. hic omnes qui vere
crederent ob specie gratie et deuotionis ad
hoc sacrificiū videndum et orandum ad
ecclesiam frequenter et feruenter accurrunt
Secundo excellit sacrificiū nri cetera ratione
dignitatis. quod probatur a tribus. primis
tribus ex quibus consistit scz ex carne xpi mu-
dissia. anima iustissima. deitate altissima
hec tria in agno paschali figurata sunt.
in nro sacrificio vere futura. expo. xij.
caput agni cum pedibus eius et intestinis
irabitur. caput agni significat christi divini-
tatem. intestina animarum. pedes carne. sap.
8. puer erit ingeniosus. id est filius dei sa-
pia plenus. et possedi animarum bonam. id est veni
ad corpus incomparatum. ecce in christo deus
anima et corpus. propter hec tria dicimus. aue
saluum mundi. verbum patris. hostia vera.
viva caro. deitas integra. verus homo. ex
carne scz et anima. propter tantam dignitatis
excellentiā habet sacrificiū nri tri-
plici pre ceteris progatam. deo secundum se

est acceptū. āgelis reuerēdū. hoibz
adorādū. p̄mū ē p̄pter aiām iustā.
scdm̄ p̄tē carnē mūdā. terciū p̄pter
deitātē sumā. De p̄mo. mal. 3. pla
cebit dño sacrificiū iuda. i. xp̄i iusti
regis. de q̄. iuda rex me⁹. et ecce rex
tu⁹ uenit tibi iust⁹ ⁊ saluator. sacrifi
ciū g⁹ iuda dño placet. q̄ corp⁹ xp̄i
oblatū de⁹ p̄tē approbat. in quo scz se
maxie humiliavit usqz ad mortē p̄tē
obediēdo. ⁊ de dyabolo triūphādo. et
gen⁹ huānū redimēdo. eccle. 26. sac
ficiū iusti acceptū ē ⁊ odor suauita
tis i⁹ respectu altissimi. De scdo mat h
26. ubiqz fuit corp⁹ ibi gregā
būt ⁊ aq̄le. i. sc̄i āgeli. leo papa. cir
ca corp⁹ dñi aq̄le sūt q̄ sp̄ualib⁹ alis
circūuolāt. vñ sc̄i āgeli sp̄s mundi
mūdiciā amantes. mūdū corp⁹ dñi
uenerātes. ⁊ p̄ntes fideles p̄tegētes.
ḡg. q̄s fideiū dubiū habere possit in
ip̄a imolacōis hora celos ap̄iri i illo
xp̄i misteio āgeloz ad eē choroz sū
ma ⁊ yma sociari. De terco. p̄s ados
rate scabellū pedū ei⁹ qm̄ sc̄m̄ ē. ysa.
lxvi. dē terra scabellū dei et sigt car
nē xp̄i q̄ originalē de trā ē. hec ē nob
adoranda q̄ sc̄a q̄ deo unita. aug⁹
sciendū q̄ in xp̄o trā ē. i. caro q̄ sine
ipietate adorat. q̄ a v̄bo dei assūpta.
qui em̄ adorat nō terrā intuet. s̄ illū
p̄ci⁹ cui⁹ scabellū ē p̄tē quē adorat.
Itē aug⁹. dicūt hētiā. q̄d ē q̄ carnē
ei⁹ quā creaturā eē nō negas. s̄ l̄ cū
diuinitate adoras. et ei nō min⁹ q̄
diuinitati desuis. R̄ndeo. dñicā carnē
ymmo p̄fectā in xp̄o huānitātē. ideo
adoro q̄ a diuinitate suscepta ⁊ diuī
tati in unitate p̄sone ē unita. si hoiez
separaueris a deo illi nec credo nec
seruio. velud siq̄s p̄ncipū l̄ dyades

ma regis p̄ se iacēs inueniat. nūq̄d
ea adorabit. cū ea v̄ro rex fuit m̄
dutus periculū mortis incurrit si ea
cū rege quis adorare cōpserit. Sic
etiā in xp̄o dño huānitātē nō solam
vel nudā s̄ diuinitati unitā scz unū
filiū dei v̄tū deū et v̄tū hoicm̄ siq̄s
adorare cōpserit et̄rnāte moyēt.
alex. papa. nichil in sacrificijs mai⁹
eē p̄tē q̄ corp⁹ ⁊ sanguis xp̄i. et sicut
hec oblacō potior ē ceteris. ita potius
excoli ⁊ uenerari debz. q̄ g⁹ inestimā
biliter melior ē ceteris q̄ deo unita.
maxie debēt uenerari. et docēdi sunt
puuli xp̄ianoz eā reuerentē adorare.
Terco excellit sacrificiū n̄m̄ cetera
rōe v̄tutis. i. p̄ effectū sue bonitatis.
Habet em̄ triplcē bonū actū in tri
plici statu fidelū scz in hoc mundo.
in purgatorio. in celo. in p̄mo statu
peccata cotidiana relaxat. in scdo
penā grauē alleuiat. in terco gau
diū magnū generat. hinc est q̄ tri
plices misse celebrari solent. scz pro
salute viuoz. pro requie defunctor.
et pro gloriā beator. hinc est etiā q̄
hostia sacra sacerdotis in tres p̄tes
frangit ut virtus sacrificij corporis
dñi in p̄dicto tripli statu fidelum
valere demonstrēt. De p̄mo. leui.
v. anima que peccauerit p̄ ignorā
tiā offerat arietem inmaculatū. id ē
xp̄m̄. dicit glosa. hinc cōmit ecclesia.
agnus dei qui tollit peccata mundi.
gregori⁹. doming dedit nobis sacra
mentū salutis ut quia cotidie pec
cam⁹. et ille iā p̄ nobis mori nō p̄t
p̄ hoc sac̄mentū t̄missionē seq̄mur.
De scdo. leui. xvij. dedit v̄b sanguē
ut sup̄ altari meo expietis p̄ aiab⁹
v̄s. et sanguis pro aie periculo sit

et id caro et sanguis xpi recte ab ecclesia p aiaib' defuctor' offerunt ut a pena purgatorij q' p residuo peccate sue ligati sut absoluant. aug' orob' et elemosinis sc'e ec'ie et sacrificio salutari no est dubiu defuctor' aias releuari. ut cu eis misericordi' agat a dno q' eoz p'ca meruerit in hoc mudo. de t'rio. leui. x. pectusculu sacrificij q' oblatu est edetis in loco mudissimo tu et filij tui ac sibe tu. pectusculu q' scz optim' et dulcissimu e ail. sigt dulcedine corpis xpi i qtu pmedit in loco mudissimo. i. magtu delectat btos in eo q' plurimu gaudet et agtulant in hoc sacrificio. de meozia sue red'p'ois. de aspectu nre salutis. de admiraco'e diuine bonitatis. l' certe pectusculu pmedit in loco mudissimo. q' dulcedine corpis dmi q' hic pascam' i telamie et sacramento. ea fruunt' b'a visione manifesta in celo. apo. y. vinceti dabo mana abscoditu. infra diat glo meipm q' su panis viu' q' de celo destedi. qd' mana et si nuc manet abscoditu tue erit maifestu hatens ois saporis delectamentu. hic diat splenda p'ficiat in nob' dne sacramta q' p'inet ut que nuc spe gerim' rez veritate capiam' id e corpe xpi maifesta visione videam' vel p'fruiam' fm illd qui diligit me diliget a pre meo et ego diligam eu. et maifestabo ei meipm. et in illa dmi visione erit nobis ois boni plena fruico. ps adimplebis me leticia cu vultu tuo. et satiabor cu apparuerit gla tua. Amen.

De t'ria ca instituciois ut fit ab' hois
mis racoe diuine liberalitatis. the s

ma p'riu sermo. v.

Quoniam comedite panem meum et carum tuum ac ut in primo sermone. Caro mea vere est cibus. Jo. vi. i. caro dei vbu incarnatu vere e ab' hois. tertia ca instituciois sacramti dmi corpis e ab' hois. ut n solu hcam' in hoc meoria saluatois et sacrificiu altaris. de qb' sup dcm e. s' etia ad abu hois totu vales scz aie et corpi. circa hoc q' d'ns dat corp' suu in abu hoi pt eplex sapie dei ro assigni scz diuine liberalitatis magtudo. huane ne corrupco. et eius de ne p' dico. de p'ima racoe pt hic diat et de alijs in sequenti. p'ima raco sapie dei q' dat hoi corp' suu in abu e diuine liberalitatis magtudo. cum em sume bon' sit. suma em liberalitas decebat. s' nulla hac maior ee pt. ut ia pbabit. ergo hac eu habere oportebat. p'ba' aut liberalitas diuine bonitatis maxima ee in hoc facto qtu ad ea. p'mo qtu ad magficentia domi. scdo qtu ad nobilitate d'aris. t'rio qtu ad utilitate accipientis. p'mo p'bat in hoc facto maxima liberalitas dei qtu ad magficentia domi. q' largitor oim bonoz in hoc sacramento dat seipm et hoc largissime. q' p'riu corp' in abu fm q' diat accipite et comedite hoc e corp' meu. hic aut sum' et sup'fluentissim' grad' e diuine largitatis qtu ad domi. hic grad' qda p'pomi possunt diuine liberalitatis qb' largitus est homi bona sua. et sic patebit q' iste fit sum' p'm' gradus liberalitatis dei q' largitus e homi celu et terra et omes irraconabiles creaturas ad fruiedu. eccle. xvij. de' de im' creant

hōiem ⁊ dedit illi p̄tate eoz q̄ sūt sup
t̄ra. gen. v. faciā⁹ hōiez ad ymagi
nē et similitudinē nr̄am. et p̄sit unūse
creatūe. hic celū ⁊ t̄ra ⁊ oia q̄ in eis
sūt p̄uūt hōi. deu. 2. solē et lunā et
oia astra celi creauit dñs de⁹ i m̄s ⁊
tertiū cūctis gētib⁹. mat h. v. de⁹ solē
suū facit oriri sup bonos ⁊ malos et
pluit sup iustos ⁊ iniustos. actu. xij.
⁊ q̄dē de⁹ nō sūt testiō semetip̄m reli
q̄t bñfaciens de celo dās pluuias et
t̄pa fructifera iplēs cibo ⁊ letitia cor
da nr̄a. nō sūt testiō se reliq̄t bñfaciēs
i. p̄ bñfitia ⁊ creatūas se deū ⁊ libe
rale testat⁹ ē. ps̄ qd ē hō q̄ meōr es
ei⁹. et p̄stitūisti eū sup opa manū
tuar. **Secū⁹** q̄d⁹ q̄ largit⁹ ē hōi il
las nobilissimas creatūas rōnabiles
supcelestes. i. scōs āgel⁹ ad nr̄strā
dū. heb. i. oēs sūt admistratori⁹ sp̄c
in mūdū missi p̄t eoz q̄ hē. ca. salutē
mat h. 18. angeli eoz sp̄ vidēt faciem
p̄ris. āgeli dicūt puuloz. q̄ viciā
q̄ a natiuitate dat⁹ ē āgel⁹ ad m̄
misteriū. hic legūt hōib⁹ sepe obseq̄a
ip̄diffe. ⁊ faciūt adhuc cotidie p̄cō
res p̄tēdo. multos a mal defendēdo
iustos ad celos deducēdo. exodi. 13.
ecce mitto āgelū meū q̄ p̄cedat te et
custodiat in viā ⁊ introducat ad locū
quē parauī. p̄cedet te lumē v̄tutū of
fendēdo. custodiet in viā in igne pur
gatori⁹ defendēdo et introducet te ad
sedē regni celestis p̄ducēdo. **Tertio**
q̄d⁹ q̄ largit⁹ ē de⁹ hōi seip̄m. lu. i.
bñdict⁹ dñs de⁹ isrl̄ q̄ vi. ⁊. fe. re.
plebis sue. iusurādū q̄ iurauit ad
abrahā p̄rem nēm datūz se nob. et
dedit seip̄m mil̄tis mois. p̄mo in so
ciū nr̄e p̄gnacōis. baruch. 3. hic est
de⁹ nr̄ q̄ admueit oēs viā discipline

et tradidit illā isrl̄ elcō suo post hec
t̄ris visus ē ⁊ cū hōib⁹ p̄sarat⁹ ē q̄si
dicēt q̄ de⁹ fecerat hōi viā p̄gnā ⁊
cōis dās mādata bone p̄sacōis ne
viā hōi videre⁹ q̄uis fact⁹ ē de⁹ hō
⁊ p̄ hoc soci⁹ viē ⁊ p̄gnacōis luc̄ s
it̄ faciebat ihs p̄ ciuitates et castella
p̄dicās et euāgelizans regnū dei ex
p̄. cū illo et mulieres q̄ erāt curate
ā sp̄itib⁹ imūdis ⁊ infirmitatib⁹ ⁊
maia magdalene. ⁊ iohāna ⁊ susā
na ⁊ alie multe ⁊ t̄ba multa p̄uenit
ad eū et vere bon⁹ dedit se in bonū
sociū. q̄ socios viē lassos v̄bis opti
mis p̄fortauit p̄clitantes liberauit.
ifirmos cūauit. mortuos suscitauit.
Quart⁹ q̄d⁹ q̄ dedit se in suū nr̄e
necitatis. phil. ij. xp̄us exmanuit
semetip̄m formā suā accipiēs hic si
cientē potauit. esurientē pauit. disci
puloz pedes lauit. mat h. xx. filius
hōis nō vit̄ nr̄strā s̄ nr̄strare.
luc. xxij. ego in medio v̄m sū sic q̄
nr̄strat. **Quint⁹** q̄d⁹ ē q̄ dedit se in
p̄ciū nr̄e redēp̄cōis. ep̄. v. xp̄us di
lexit nos et tradidit semetip̄m pro
nob̄ hostiā et oblatōem deo in odore
suauitatis. mat h. xx. fili⁹ hōis vit̄
aiam suā dare redēp̄cōez p̄ multis.
Sext⁹ q̄d⁹ ⁊ sum⁹ liberalitatis dñi
est q̄ dat hōi corp⁹ suū in abū. osee.
xi. ego q̄si nūctius effraym et decli
nauī ad eū ut resceret. Jo. vi. panis
quē ego dabo caro mea ē p̄ mundi
vita. grego. bon⁹ pastor dñs aiam
suam pro ouib⁹ posuit ut in sacra
mento nr̄o corp⁹ suum et sanguinē
retēt. ⁊ oues q̄s redemerat carnis
sue alim̄to saciaēt ⁊ in hoc ē exp̄ssio
summe largitatis ⁊ p̄cipui amoris.
magnū enim est dare se in sociū

peregrinacōis et in seruu naitatis
 et mai⁹ in p̄tū redēpōis. tale tñ do-
 nū adhuc ē in sepacōe ⁊ remocōe ab
 eo cui dat. sed qđ dat in abum dat
 nō ad sepacōem aliquā s̄ ad oīmo s̄
 dam unione. vniunt̄ em̄ in unitate
 corpis ab⁹ ⁊ sumēs abū. Jo. vi. qui
 māducat meā carnē et bibit meum
 sangnē in me manet et ego in eo. et
 sic apparet in tali dono sup̄fluens
 tissima largitas dīne boitatis. scđo
 pbat̄ in hoc scō maxima liberalitas
 dei q̄tū ad nobilitatē dātis. q̄ tā ex-
 celsē ē in hoc sacm̄to. ut corpus
 suū largiat̄ diffuse ⁊ late q̄ nō solū
 dat illd̄ dignis et amicis. verū nō
 subtrahit idignis malignis ⁊ inimi-
 cis. p̄s appropiāt sup̄ me p̄cores ut
 edāt carnes meas. q̄ em̄ p̄misit se
 malignoz̄ manib⁹ sel̄ crucifigi. p̄
 imitat̄ se cottidie sceleratoz̄ manib⁹
 tractari et inuidoz̄ ac inimicoz̄ de-
 sib⁹ in sacm̄to lacerari. hinc hosti
 suo et traditori iude d̄r̄ in cena cum
 alijs discipul̄ suis corp⁹ suū dediss̄
 veritatē em̄ sue p̄ntie ad instar solis
 oriri facit sup̄ bonos ⁊ malos. exhi-
 bēs se in hoc mūdo dignis et indig-
 nis licet nō ab oib⁹ effect⁹ suscipi
 at̄ eq̄lis. Nā dign⁹ effectū suscipit
 boitatis dei. indign⁹ seueritatis. sic
 ocul⁹ eger posic⁹ in solē lucē suscipit
 nō ad delcācōem s̄ ad turbacōez̄. sic
 p̄cor̄ ⁊ inimicus suscipit qđē vrū cor-
 pus dñi nō ad salutē s̄ ad dāpna
 cōem. vrūtū in hoc apparet sumus
 ḡdus liberalitatis dei q̄tū ad nobili-
 tatē dātis. magnū em̄ ē dare mag-
 na dona p̄rimis ⁊ amicis. magnū
 seruis ⁊ ancillis. mai⁹ aut̄ ignotis
 et pegrinis. s̄ maximū inimicis. hic

arguunt magne inḡtitudinis. Job
 p̄ix. q̄re me p̄sequimini sic d̄r̄ et car
 s̄ mib⁹ meis saturamī. ro. ij. an diuicias
 as bonitatis dei et longanimitatis
 sc̄p̄mis. ignoras qm̄ benignitas dei
 ad penitentiā te adducat. copiosa bo-
 nitas ⁊ benignitas dei ē liberalitas
 nobilitatis ei⁹ q̄ inimicis et oīa eū
 peccantib⁹ multa bona facit maxi-
 me cū tales corp⁹ suū sumē p̄mittit
 ut tāta liberalitate eos p̄tāt. Tercō
 pbat̄ in hoc facto maxima liberali-
 tas dei q̄tū ad utilitatē accipientis
 q̄ in hoc sacm̄to digne suscipiēs
 efficiē dei formis. i. p̄ grām bonitas
 tis siue p̄ ymaginē imitacōis deo
 qđāmō filis. Jo. i. qđqđ aut̄ recepe-
 rūt eū dedit eis p̄tatem filios dei fi-
 eri. i. p̄ grā; bonitatis deo filēs. abro.
 q̄ dñs ihs̄ asors ē diuinitatis ⁊ cor-
 poris et tu qui accipis carnē ei⁹ di-
 uine substantie in illo p̄cipas ali-
 m̄to. diuina substātia bonitas ē. in
 hoc ḡo alim̄to diuine subē p̄cipare
 ē assilāri p̄ grām bonitati diuine. p̄
 r̄ij. q̄ bon⁹ ē hauriet sibi grā; a dño.
 grā vero ē influentia diuine bonitas
 tis in aiam p̄ quā assilāta deo fit ei
 ḡta et vite eterne digna. non ergo
 sufficit liberalitati diuine q̄ in hoc
 cibo iulectū illuminat. q̄ affectū
 sanat. q̄ memoriā delectat. qđ totū
 hoīem in bono p̄fortat. q̄ corpi suo
 m̄stico associat. qñ insup̄ ut d̄m ē
 deo silēm faciat. ⁊ iste ḡdus sum⁹ est
 et sup̄fluentissim⁹ diuine largitas
 tis q̄tū ad utilitatē accipientis. nes-
 mo em̄ p̄t creaturā ad mai⁹ p̄mo
 uere q̄ q̄ assumulet̄ suo creatori in
 p̄senti sc̄z p̄ gratiā et in futuro per
 gloriā. y. mat̄heoz̄. ix. gratias deo

supernaturali dono ei⁹. Amen.

Secunda ratio de qua sup̄ qua dñs dat
corp⁹ suū in cibū. sermo. vi.

Quoniam medite panē meū
et cām tuā ac. ut in p̄mo
sermone. Secunda ratio sapie dei
q̄ dñs dat homi corp⁹ scz in cibū est
huāne nē corruptō q̄ hui⁹ cibi exigebat
medicāntū. et hoc q̄ntū ad tria.
p̄mo q̄ntū ad p̄gruā curacōis inchoacōez.
scdo q̄ntū ad integrā corruptōis
nē curacōez. t̄cō q̄ntū ad firmā sa-
nitatis p̄huacōez. **Primo** huāne nē
corruptō exigebat talē cibū q̄ntū ad
p̄gruā curacōis inchoacōez. q̄ sic iū-
tū corruptōis et mortis cepit a cibo
a medico vel per medicū vitio scz a
ligno scie boni et mali. sic imitū ius-
tificacōis et vite ināpe debuit a cibo
p̄ eūdē medicū psuadendo scz a vero
ligno vite. i. a corpe dñico. **De p̄mo**
gen. ij. de ligno scie boni et mali ne
comedas. in quāq; die comedis ex eo
morte morieris. **De scdo.** Jo. vi. nisi
māducaueritis carnē filij hois et bis-
beritis ei⁹ sangnē nō hēbitis vitā in
vob. **Secdo** huāne nē corruptō exi-
gebat corp⁹ dñi in cibū q̄ntū ad in-
tegrā corruptōis curacōez. serpens em̄
malign⁹ infudit hoī p̄ venenū pomū
vitiū t̄plice corruptōem scz in aīa te-
nebras ignorantie. in carne morbū
p̄raue scupiscētie. et mortē utrobiz.
gen. iij. serpens decepit me. **De p̄mo**
ps. homo cū in honore essz nō intel-
lexit opatus est iumentis insipi-
entibz. gen. i. tenebre erant sup̄ fa-
ciem abyssi scz ignorantie sup̄ faciē
humani cordis ex dyabolica decep-

cōne. **De scdo.** gal. v. caro scupiscit
aduersus spiritū. ro. vi. video aliam
le. in membris m. resp. legi m. m. lex
in membris est morbus scupiscētie
mouēs mēbra ad actū malitie. **De**
t̄cō. sap. i. inuidia dyaboli nitrauit
mors in orbem terre dōnūbz. aug⁹
si angel⁹ de p̄prio pluēs in paradiso
nō eēt auditus nō p̄cipitatemur in
mortē s; venit de celo lapsus spens
fact⁹ et emisit venenū de p̄prio locis
t⁹ ē de suo gustate et eritis sic dy. et
illi appetētes q̄ nō erāt amiserūt qd
acceperāt scz intelligētā. vite iustitiā
nō moriendi possibilitatē q̄ igit dy-
abol⁹ p̄ cibū venenosū t̄plice corrup-
tōez infuderat. nōcē fuit ad inte-
grā curacōez ut medicus et saluator
nē cibū medicinalē. p̄tra hec tā da-
ret. et hoc est corp⁹ suū. qd pie reci-
pientū ignorantie tenebras illumi-
nat. morbū p̄raue scupiscētie sanat.
et mortem destruendo t̄umphat. **De**
p̄mo. ps dñs illuīnācō mea et salus
mea. accedite ad eū et illuīnāmi. cor-
p⁹ em̄ xp̄i est verbū dei. i. vera lux in
carne huāna q̄si in lucerna qua il-
luminat fidelis anima. **De scdo.** ps
pluit illis māna ad māducaūdū.
exodi. 16 mane ros iacuit in similitu-
tudine pruine super terram. panis
ergo celestis in similitudine pluue
rosis et pruine apparebat. q̄ corpus
dñi a furore scupiscētie p̄ue resti-
gerat. **De t̄cō.** Jo. vi. p̄res v̄t mā-
ducauerūt māna in deserto et mor tui
sūt. hic ē panis de celo descendēs. ut
fiqs ex ip̄o māducauerūt nō moriet̄
et sic ab⁹ iste mortē etnā destruit.
T̄cō huāne natūe corruptō exigit
corp⁹ domini in cibū. q̄ntū ad firmā

p̄suacōem sanitatis. q̄dā em̄ ad t̄p̄e
 de p̄c̄is p̄p̄ugunt et q̄dāmō curant.
 h̄ t̄p̄e t̄p̄tacoīs p̄ recidiuū it̄er cor =
 rūpunt. p̄s putruerūt et corrupte
 sūt cycatrices mee a fatie insipietie
 mee. ad p̄suacōem aut̄ sanitatis aie
 et ad incorruptōem bone vite valet
 cib̄. iste. cant. y. fascicul⁹ mirre di-
 lect⁹ me⁹ in int̄ v̄ba mea amozabit
 sic em̄ mirra incorrupta suat corpa
 sic corp⁹ d̄m̄ pie sūptū corda ambro.
 p̄sidera utz p̄stātor sit panis ange-
 loz. i. māna iudeoz an corpus xp̄i.
 illd̄ corruptōi obnoxū. hoc ab omni
 corruptōe alienū. et q̄cūqz religiose
 gustauit corruptōez sentire nō po-
 teit. **Tercō** racō sapie dei q̄ d̄ns dat
 homi corp⁹ suū in abū est huāne n̄e
 p̄dicō. q̄ rational̄ creatā ē et corpou
 p̄iūcta. h̄a cōnalis creatūa p̄t̄ t̄bus
 mois p̄siderat. et h̄m hoc indiget cibo
 t̄p̄lica. p̄mo p̄siderat rōnal̄ creatura
 h̄m id q̄ ē incorpea et pure spūal̄ ut
 n̄a āgelica. sc̄do mō ut ē corpi cōiūcta
 sic dissilis dissili. spūs carni. t̄tio mō
 h̄m q̄ ille due n̄e sc̄z corp⁹ et aia in
 singul̄ p̄sonis hoim sunt familiari
 societate et m̄ro amore cōiūcte. h̄ q̄
 cūqz modo istoz t̄ū p̄sideret rōnal̄
 creatūa h̄m adicōez suā oueienti in-
 diget alimoia. p̄mo em̄ nō p̄siderata
 sc̄z h̄m q̄ ē incorpea et pure spūal̄ et
 n̄a āgelica h̄m adicōem suā exigit p̄
 qd̄ uiuat et subsistat. alim̄tū sc̄z v̄bū
 dei etnū h̄m se incorpeū q̄ ē etna dei
 sapia. thob. xij. ego cibo inuisibili et
 potu q̄ ab hoibus videri nō p̄t̄ vtor.
 p̄u. iij. eccl̄. i. lignū vite ē sapia dei et
 fons sapie verbū dei in excelsis refi-
 c̄es sc̄z angelos in cel̄. sc̄do mō p̄si-
 derata rōnal̄ creatā ut ē corpi cōiūct̄

etā sic dissilis dissili sp̄e carni. p̄tiosū
 vili. h̄m cōdicōem v̄t usqz n̄e. indiget
 vtroqz cibo sibi cōueiēti h̄ dissili. qz
 sp̄e spūal̄ ad modū āgeli. corp⁹ cor =
 pali ad modū bruti. de p̄mo p̄s panē
 āgeloz māducauit hō. i. cor. x. pa-
 tres n̄ri oēs eandē escā spūalē mā-
 ducauerūt. sap. ix. si q̄s erat cōsuma-
 t⁹ int̄ filios hoim. si ab illo effugeit
 sapia tua in nichilū cōputabit. q̄si q̄
 spūal̄ cibo q̄ est dei sapia carueit a
 vita spūal̄ deficiet. eccl̄. xv. cibauit
 eū pane vite et intellect⁹ et aqua sa-
 pie salutis potauit eū. **De. y. re. xy.**
 paup̄ qdā habebat ouiculā de pane
 vlti⁹ cōmedēs. eccl̄. 39. im̄tū n̄ce rei
 vite hoim lac et panis mel et oues
 et oleū. hec oīa sc̄is in bona et im-
 pijs ī mala cōtinent. **De vtroqz deu.**
 viij. mat̄. h̄. iij. nō in solo pane uiuit
 hō sed in omi verbo q̄ p̄cedit de ore
 dei. aug⁹ sic aia vita ē corpis sed nō
 viuificat illd̄ sine cibo corpali. i. sine
 verbo dei. et sic hec et illa n̄a hois ut
 sibi dissiles dissilem abū habuerūt
 et alieno mō et lōge abinuicē p̄me-
 derūt. nec cib⁹ spūs p̄gruebat corpi
 nec cib⁹ corpis sp̄m̄. **Tercō** vero mō
 p̄siderata rōnalis creatūa sc̄z h̄m q̄
 ille n̄e. i. corp⁹ et aia sūt in singul̄ p̄-
 sonis hoim familiari societate m̄ro
 amore cōiūcte. t̄ū exigit ad et̄ r̄nā
 saluacōez v̄t usqz vn⁹ cib⁹ totū homi
 id ē v̄t qz n̄e p̄ueies spūal̄ sil̄ et cor-
 pal̄ sc̄z verbū caro f̄c̄m̄. quē sil̄ socia-
 aliē sub qdā sacramento comedat. c⁹
 v̄tute aia de p̄senti miseria ad vitā
 b̄titudinis et̄ne p̄ueiat. et corp⁹ ad
 modicū t̄p̄s seruet in t̄ra. tandē glo-
 riose resurgat. de hoc cibo **Jo. vi. cas-**
to mea v̄t ab⁹ id est caro dei caro

huana unita dei vbo. vere e cib9 scz
totiq hois valēs aie ⁊ corpi. eccle. i.
vno e altissim9 creator oim ipe trez
aut sapiam spū scō. ⁊ fm datū suū
pbz illā diligētib9 se. creauit sapiāz
spū scō. i. virtute spūs scī. creaturā
carnis de virgine sūpsit et sapientie
sue vniuit. et fm datū suū. i. literas
litatē pbz illā scz in abū diligentib9
se scz fidelib9 ut pfit sic dcm est corz
porū ⁊ aie. de hoc viuuo corpis ⁊ spūs
ysa. xi. vitul9 ⁊ versus pascenē fil.
vitulus figficat corp9 q in sacrificiū
dño e mactandū. versus spm q sicut
versus testys. sic tribil eē debz testi-
ātib9 motib9 ⁊ morib9. hy pascenē
fil scz vero abo. i. carne xpi ut pfit
aie ⁊ corpi. De pmo. Jo. vi. q mādu-
cat carnē meā et bibit meū sangnē
habz vitā eternā scz quo ad aiam q
post hāc miserā vītute h9 sacramēti
pduccet ad vitā etnā. De scdo sequit
et ego resuscitabo eū in nouissimo
die. qz dñs eiusdē sacramenti virtute
reformabit corp9 de puluē ⁊ figura-
tū corpi claritatis sue. Amen.

**De forma donacōis qua corpus dat
velatum. thema ppiū. sermo. vij.**

Quērite ⁊ medite panē meū.
ut in pmo smone. qmo pō
nobis dare carnē suā ad
māducādū. Jo. vi. sacramētū regis
abscondē bonū e. thob. xij. Scdm
pncipalitē circa sacramētū dñi corpi
noñdū cū fōr donacōis. ⁊ circa hanc
ta sūt ⁊ siderāda. pmo e q dñs dat
corp9 suū velatū. scdm q dat velatū
sub spē panis. tertiu qd dat sub spē
tici. Primū circa formā donacōis

dominici corporis ⁊ siderandū est qd
datur velatū non nudū. fm illud.
apo. ij. dabo manna absconditū qsi
cibū celestem velatum. sed qz ex hoc
human9 sensus tref et mirat cum
aliud videtur et aliud credi iubet.
hui9 velaminis quaduplex ratio
sapie dei pō assignari. Prima est in-
dignitas maloz. scda fides bonoz.
tertia instructio mox. qrtā inbeci-
litas oim. de pnis duob9 pō hic dicit
et de alijs in sequenti. Prima racō
qre dñs corp9 suū dat velatū est in-
dignitas puoz q exigit ut velet sic
eger ocul9 ut sibi sol et qdlibz lumē
tegat. ⁊ in hoc benignissime agit cū
eis misericordia saluatoris. si em pui
nudū corp9 viderēt. et hoc a fidelib9
māducari ex ipō aspectu scādaliza-
rent et tpicit male perirēt. in corde
p errore. in lingua per detractionē. in
aia p spūalē mortē. De pmo. Jo. vi.
vbi domin9 dicit. caro mea vere est
cibus ⁊ sanguis me9 vere est potus.
Sequitur. ex hoc multi discipuloz
ei9 abierūt retro. quasi abhorren-
tes verba de humana carne comedē-
di. ambro. forte dices quomodo vera
est caro. qmodo verus sanguis. qz
similitudinem nō vides carnis. ac-
tende vbi discipuli xpisti audientes
q carnem suam daret manducan-
dam recedebant. solus petrus dixit
verba vite eterne habes ad quem
ibimus. ne et ego plures scādaliza-
rent. et ne velō qdā eēt horror huā-
ne carnis. h manēt glā saluatoris.
iō in similitudie accipis sacramētū. h vē-
nē glām virtutēqz ⁊ seqris. De scdo
in eodē vbi dñs dixit. panis quem
ego dabo caro mea e p mūdi vita.

litigabāt iudei adinuicē dicētes qmō
 p̄t hic nobis carnē suā daē ad mā-
 ducandū. litigacō h̄mōi murmur et
 detractō ē de nuda māducaōe corpis
 xp̄i. et iō debuit velari. p̄s. **H**i is qui
 oderat me sup me mala locut⁹ fuissz
 abscondissēm me forsitan ab eo. **D**e
 etiā nūi. 2. aaron et filij ei⁹ intrabāt
 ip̄i qz disponēt opa. i. operient sac̄
 mēta. **A**ly nulla curiositate videāt q̄
 sunt in sc̄uatio p̄us q̄ inuoluant.
 alioq̄ mouent. i. re. vi. percussit dñs
 multos eo qd̄ vidisset archā dñi q̄si
 scz nō licebat eis eā videre detectā.
Archa sigt corpus dñi qd̄ malignis
 est velandū ne spiritualit̄ moriant̄ si
 videāt nudū. qz causa sue cecitatis
 putarent esse fantastiā. eale. iij. in
 plurib⁹ opib⁹ dei ne fueris curiosus
 nō est em̄ tibi necessariū ea que abs-
 scōdita sūt vidē ocul̄ tuis. **S**ecūda
 racō qua dñs corpus suū dat velatū
 est fides bonoz. **E**t hec racō p̄t in tā
 distingu que exigūt hoc velari scz
 fidei esse verū. infidelitatis p̄me re-
 mediū. et fidei meritū. **P**rimo fidei
 esse verū exigit ut corpus xp̄i velē
 heb. xi. fides est argumentū rerum
 nō apparentiū. ut em̄ dicit aug⁹ fi-
 des est credere qz nō vides. i. credere
 verbis dei de re occulta que vere est
 et tñ eā ocul̄ nō vides. **R**ā de re quā
 videm⁹ sciam pot⁹ q̄ fidē habem⁹. i.
 pe. i. p̄s ē in quē nūc n̄ vidētis cre-
 ditis. **S**ecūdo infidelitatis p̄me reme-
 diū exigit ut corp⁹ xp̄i velē. q̄ten⁹
 culpe infidelitatis rñdeat mod⁹ p̄gru⁹
 satisfationis. vñ sic p̄moz parentū
 incredulitas incepit ex auditu verbi
 dyaboli suadētis abū habentē qd̄ a-

mō mortē velatū et in eo sūt sensus
 eoz vane delicati sic p̄gruit ut fides
 saluādoz incipiat ex auditu vbi sal-
 uatoris suadētis abū h̄ntē verā vitā
 absconditā. et in q̄ n̄i sensus sint pie
 decepti. p̄ter auditū ut scz fides sit ex
 auditu tñ et nō ex visu. vel ex alijs
 sensib⁹. audit⁹ aut p̄ verbū xp̄i. hoc
 pulchre figuratū ē gen. 26. in bñdis-
 ctōne iacob vbi sensus ysaac decepti
 sūt putātis sentire esau. dū sensit
 similitudinē ei⁹ q̄ velat⁹ erat iacob. vñ
 sciendū qz in illa figura dñici corpis
 q̄tuor erāt p̄sone. scz ysaac et rebecca
 q̄si mascul⁹ et feia. signt duas na-
 tūas in nob. i. corp⁹ et aiaz. mascul⁹
 q̄ maḡ solet eē maifest⁹ et exteri⁹
 b⁹ pl⁹ intēdit. sigt exteri⁹ hoiez. i.
 corp⁹ n̄m cū sensib⁹ suis. feia q̄ do-
 mi residēs familiā regit sigt interi⁹
 hoiem. i. fidelē aiam q̄ sue salutis et
 alioz curā gerit. **J**acob bon⁹ et for-
 mosus habitās in tabnacl̄ que dis-
 ligit rebecca. i. fidelē aia sigt ver⁹ cor-
 p⁹ xp̄i. **E**sau que amat ysaac. i. cor-
 p⁹ eo qz abis ei⁹ rescit sigt substā-
 tiā panis cū ac̄tib⁹ scz colore. sapor
 et ceteris. **D**um itaqz ysaac q̄si hō
 exteri⁹. i. sacerdos bñdicē debz esau
 id ē panē. esau recedit. i. subā pais.
 sed similitudo esau scz vestes cū odore.
 pelles pilose. ab⁹ cū sapore. i. ac̄ntia
 panis sū similitudo scz color. sapor odor
 durities manēt circa iacob. i. corpus
 xp̄i. vñ in hys oib⁹ sensus ysaac. i.
 corpis n̄i fallunt. **I**bi fallit visus
 caliginosus. i. debil̄ corpis n̄i. quā
 putat p̄ oculis habē esau. i. panē. et
 habet tñ vestes ei⁹. i. spēm panis.
 et sub illa latet iacob velatus id est

corp⁹ xpi. Ibi fallit gustus ysaac. i. corp⁹ nri. qz putat gustare et ome s de cibū esau. i. panē a gustat tm̄ sū similitudinē ei⁹. ibi fallit olefact⁹ ysaac. i. corp⁹ nri qz putat setire esau i. panē q̄ vere nō ē ibi. s̄ sentit odore vestim̄toꝝ ei⁹. i. formaz panis q̄b⁹ vestit⁹ ē iacob. i. relatu corp⁹ xpi. ibi fallit tact⁹ ysaac. i. corp⁹ nri qz putat tūgē esau. i. paēz a tūgit pelliclās filēs esau. i. similitudinē siue spēz panis q̄b⁹ relatus ē iacob. i. corp⁹ xpi. sapiens erat ysaac. sed in iudicō cognoscendi esau fallebat. sic hō nē exterior in iudicō panis altaris sensib⁹ fallit. p̄ter in auditu. vñ ait. vox q̄dē vox iacob ē s̄ man⁹ sūt esau. manus q̄s tūgo sunt esau nichil falsiq. vox quā audio dicentē ego sū. vox iacob ē nichil veri⁹. sicut sacramtū qz tūgo subā panis est nichil falsiq. vox xpi dicētis hoc ē corp⁹ meū nichil veri⁹. Prime ergo infidelitatis remediū exigit qz corp⁹ xpi det relatu. ut qz se s̄ sus p̄m̄ pentis i cibo pemptōis vane delcābant. sensus nri corp⁹ in cibo bñdcois ad instar ysaac decipiānt. ita tñ qz rebecca. i. fidel aia i fide sua non fallat. credit em̄ vere in bñdictione sacra esse iacob. i. corp⁹ xpi relatu similitudie esau. i. spē panis. s̄ oino ibi nō esse esau. i. subā panis. Tertio fidei meritū exigit ut corpus xpi velet qz ut dicit. q̄q. fides nō hz meritū cui huāna rō p̄bet exp̄im̄tū supple sufficiēs. relatu g^o voluit dñs dare corp⁹ suū. qz in hoc credē vbi suis plus qz sensib⁹ nris magnū hz meritū. Jo. vltio. beati q̄ nō viderūt a crediderūt. hui⁹ meritū fidei siue

fruct⁹ meriti t̄plex ē scz spūaliū bonoz plena copia. t̄paliū sufficiētia. et nabū sup̄fluētia. hic orat rebecca i. fidel aia. in me sit ista maledictio fili mi. i. hec t̄plex bñdco. det tibi de⁹ de rore celi q̄tū ad p̄mā. a de p̄guedine t̄re q̄tū ad sc̄dā. habūdātia vim et olei q̄tū ad t̄tia. De p̄tia. Jo. vi. q̄ credit in me flumina de v̄tre ei⁹ fluēt aque viue. hoc aut dicit de spū quē accepturi erāt credētes i eū. osee. 12. ero q̄i ros a isrl̄ germiabit q̄si lyhū. De sc̄da. heb. xi. s̄a per fidē vicerūt regnā adepti sūt re p̄missi. oēs scz t̄paliū. ysa. i. si volueritis et audieritis me bona terre p̄medētis. mat. h. vi. p̄mū q̄rto regnū dei recte credēdo. a iustitiā ei⁹ iuste viuēdo. et hec oia adiciūt vob. De t̄tia. i. pe. i. credētes in xpm̄ quē n̄ vidētis exultabitis letitia inenarrabili a glouificata reportātes sine fidei v̄re salutē aiaz. p̄. i. q̄ audierit me absqz terrore req̄escet et habūdantia p̄stuet t̄rore maloz sublato. Amen.

De t̄tia mōe qua dñs dat corp⁹ suū relatu. thema p̄p̄riū l̄ aliud. p. 8.

Qemite p̄medite panē meū. ac. ut in p̄mo s̄mone. q̄mō p̄t nob̄ dare carnē suā ad māducādū. Jo. vi. Tercā rō qz dñs corp⁹ suū dat relatu ē instructō moꝝ. Job. 28. trahit sapia de occultis. t̄a vero in hoc sacramento occultat in q̄b⁹ moꝝes instruunt scz p̄sona saluatois. pulchritudo magne claritatis. et m̄z op⁹ oipotētis. De p̄mo. ysa. xli. v̄re tu es de⁹ absconditus de⁹ israhel saluator. De sc̄do. ysa. vii. expectabo dominū qui abscondit faciem suā.

De tertio eccle. xliij. multa abscondita sunt maiora operum eius. In his discimus quomodo tam virtuose abscondi posse in nobis scilicet nostram personam. pulchritudinem corporalem et bonorum operum intentionem. primum a persecutorum furere. secundum stultorum inspectione tertium ab humano favore. Primo discit in hoc sacramento iustus abscondere personam suam propter tria. ut scilicet persecutoris ira quiescat. ut preceptum a domino operum proficiat. ut gloriosiore corona acquirat. de primo ysa. xxvi. vade populum meum abscondere modicum domus nec pertranseat indignatio mea. scilicet in persecutore. quod multi iustorum leguntur fecisse. de secundo. y. cor. xij. damasci propositus custodiuit civitatem ut me comprehenderet. et per fenestram in sporta dimissus fuit per murum et sic effugimus manus eius. similiter thobias cum iubet reprocardi eum. fugiens nudus latuit ut scilicet opera misericordie que ceperat adimpleret. de tertio. i. re. xxvi. cum fugeretur dauid a facie saul absconditur est in colle achile. i. in domino. achilla enim interpretatur suscipiens eum. unde dominus susceptor meus. absconditus autem est in domino. ut per inclita opera gloriosa sibi restaret regni corona. Io. viij. tulerunt lapides iudei ut iacerent in iesum. iesus autem abscondit se et exiit de templo. Secundo discit iustus pulchritudinem corporalem abscondere ab hominum inspectione. quod exterior pulchritudo et ornatus multis fuit occasio casus. Decor ergo corporalis abscondi debet sicut moyses per habitum vilis. per ieiuniorum austeritatem. per boni operis assiduitatem. de primo. Job. xxvi. factum consue-

supra autem meam et operum amere carnem meam. gen. xxiiij. rebecca respectu ysaac tollens pallium operuit se. i. cor. x. mulier debet velamen habere supra caput suum propter angelos. i. propter bonos. de secundo. gal. vi. michi mundus crucifixus est et ego mundo. quasi diceret. vilis est mundus propter penam sue sollicitudinis. et ego vilis mundanis propter maceracionem mei corporis. augustinus carnem vestram domus mate ieiunio et abstinencia esce et postus quantum valitudo permittit. de tertio. per tabescere fecisti sicut araneam animam eius. sicut aranea ex suis visceribus trahens operum nature tabescit exinde. sic iustus frequenterans opera laboriosa caritate maceratur et pallefcit in corpore. eccle. xxiiij. iugum et lora curvant collum dux et servum inclinat operationes assiduecant. i. nolite me confidere quod fusca sum quod decoloravit me sol. sol effectus ardoris. i. opus amoris. christus formam servi accepit. in qua claritatem divinitatis abscondit. unde ysa. liij. non est species eiusque decor et quasi absconditus vultus eius et despectus. Tertio discit iustus in hoc sacramento virtutum et bonorum operum intentionem abscondere ab humano favore. matth. xij. simile est regnum celorum. id est conversacio iustorum dicit glosa. thesauro abscondito in agro cordis. gregorius. sic sit opus in publico quatenus intentio maneat in occulto. ut et de bono opere proximis preteamus exemplum et tamen per intentionem. qua deo soli placere querimus semper optemus secretum. Triplex vero bonum precipue debemus abscondere a favore hominum. scilicet elemosinam. oracionem. ieiunium.

De pmo mat h. v. cum facis elemosinam noli tuba ante canere. tuba tumoris iactantiae et apparentiae. sic ypocrite faciunt ut honorificent ab hominibus. Amen dico vobis receperunt mercedem suam. te autem faciente elemosinam nesciat sinistra tua id est intentio prava quid faciat dextera tua dilectio pura. ut sit elemosina tua in abscondito pie intentionis. et pater tuus qui videt in abscondito reddet tibi. De scdo. mat h. vi. et cum oras ueris intra in cubiculum tuum id est secretum mentis. et clauso ostio omni aditu cordis ora patrem in abscondito intentionis et reddet tibi. De tercio ibidem. et cum ieiunas unge caput tuum id est refice spiritu operibus misericordie. quod tibi subtrahis membris eius pauperibus. offerendo et faciem tuam laua per cordis et sensum lacrimis penitentiae purgando. ne videaris hominibus ieiunans sed pater tuus qui est in abscondito reddet tibi. Quarta ratio quare dominus corpus suum dat velatum est imbecillitas omnium quae hoc exigebat. nam claritate habet gloriosi corporis nullus potest ferre mortalium hominis oculis nisi velatum. quod probatur tribus modis. a figura legali. ab accidente materiali. a ratione naturali. Primo probatur hoc a figura legali. exo. 33. videntes filii israel ex sermone sermonis dei conuersam faciem moysi timuerunt prope accedere. unde posuit velamen super faciem suam. quando loquebatur ad eos. facies enim moysi tam magna accepit radiositate ex frequenti et familiari appropinquatione ad diuinum lumen quod videbatur humanis oculis quasi conueta. unde

non potuerunt claritatem vultus eius sustinere nisi velatum. Sic nimirum immo multo magis corpus christi in resurrectione eius glorificatum et spirituale. ac deiforme factum nullus potest inspicere mortalis hominis oculis nisi alia specie velatum. Secundo probatur hoc ex eo quod accidit matri dei marie que non potuit sustinere claritatem et gloriam presentie filii dei nisi esset obumbrata. Carne autem virginis velata maiestas opere spiritus sancti facta est possibilis ferri a virgine et etiam a nobis videri. unde verbum caro factum est et habitauit in nobis et vidimus gloriam eius. sed carne illa post passionem per resurrectionem glorificata et ad similitudinem dei clarificata. secundum illud. Io. 12. clarifica me pater claritate quam habuisti priusquam mundus fieret. facta est impossibilis a nobis videri. vel ab oculis mortalibus in propria forma nuda videri. nisi esset velata aliqua specie visibili. eccle. xi. mirabilia opera altissimi et gloriosa et absconsa et inuisa. eccle. 32. non videbit me homo et viuet. verum in propria specie. i. ro. 13. videmus nunc per speculum rationis et in enigmate id est in figura panis. Tercio probatur idem ratione naturali quae est nimia dissimilitudo oculi nostri luminis. ad claritatem luminis corporis christi. oculis enim nostris. augustinus. eger et corruptibilis est. illius vero claritas incorruptibilis et quodammodo immensa. quia ut dicitur dei formis. haec est enim ratio visibilitatis omnis luminis. similitudo aliqua videtur ad lumen. et quanto maior similitudo ad lumen maximum. tanto limpidior est et

dultior visio. hinc est qd san⁹ oculus aliquaten⁹ videre p^t nudū corpus solū. et nō corpus xp̄i. qz cū illo habz aliq⁹ similitudinē lumis et corrup⁹ tibilitatis quā nō habz cū corpe xp̄i. nisi em̄ ocul⁹ aliq⁹ ex pte celesti lumi filis eēt neq⁹ illd videre possz. sicut nec auris nec digitus. aut etiā cec⁹ scz p^t nimia dissilitudinē. qz g^o ob nrām inteallitatē et corpus xp̄i mīmiā claritatē neq⁹ illd in hac vita videre nudū. teneam⁹ gratant⁹ ex sua bonitate inuolutū donec refor⁹ met corp⁹ huilitatis nrē. cōfiguratu corpi claritatis sue. et sic p illā claritatē magnificatā et vsqz ad incorruptōem roboratū possim⁹ vidē dulcē oculo ad oculū dīna corpis claritatē. luc. xi. si ocul⁹ tu⁹ simplex fuerit. i. intencō cordis pura. totū corp⁹ t. l. e. ad videndā scz claritatē xp̄i. i. Jo. iij. scim⁹ cū apparuerit qz similes ei erim⁹ qm̄ videbim⁹ eum sicuti est. **bn.** signū quidē videt per superiores oculos fenestras veritatē intrare debere ad aīam. s; hoc nobis o aīa suat impostez cū videbim⁹ fatie ad fatiē. et hęc visio erit nobis vita etna. Amen.

De forma donacōis q̄ dat sub specie panis. Thema xp̄iū vel aliud filē sermo. ix.

Quoniam comedite panē meū. ut iā sup. cibauit illū pane vite. i. corpe xp̄i. dicit mēl. eccle. xv. vel aliud de pane. scdm̄ circa formā donacōis dīna corpis cōsiderandū ē qd dñs dat illd relatu sub

spē panis s̄m illd. accepit ih̄s panē et benedixit et ait. hoc ē corp⁹ meū. ad tactū et ad verba creatoris. int⁹ erat corp⁹ saluatoris et foris māsit spēs panis. dñs dat corp⁹ suū sub spē panis t̄p̄ta racōne. p̄mo ppter collatā sibi p̄ ceteris cibis abilitatē scdo ppter faciendā significacōis sue agnicōem. terco ppter rez sibi signīficatā similitudinē. vel ppter nrē p̄p̄ racōis instructōem. et ppter sui effect⁹ similitudinē. p̄mū ponit hic scdo loco. scdm̄ infra p. xv. circa finē. tertiū hic circa finē. p̄mo dat dñs corpus suū sub spē panis ut sup. sub nulla em̄ alia spē abi tā respectu ministrantiū q̄ accipientiū posset apti⁹ exhiberi. et hoc tripliā p̄sideracōe. scz q̄tū ad inuencōez. q̄tū ad amministra cōem. et q̄tū ad p̄seruacōem. De p̄mo abilioz est species panis. quia omni loco. omni tpe facti⁹ inuenit⁹ q̄ alius cibus. Item scdo quia mūdius et honestius tractari potest in altari. melius diuidi. p̄uementi⁹ a sanis et infirmis sumi q̄ alius cib⁹ Item q̄tū ad tertiū abilioz est qz si debet leuari portari vel custodiri. cōmodius fit sic sub specie panis q̄ cibi alterius. p̄s iurauit dominus et non penitebit eū tu es sacerdos in eternū s̄m ordinē melchisedech. qz scz nec oues nec capras obtulit. sed panem et vinū. Scdo dat dominus corpus suū sub specie panis ppter faciendam significacōis sue agnicōem et fidem. sacramentum em̄ est noue legis. et iō sacre et secrete rei est signū. qd suggerit nobis rei q̄ significat cognicōem et fidem. aug⁹

signū est res p̄ter sp̄m quā iugiter
sensib⁹ aliq̄d aliud ex se faciens in
agnitōem venire. **S**ignoz autē tria
sūt ḡna. natūale artificiale ⁊ sacra-
mentale. **S**ignū natūale p̄m natura
fiḡficat sic fum⁹ fiḡficat ignē. rubor
celi resp̄tin⁹ fiḡficat futura serēitate
mat̄h. xvi. factō vespe dicitis serēnū
erit. rubicandū est em̄ celū. **S**ignū
artificiale p̄m imposicōez hoīs sig-
nificat. et hoc est duplex. aliud em̄
nō p̄tinet q̄ significat ut arcus tri-
umphalis et circul⁹ vim. aliud cōtin-
net q̄ significat ut puluinar signi-
ficat plumas et cōtinet eas. pastillū
fiḡficat carnes et cōtinet. **S**igna
sacramentalia p̄m imposicōez dei sig-
nificant ⁊ sūt s̄c̄ duplicia. alia em̄ nō
p̄tinet q̄ significat ut sacramta lega-
lia. sicut serpens ene⁹ erect⁹ in herē-
mo fiḡficabat quidē saluatore. s̄ nō
p̄tinebat eū. sicut arcus suspēsus
aī domū fiḡficat vinū. q̄ tū nō ē in
illo cōtentū. nū. xxi. fecit moyses s̄-
pente eneū et posuit eū p̄ signo. quē
p̄cussi aspiciētes sanabant. sap. xvi.
signū habētes salus nō p̄ hoc qd
videbāt sanabant sed p̄ te oīm sal-
uatore. s̄c̄ agn⁹ paschalis ⁊ circū-
cisio fiḡficabāt rē sacra s̄ nō cōtine-
bāt. q̄ p̄m se nō iustificabāt. ro. iij.
ex opib⁹ legis nō iustificabit omīs
caro corā deo. **I**te alia sūt signa sa-
cramentalia q̄ etiā p̄m imposicōem dei
fiḡficat. s̄ cōtinent q̄ signat. ut sacra-
m̄ta euāgelica sic baptisim⁹ et euka-
ristia. hugo sacramētū euāgelicū est
materiale elemētū foris sensibilibiter
p̄positū ex similitudine rēp̄sentās ⁊ ex
institucōe significās et ex s̄c̄ificacōe

p̄tinēs aliquā grāz sp̄tialē. bap-
tism⁹ significat aīe purificacōem et
cōtinet q̄ efficit et figurat sc̄z peccā-
toz remissionē. actuū. y. petrus ait.
baptizet vnusq̄sq; v̄m in noīe ih̄u
xp̄i in remissionē peccōz. s̄c̄c̄ sacramē-
tū altaris siḡt corpus d̄m. et v̄s cō-
tinet illud. q̄ post p̄secracōez p̄m̄is
sub sp̄e ei⁹ id ē sub signo illo panis
q̄ de⁹ posuit ad significandū corp⁹
d̄m totus ē xp̄s. sic sub signo posito
homis sc̄z in pastillo sunt occultate
carnes. mat̄h. xvi. accepit ih̄s panē
et benedixit et ait. hoc est corp⁹ meū
signatum sc̄c̄ sp̄cie panis. **J**o. vi.
filius hominis dabit nobis cibum
qui p̄manet in vitam eternam. hūc
pater signauit deus. **I**gitur si cum
video signum positū hominis ut
pastillū. et credo ibi sub tenui pane
esse carnes. multo magis cū video
signū positum dei. ut sacramētū al-
taris credere debeo ibi sub sp̄cie pa-
nis esse absconditū corp⁹ saluatoris
p̄s quā magna multitudo dulcedis
tue d̄ne quā abscondisti timentib⁹
te. **T**ercō dat d̄ns corpus suum sub
sp̄cie panis. p̄pter verū ibi signifi-
catay similitudinem. **T**res em̄ ibi
res significant. quaz sp̄s illa pa-
nis est sacramētū id ē sacru signū
expressam habēs in se illaz similitu-
dinē. **P**rima res ibi significata
est naturale corp⁹ xp̄i qd ibi cōtinet
Secda res corp⁹ eius mysticū sc̄z ec-
clesia q̄ ibi significat et non p̄tinet.
Tertia res est effectus sacramenti
in anima fidei. **P**rimo sp̄s panis
p̄me rei ibi signate id est veri corporis
xp̄i habet similitudinē non rācōne sui.

sed ratione subiecti q̄ habuit an̄ o se
 crationem. id est panis qui p̄us fuit.
 sicut em̄ ex plurib⁹ et puris granis
 panis efficit. sic corpus xp̄i ex plu
 rib⁹ membris puris et immaculatis
 consistit. car̄. A. venter tuus sicut
 accu⁹ tritici vallatus hylis. exodi.
 xxv. archa de lignis sechim impu
 tribilibus. q̄ corpus xp̄isti constat
 ex mēbris purissimis et ab om̄i vici
 mundis. De o spēs panis sc̄de rei
 ibi signate tenet similitudinē. i. mistica
 corp̄is xp̄i sc̄z ec̄cie que est unitas fi
 deliū. sic em̄ ex multis granis puris
 o fiat vn⁹ panis. sic ex multis fide
 liū p̄sonis a culpa mortali mūdis et
 vinculo caritatis unitis. eccl̄iasticis
 ca unitas p̄sistit. i. coz. p. vn⁹ panis
 et vnū corp⁹ multi sum⁹. hinc sciens
 dū q̄ in pane t̄plex vnio attēdit. p
 quā t̄plex f̄mitas siue cā et vinculu
 amoris q̄ int̄ fideles esse debet figu
 rat. p̄mo grana nobilia et sibi filia
 colligunt. sc̄do farina aspergit̄ per
 aquā et pasta p̄ficiat. t̄cō ut solid⁹
 fiat panis pasta igne decoq̄t. p̄mū
 sc̄z grana filia significat̄ f̄mitatē et
 amorē naturalem q̄ omēs denuo et
 p̄mo parētē sum⁹ nati. sc̄dm sc̄z p̄
 mis igne solidat̄ spūale. t̄tū spūa
 lit̄ q̄ vno spū sancto ad vnā xp̄ianā
 religionem sum⁹ p̄gregati. de p̄mo
 gen. xlij. descendēt fr̄es ioseph ut
 emerent frumenta in egipto quasi
 humiliauerūt se fideles ut amorē na
 turale om̄i hoim acquirerēt. eccl̄e.
 vij. om̄e animal diligit simile sibi.
 et om̄is hō p̄rimū sibi. de sc̄do. i.
 coz. v. fides noua asperio sic estis
 azimi. id est vnū q̄d per dilectionē

sacramentalē. i. Jo. iij. hoc manda
 tu habem⁹ a deo ut qui diligit deum
 diligit et frat̄e suū. de t̄cō. exo. xij.
 coxerūt farina p̄persam et fecerunt
 panes. i. p̄fecerunt vsqz ad delectio
 nem spiritualē. Jo. xij. hoc est p̄
 ceptū meū ut diligatis inuicem sic
 dilexi vos. aug⁹ non aut̄ carnalis
 sed spiritualis debet esse inter nos
 dilectio. De t̄o species panis p̄m q̄
 erat panis habet in se similitudinē
 t̄cie rei ibi signate. id est effect⁹ sa
 cramenti in aīa fidei. sic em̄ panis
 t̄a facit sc̄z o fortat. faciat et vitā cō
 seruat. sic panis sacramentalis aīam
 fidelē cōfortat ad p̄cām deuincedū.
 faciat ad fastidium mūdi faciendū.
 in vita p̄seruat ad deū semp laudā
 dum. de p̄mo. p̄s panis cor hominis
 p̄firmat ad om̄e vitū sc̄z deuincedū.
 vn̄ diligā te dñe fortitudo mea qui
 sc̄z p̄cristi me virtute ad bellum et
 subplantasti insurgētes in me sub
 tus me. de sc̄do. p̄s pane celi saturā
 uit eos. ad mundi sc̄z fastidiū faciē
 dum. p̄. xp̄i. anima saturata calca
 bit fauū. de t̄cō. eccl̄e. xxxij. panis
 egentū vita pauperis est ad deum
 sc̄z semp laudandum. p̄s lauda aīa
 mea dñm laudabo dominū in vita
 mea. y. pal. in fine. laudabo te dñe
 semp omnib⁹ dieb⁹ vite mee. quo
 niam te laudat om̄is virtus celoz.
 laudem⁹ ergo hic deum cū bonis in
 bona ouersatione. ut eum laudate
 mereamur semp cū sanctis in etna
 beatitudine. Amen.

De forma donacionis sub specie pa
 nis tritici. thema xp̄iū. p̄mo. x.

Quoniam medite panem meum.
ut supervertent et vivet
tritico. osee. ruy. vel aliud.
Tertium circa formam donationis corpo-
ris domini considerandum est quod dominus dat illud
sub specie panis tritici et non alterius
et hoc propter tria. primo propter hoc quod granum pre-
ceteris naturaliter nobilitate. secundo propter fide-
lium discretam in eo significacionem. tertio propter
corporis sui expressam similitudinem. primum pro-
bat a tribus. quod scilicet hoc granum est purissimum.
quod ad panem omnium. et quod ad panem maxime nutri-
um. Primo hoc granum est purissimum quod hec spes sola
inter alias attingit complementum. id est summam
puritatem. nam ut alchimici. id est artifices
in speciebus quibusdam licet multe spes esse
videant. tamen una est que attingit comple-
mentum et alie sunt differentes ab ea
quibusdam egritudinibus. sic patet de auro
et ideo omne metallum purgacione ma-
terie in aurum debent transmutari. sic
etiam videmus de granis quod bonitate terre
purgat siligo et in tritico nobilitate.
et ideo explicat et absolute panis tritici
est panis propter excellentem puritatis
sue nobilitatem. Secundo granum tritici est
ad panem omnium. quod operat sanis
et infirmis. ymmo omni aiali panem con-
cedit. et ideo vere est panis propter omnis que
necesse nobilitate. Tertio granum tritici
est ad panem maxime nutrium quod puri-
tate naturali et appetibilitate omnium
maxime mbris adheret et confortat. et
hac ratione gravius est ut nobilissimum
corpus quasi nobilissimum panis filiorum dei
deus filius sub specie nobilissimi panis
scilicet tritici. Secundo dat dominus corpus suum
sub specie panis tritici propter fidelium dis-
cretam in eo significacionem. sic enim tritico

secundum triplicem statum habet considerari. sic
fidelium universitas in tres status solet
distingui. Tritico autem considerat vel
secundum quod existat in agris. vel secundum quod granum
separat a paleis. vel secundum quod granum iam
purgatum locant in granariis. sicut et
fideles tres differentie sunt scilicet incipis-
entium. proficientium. perfectorum. primum signifi-
ficant per tritico stans in agro. scilicet per
granum que purgant a paleis. tertium per
granum purgatum que locant in granariis.
primum desiderant optimam doctrinam predi-
catorum. scilicet frequenter purgacionem pec-
catorum. tertium eternam regem beatorum.
De primo. Job. 31. frumentum deside-
rant nubes. et nubes spargunt lu-
men suum. que lustrant cuncta per circuitum.
gregorius electi sunt frumentum dei ce-
lestibus horis recondendi. frumentum
nubes desiderat. quod electi quosque presentiam
sua sanctorum predicatorum exoptat. nu-
bes lumen spargunt. quod predicatorum
sancti exemplo vite et bene agendo
et loquendo dilatant. nubes autem cuncta
per circuitum lustrant. quod predicacionis luce
mundi fines illuminant. De secundo
Jud. vi. cum gideon exiret et pur-
garet frumenta in torculari ut fugeret
madyan apparuit ei angelus domini.
gideon electum quemque significat qui
sub umbra sancte crucis rectitudine
iudicij confessionis quasi virga cor-
suum a vicio paleis sequestrat con-
solacionem eum divina contra demonum
temptamenta confortat. eccle. y. qui
timeat dominum parabunt corda sua et
in conspectu illius sanctificabunt animas
suas. De tertio. Job. v. increpacionem
domini ne reprobos et ingredieris in
habundantia in sepulchrum. id est locum

tibi i regno dei pparatu. sicut inferē
aceru? tritici in tpe suo. i. cetera ml
titudo beator. luc. iij. vent fortioz me
post me. cui? ventilabru in manu ei?
et pmudabit arsa sua et aggregabit
tritici in horreu suu. paleas aut co
buēt igne inextinguibili. Tercō dat
dñs corpus suu sub spē panis tritici
ppter corpis sui expssam similitudinē.
tritici em p̄t trib? modis p̄siderari.
scz ut iacens in aceruo. ut cadens in
agro. ut in panis p̄plemento. penes
pmū modū significat corp? ut in vir
gine conceptū. penes scdm ut p nobis
in mūdo passū. penes tritū ut in celo
glorificatū. in p̄mo mater xpi multū
honorat. in scdo p̄cor literat. in tris
btus delectat. de p̄mo. canē. vij. vent
tuus sic acerug tritici vallat? lylijs
rēter est corp? bea te v̄ginis. luce. i.
beatus vent qui te portauit. acerug
tritici munda membra xpi ut aser
uata in utero virginali. lylia decō
oimode castitatis quo ornant mē
bra et sensus bte v̄ginis. de scdo. Jo
rij. nisi granū frumti cadēs in terrā
mortuū fueit. si aut mortuū fueit
multū fructū affert. xps em p morte
suā genō hñatū de morte eterna li
beravit. ro. v. p̄mendat suā caritatē
de? in nobis qm̄ cum adhuc p̄cores
eēm? xps p nobis mortu? ē. ex hoc
q? dñs se dicat granū frumti habet
ec̄cia q? sub nulla alia spē panis cō
secrat corp? dñi. de tris. zach. ix. qd
bonū et qd pulchrū ei? nisi frumti
electoz q̄si panis pulcherrim? dul
cissim? et nobilissim? corpis xpi in
gla beator. Hinc sciendū q? beati
habebunt in eo triplex bonū scz oim

deliciaz pparatōem. oim desiderioz
implecōem. oim bonoz securā et et
nā fructōem. de p̄mo. gen. xlix. aser
piguis panis ei? p̄tebit delicias re
gibus. p̄s parasti in dulcedine tua
pauperi de? sap. xvi. paratū panē de
celo p̄stitisti eis sine labore oim de
lectamentū in se habentē et omnis
saporis suauitate. i. cor. ij. nec ocul?
vidit. nec auris audiuit. nec in cor
hōmimis ascendit que pparauit de?
diligētib? se. de scdo. p̄s lauda ihe
rusalem dñm. qui posuit fines tuos
pacem et adipe frumti faciat te. Itē
benedic anima mea dñm. qui replet
in bonis desiderū tuū. Jere. 31. mes
briabo animas sacerdotū pinguedi
ne. et plus me? bonis meis adim
plebit. sap. xvi. substantiā tuam et
dulcedinē quā in filios habes ostē
debas et despuens vni? cui? qz volū
tati. ad qd qsqz volebat p̄tebat. de
tercō luc. xij. beatus q̄ māducabit
panē in regno dei scz ppter oim bo
noz securā sine fine fructōnem. ysa.
lxij. iurauit dñs in dextera sua. si de
dero tritium tuū ultra abū inimicis
tuis. et si biberit filij alieni vinū tuū
in quo laborasti. qui aggregāt illud
comedent. et qui pportāt illud bibent
in atrijs sc̄is meis. hic comedunt et
bibunt mali cū bonis. ibi erūt mali
sub eterno mēdicto. et boni in secur
ro et eterno xpi diuio. psal adim
plebis me leticia cum vultu tuo de
lectacōnes in dextera tua vsqz in fi
nem. Amen.

**De duob? mirabilib? in cōsecracōne
corpis dñi. thema p̄riū. p̄mo. xi.**

Quoniam comedite panem meum.
ac ut super mirabilia opera
tua et anima mea cognoscat
nimis pres. vel aliud simile. Tertium pri-
cipale circa sacramentum domini corporis
notanda sunt mirabilia divine operacionis
tanquam signa siue miracula divine virtu-
tis. hec mirabilia signa consideranda sunt
in tribus. primo in domini corporis consecracoe
secundo in eiusdem possessione. tertio in pre-
ceptoe primo enim corpus domini consecramus.
secundo possidemus. tertio percipimus. primo in
consecracoe domini corporis consideranda sunt
et credenda tria mirabilia signa divine
operacionis. primum est quod ibi sub specie
panis est verum corpus christi. secundum quod
tota substantia panis mutat in cor-
pus domini. tertium quod mutat in cor-
pus domini vel christi tota panis substantia. ita
tamen quod manent panis accidentia.
primum est mirabile. secundum mirabilius.
tertium mirabilissimum. De duobus primis
sunt hic dicta. et de tertio in sequenti. Primum
mirabile signum in consecracoe sacramenti
altaris est quod ibi est sub specie panis est verum
corpus christi. quod de uirgine suscepit. et hoc
probat beatus moyses. primo testimonio fide
dignorum. secundo ratione signorum positio-
rum. tertio demonstracoe miraculorum. primo
probat primum mirabile testimonio fide
dignorum secundum quod lex dicit. deus. dixit. In
ore duorum et trium stat omne uerbum. audi ergo
augustinus dicit. accedit uerbum ad elementum
et fit sacramentum. hoc est dei uerbum a christo
institutum profertur super panem et mox fit
sacrum secretum scilicet corpus saluatoris sub
specie panis. Item augustinus hoc est quod omnibus
moyses probare potest in sacrificio ecclesie
duobus consistere. uisibili elementorum specie
et inuisibili carne christi et sanguine. sic

christi persona consistat ex deo et homine. abro.
panem istum quem sumimus in misterio
utique illum intelligo qui manu spiritus sancti
formatus est in utero uirginis. et igne
passionis decoctus in ara crucis. panis
enim angelorum factus est cibus hominum. ergo
magnum atque pauendum est misterium quod
aliud uidetur et aliud intelligitur. figuram
panis et uini uidetur. et faciente
domino corpore et sanguine christi intelligitur.
Eusebius uere unita et perfecta ecclesie
hostia fide estimanda. non specie. neque
exteriori censenda visu. sed interiori
intellectu. unde celestis confirmat
auctoritas. accipite et comedite hoc
est corpus meum. recedat ergo omne
infidelitatis ambiguum. quia quidem
qui auctor est muneris ipse est etiam
testis ueritatis. Secundo probatur idem
ratione signorum positio-
rum. ratio autem
eorum est rem ita esse ut signat. Est
autem tale signum duplex scilicet hominis
et dei. hominis artificiale. dei sacra-
mentale. Dignum posituum hominis
secundum impositionem hominis significat
et est duplex. nam aliud non continet
quod significat. ut arculus uini aliud
continet quod signat. ut pastillum quod sig-
nificat carnes et continet eas intus
absconditas. Similiter signum positum
dei quod est in sacramentis secundum imposi-
tionem dei significat et est duplex. nam
aliud non continet quod significat. ut sa-
cramenta legalia que non efficiunt quod
figurant. sicut agnus paschalis et
similia. aliud uere continet quod signifi-
cat ut sacramenta euangelica sicut
eucharistia. significat enim secundum imposi-
tionem dei rem sanctam scilicet corpus christi et uere
continet illud. unde accepit ihesus

panē et bñdixit et ait. hoc est corp⁹
meū. signū māsit foris scz spēs pa
nis ⁊ intus erat corpus saluatoris.
eccle. 36. in noua signa et immuta
mirabilia. q̄si dicēt. qz vetera signa
nō p̄tinebāt grām q̄ significabāt. fac
nōua q̄ p̄tineāt qz signāt. aug⁹ ideo
dicunt sacramta q̄si sacre rei signa.
qz in eis aliud videt. aliud intelligit
qz videt spēm habet corpalem. qz in
telligit fructū habz spūalem. in spē
eī panis et vini quā videmus. res
inuisibiles. i. carnē xp̄i et sanguinē
honoram⁹. **Tercō** pbat idē demōs
tracōe miraculoz. expo. 33. signa fa
ciā q̄ nūq̄ sunt visa. opus dñi tribis
le. paschasi⁹. nemo qui scōz vitas
et exempla legit ignorat qz sepe cor
poris xp̄i et sanguinis sacramta. aut
p̄tē dubios aut certe p̄tē ardenti⁹
amātes visibili spē in agni vel pueri
formā. aut in carnis et sanguinis co
lorē in eo statu sint. ut qz latebat in
misteio patescēt in miraculo. **Bes**
ato enim basilio die pasche diuina
mysteria celebranti. hebre⁹ quidā se
sic xp̄ian⁹ pplō immiscuit. officij vo
lēs explorāe misteriū. qui vidit in
fante p̄tiri in manib⁹ basilij. ⁊ comu
nicantib⁹ omibus venit ip̄e. et data
ē ei hostia vere caro facta. et seruās
reliq̄as abiit in domū suā. ⁊ osten
dit uxori sue. narrās q̄ p̄prie ocul⁹
viderit. credēs ergo ait. vere horri
bile ⁊ admirabile ē sacramtū xp̄ia
noz. in crastino venit ad basilij. et
baptizatus ē cū omi domo sua. **Itē**
q̄dā p̄sbic erat egidi⁹ noie religio
sus valde. qui cū sanctā ducēt vitā
cepit p̄ys p̄cib⁹ pulsare deum ut sibi

mōstrāet naturā corporis xp̄i ⁊ sang
nis vit ergo dies ut idē more solito
diuina celebraret. et post agn⁹ dei
p̄cūens gemib⁹. creator inq̄t et re
dēptor oipotēs de⁹ pande m̄ exiguo
in hoc misteio naturā corporis xp̄i. ut
m̄ liceat eū p̄spicere in forma pueri
quē olim sin⁹ m̄is vir gineus tulit
vagientē. et ecce angelus dñi eū de
celo veniens affatur. surge p̄pera si
xp̄m vidē placet. adest p̄sens corpo
reo vestit⁹ amictu. quē sacra puer
pera gessit. **At** p̄sbiter pauidus sur
gens vidit sup aram puez sedentē.
Cui angel⁹. qz xp̄m videre placuit
quē sub specie panis verbis sacra sti
misticis. nūc oculis inspice et tracta
manib⁹. tūc sacerdos celesti munere
fretus. qd̄ m̄tū dictu est vlnis tre
mentib⁹ puez accepit. et pect⁹ pro
p̄riū xp̄i pectori iūxit. **Deinde** p̄fusū
in amplexum dat oscula pia deo et
suis labijs p̄ssit pia labia xp̄i. quib⁹
ita peractis restituit puerū i altari. ⁊
rursus homo p̄stratus dēp̄cat dñm
ut dignet ip̄e uerti in pristinā for
mā. et surgens inuenit corp⁹ xp̄i in
formā remeasse p̄orē. et sic sub specie
debita p̄muicauit eidē. **Secūdo** mira
bile signū in consecracōe sacramēti
altaris est qz substantia panis mu
tat in corpus xp̄i qz sumpsit de vir
gine. et hoc fit verbi dei potestate. qd̄
pbat t̄bz modis fieri posse. **Primo**
a potestate simili. **Secūdo** a minori.
Tercō a maiori. **Primo** a potestate
simili. qz verbū xp̄i substantiā vnā
in aliā cōmutauit. **Secūdo** a minori qz
res q̄ min⁹ possunt substantiā vnā
in aliam mutant. **Tercō** a maiori.

qz vbu dei multo maiora fecit. Pri-
mo verbu dei mutat subam panis in
corpus xpi qz pbat a fili eo qz qnqz
vna subam in alia zmutavit. hinc
legit. Jo. y. qz dñs vocat9 ad nup-
tias deficiente vino iussit ydrias im-
pleri aqua. qua ptin9 in vinu zmu-
tauit. et seqt ibi. hoc fecit initio sig-
noz ihs a manifestavit glam sua
sic g9 in nupcijs potuit aqua in vi-
nu zutere. sic pt in suo sacmto pa-
ne in suu corp9 a vinu in sangne co-
mutare. in filib9 em silē ē iuditiu. vñ
sic ibi. ita et hic. vbi filis pcepit vir-
tus filis obedire effect9. Secdo pbat
ide a miori. eo qz res q min9 p sunt
qz verbu dei subam vna mutant in
altera. vnde sciendu qz prudentia dei
mutaciones rez eb9 modis fieri voluit
pax qz vbo suo facit scz arte. na et
gra. ars em hois vna subam mutat
in altera. ut ptz in vifia qui vilem
anerē in pclaz et nobile mutat vi-
tū. ergo multo magis virtus verbi
xpi mutare pt panē in corpus ei9 et
vinu in sanguinē. eccle. 8. pmo dei
potestate pleng ē nec dicē ei qz qz pt
quare ita facis. Eusebi9 inuisibilis
sacerdos visibiles creaturas in sub-
stantia corpis et sangnis sui vbo suo
secreta ptate zmutat. Itē na mutat
vna subam in altera. sic in vite aq
mutat in vinu. et opere apū succus
flox pfecta na mutat in fauu mellis
Dile in nobis ipis panis que mā-
ducam9 cotidie p natura mutat in
carnē. et gnia zmešta a brutis zū-
tunt in carnē et sanguinē. et sic de
similib9 plurib9 in na. ergo multo
magis virtus verbi xpi mutare

potest panē in substantia sui corpis.
Damascen9. sicut panis et vinum
transeunt per nutrimentū in corpus
hominis et non in aliud corp9. Ita
panis altaris et vinu virtute cose-
cracionis transeūt in corp9 et sang-
uinē xpi que p̄us non erant. Itē
gratia hominis mutat substantia
vna in alteram. Hinc moyses per
gratiam spetialem mutavit virgā
in serpente et aquam in sanguinē
ergo multo magis virtus verbi xpi
mutare potest panem in corpus ei9
et vinu in sanguinē. ambro. virgā
tenebat moyses et picat in terram
et facta est serpens. et sic videmus
phetica gratia mutatam esse. qd si
tantū valuit benedicto humana ut
naturam zuertat. quid dicem9 de
ipa cosecracione diuina vbi ipa ver-
ba saluatoris operant. Si ergo qz
tas quomō potest qz est fieri corpus
xpi. Respondeo zsecracione que fit
xpi sermone. Tercō pbat idem
a maiou. quia verbu dei multo ma-
iora facit et facere potest. qz qz panē
in corpus mutat xpi. vnde in pñ-
cipio erat verbum. omnia per ipm
facta sunt a sine ipo factū est nichil.
Euge9. sicut ad nutū p̄cipientis re-
pēte ex nichilo zstūt excelsa celoz
p̄funda fluctuū. vasta terrarū po-
testate in spiritalib9 sacramentis.
vbi p̄cipit virtus. seruit effectus
ymmo multo potius in hoc sacra-
to omnipotēti virtuti seruit effect9.
quia multo magis est de nichilo fa-
cere nouā creaturā. qz subam q iam
ē mutare in altera. ambro. De tota9
mundi opib9 legitur. qz ipē dixit et

facta sūt. pmo ergo q̄ potuit ex ni-
 chilo face q̄ nō erat. nō p̄t ea q̄ sunt
 in id mutae q̄ nō erāt. nō em̄ min⁹
 ē dare nouas q̄ mutare rez. natu-
 ras et sic q̄ erat panis añ cōsecrācōez.
 iam corp⁹ xp̄i est post cōsecrācōem. q̄
 sēmo xp̄i mutat creaturā. cū itaq̄
 irracōnabil creatura et inaiata scz
 panis mutat in meū scz in corpus
 xp̄i virtute verbi dei. mirū ē q̄ p̄cōz
 hō nec multis verbis. nec bñficijs.
 nec cōmutacōe. nec p̄missione querti
 p̄t de mala vita in bonā. s; q̄ nichil
 apud deū impossibile ē sup̄iac ro-
 gandū ē ut nos cōmunit p̄uertat ad
 similitudinē ymagis bonitatis sue. In
 p̄ntā p̄ grāz. et in futūo p̄ glam. Amē

~~De duob⁹ mirabilib⁹ in cōsecrācōe ut
 sup̄. et aliud file. pmo. xy.
 De 2o mirabili. 7. 4. 6. 8. 10. 12. 14. 16. 18. 20.~~

Quoniam comedite panem meum.
 ac. ut sup̄. mirabilia opera
 tua dñe et aia mea cognos-
 cet nimis. Tertiu⁹ mirabile ymmo
 mirabilissimū signū in cōsecrācōe sac-
 rām̄ti altaris est q̄ mutat in corp⁹
 xp̄i tota panis subā. sic tñ q̄ manēt
 panis ac̄ntia. i. color. odor. et sapor
 et h̄m̄oi. xp̄i corp⁹ circūstātia et n̄is
 sensib⁹ obiecta. qd̄ em̄ in cōsecrācōe
 mutat panis in corp⁹ xp̄i iā sup̄ p̄-
 batū est. et q̄ manēt ac̄ntia huānis
 sensib⁹ p̄tz. tal̄ mutacō ē sup̄nal̄ et
 d̄t p̄prie cōfusiō sū trāsbacō. q̄ filijs
 ei p̄ oia nō inuenit in n̄a. qd̄ cū di-
 uina vtute in hoc sacramēto possit
 fieri. c̄p̄lica similitudine p̄t ostendi. p̄mā
 sumit de grā p̄p̄hali. scda de cōfusiōe
 spūali. c̄tia de mutacōe n̄ali. Prima

similitudo q̄si subā panis in corp⁹ xp̄i
 possit trāsmutari. ita q̄ ac̄ntia ma-
 neat. sumit de grā p̄p̄hali. h̄inc ē q̄
 iij. re. ij. helyse⁹ misit sal in aquas
 amaras. et dūse sūt in dulces. in qua
 cōfusione. iij. cōsiderāda sūt scz cōtines
 et cōtentū. opans et opatū. cōtines ē
 sp̄s ulla sū claritas aquaz exterior.
 cōtētū amaritudo interior. operās ē
 grā p̄p̄hali. opatū subsequēs dul-
 cedo aquaz. p̄mū scz cōtines. i. sp̄s
 sū claritas exterior aq̄z manet. scdo
 scz cōtētū. i. amaritudo interior trāsit
 atq̄ mutat in q̄rtū scz opatū. i. in
 dulcedinē. et hoc p̄ c̄tū scz p̄ operās.
 i. p̄ grām p̄p̄halem. sic ē qd̄ d̄uō in
 mutacōe panis in corp⁹ xp̄i. p̄mū em̄
 scz cōtines id ē sp̄s panis exterior
 manet. Scdm̄ scz cōtētū. i. subā
 panis interior mutat in q̄rtū id ē in
 corp⁹ xp̄isti. et hoc p̄ c̄tū scz p̄ ope-
 rans. i. p̄ verbū dei. Scda similitudo
 eiusdē sumit de cōfusiōe spūali. de
 p̄mo. re. x. dicit samuel ad saul qui
 significat p̄cōrem. insiliet in te spūs
 dñi et mutaberis in qua mutacōe
 siue cōuerfione q̄tuor iā sup̄d̄cā cō-
 sideranda sūt scz cōtinens cōtētū
 operans et operatū in statu em̄ p̄c̄i
 videt homo exterior pulcher et sau⁹
 sed hō interior amaritudine et p̄c̄i
 veneno pleng est et egrot⁹ h̄ic dum
 per sp̄m̄ dei cōuertit sp̄tie corp̄is
 manente exterior amaritudo et lāg-
 uoz peccati interior in dulcedinē et
 sanitatē gr̄e cōmutat. p̄mū ergo scz
 sp̄s corp̄is exterior manet. scdm̄
 scz amaritudo peccati interior tran-
 sit in quartū scz in dulcedinē gr̄e et
 hoc per tertū scz per spiritum dei. et

sic fit ut iā dcm ē in p̄sione p̄m̄s
in corp̄o xp̄i. Euge⁹ ad quēdā cūsu-
q̄nta et q̄ celebrāda b̄nfita vis di-
uine bonitatis opat̄. et q̄mō tibi nos
uū et impossibile eē nō debeat q̄ in
xp̄i subām trena cūtant̄. te ip̄m in-
troga. q̄ p̄teita vilitate deposita sub-
ito nouā indut⁹ es dignitatē. In ex-
teriori nichil additū. totū ē interiori
mutatū. Tertia ergo silitudo eiusdē
sumit̄ de imitacōe n̄ali. videm⁹ em̄
q̄ ponūt oua sub aue. ut sub galli-
na. vel sub colūba. et p̄ naturā mutat̄
in carnē ymmo in auiculā viuā. In
hac mutacōe silit̄ illa q̄tuor q̄ iā dca
sūt possunt̄ inuere. ibi em̄ ē p̄tines
scz testa q̄si sp̄s oui exterior. et p̄tē-
tū scz vitellū q̄si subā oui interior. et
operās scz n̄a. et opatū scz caro pul-
li. ymmo inteḡū corpus pulli viuū.
p̄mū scz testa sū sp̄s exterior manz.
scdm scz vitellū sū subā int̄ior t̄nsit
et mutat̄ in q̄tū scz in corpus pulli
viuū et hoc p̄ tertū scz opantē natu-
rā. et im̄ta silitudo. q̄ testa dieb⁹ ali-
q̄b⁹ it̄gra manēte exteri⁹ videt̄ q̄si
adhuc sit ouū. q̄ n̄ ē ouū. s̄ viuū pul-
li inteḡū corp⁹ testa relatū. sic g⁹ in
hac re colūba p̄ n̄az. sic in sacramento
altaris opat̄ sp̄s sc̄us p̄ suā oīpo-
tentē v̄tutē. hic ē q̄ in colūbe sp̄e sup
xp̄m apparuit. h̄m̄c etiā gen̄. i. sp̄s
dei f̄tebat sup aq̄s. v̄z sic auis fo-
uēs oua dicit glō. g⁹ si p̄is sub aue
vnū l̄ duo l̄ plūa oua v̄t̄ ea p̄ n̄az
int̄i⁹ in carnē. testa manēte exteri⁹
q̄tomaḡ si ponas in altari vnā hos-
tiā panis l̄ duas sū centū sū mille l̄
plūimas manēte panis exteri⁹ sp̄e.
sp̄s sc̄us eas rep̄te int̄i⁹ in corp⁹

xp̄i sua v̄tute p̄t̄it. aug⁹ cū panis p̄
man⁹ hoīs ad illā visibilē sp̄em p̄-
ducit̄ nō t̄n̄ sc̄ificat̄ ut sit tā dignū
sacramtū nisi opante inuisibilit̄ sp̄i
dei. q̄ sic de v̄gine per sp̄m sc̄m vera
caro xp̄i s̄n̄ coitu est formata. ita per
eūdē de subā panis mystice idē corp⁹
xp̄i p̄secrat̄. attende q̄ dicit de subā
panis nō q̄ sit materia corp̄is xp̄i. s̄
q̄ panis p̄t̄it̄ in corp⁹ xp̄i. v̄n̄ vsus
Corp⁹ de pane. corp⁹ de v̄gine p̄mū.
De p̄sūu. s̄ materiale scdm. H̄m̄c
moralit̄ notandū est q̄ cū irrōnalis
creatūa scz panis p̄ verbū dei et sp̄m
eiḡ in meli⁹ cūtat̄. quāta sit p̄conis
duritia qui multis verbis et sp̄s sc̄i
circa se operacōib⁹ ad cūsiōnē non
perducit̄. Je. v. indurauerūt facies
suas sup̄ petrā et noluerūt reūti. hec
induracō final̄ in penitētia ē. cui⁹ ē
plex cā assiḡri p̄t. p̄ma longa cū-
tudo peccandi. scda incredulitas de
iustitia dei. tertia seductio inimici.
De p̄mā. sap. xiiij. inualecente im̄q̄
cōsuetudine error tanq̄ lex custodi-
tus ē. Je. xij. si mutare p̄t ethyops
pellem suā. aut pardus varietates
suas. et vos poteritis bene facere cū
didiceritis malū. glō cōsuetudo pec-
candi q̄dāmō in naturā transit. sed
q̄ hominib⁹ impossibile ē deo ē pos-
sibile. ut non ethyops vel pard⁹ id
est longevi peccatores suam naturā
per se mutare videant̄. sed deus qui
in illis operat̄. aug⁹ vocabas me do-
mine et suspirabā. ligatus nō ferro
alieno. sed mea ferro volūtate. velle
enim meū tenebat inimicus. et inde
michi cathenā fecerat et p̄strinxerat
me. q̄ppe ex volūtate p̄sa facta est

libido. et dū seruit libidini facta est
 osuetudo. et dū osuetudini nō resis-
 tit scā ē nāitas. de scdo. sop h. i. visi-
 tatio sup viros defiros in fecib⁹ suis
 q̄ dicūt in cordib⁹ suis. nō faciet bñ
 dñs et nō faciet male. glō tollūt deo
 p̄uidentia putātes q̄ nec bonis bo-
 na. nec malis mala possit reddē. sed
 omnia casu regant. ps dixit insipies
 in corde suo nō est de⁹ scz iust⁹ iudex
 qui vindicet p̄ca. vñ sequit. corrup-
 ti sūt et abhoiābiles facti sūt. de ter-
 t̄o. osee. v. nō dabūt cogitacōes su-
 as ut reūtānt ad dñm qz spūs for-
 nicacōis in medio eoz et dñm non
 agnouerunt. quasi diceret. qz spūs
 malign⁹ obsidet eos et excecā ut
 dñm nō agnoscāt. et p̄missionibus
 falsis seducat ideo p̄uerti nō possunt
 eccle. xix. re. p̄missio neq̄ssima ml-
 tos p̄didit. gen. 38. egressa dina ut
 videt mulieres regionis illiq̄ vidit
 eā sychem p̄nceps terre. i. dyabol⁹
 et adamauit. rapuit. dormiuitqz cū
 ea et atglutinata est aia eius cū ea
 estemqz blandicijs delinuit. qz mū-
 di p̄spere peccati leuia. longā vitā
 falso re p̄mittit. 3. re. 31. dicit mich-
 eas. egressus spūs ait ego decipiam
 archab. egrediar et ero spūs mēdax
 in ore oim p̄phetaz ei⁹ q̄ dicebant
 regi. ascēde in ramoth galaad et vas-
 de p̄spere. et tradet dñs inimicos tuos
 in man⁹ tuas. et in hoc decept⁹ est.
 ingressus em̄ plū q̄dam percussit eū
 casu sagitta inē pulmonē et stomas-
 chū. et grauiē vulnerat⁹ mortu⁹ est
 respici. sed q̄uis ob p̄dcās cās indus-
 tatis cūsiso rara sit. tñ deo oia possi-
 bilia sūt. q̄ potēs ē de lapib⁹ suscitare

filios abrahe. et iō supplicat rogand⁹
 est ut sicut spūs scā virtute creaturā
 panis in corp⁹ suū p̄uertit. ita nos
 in similitudinē ymagis bonitatis sue
 et in corp⁹ suū mysticū cūtat. ut si-
 m⁹ vnū cū ip̄o in p̄senti p̄ grām et in
 futuro p̄ glam. Amen.

De trib⁹ mirabilib⁹ q̄ p̄siderant in
 corp⁹ xpi possessione. the. p. p. xij.

Quoniam comedite panē meū.
 ut sup̄. mirabilia opa tua
 dñe et aia mea cognoscet
 nimis. ps vel aliud simile. Dicto iā
 sup̄ de trib⁹ mirabilib⁹ in corp⁹ xpi
 p̄secracōne. hic dicendū ē de trib⁹ mir-
 tabilib⁹ q̄ etiā sūt virtute et p̄fectōe
 p̄secracōis. et attēdunt in eiusdē cor-
 poris possessione. i. dū post p̄secracōez
 ill⁹ adhuc exteri⁹ nobiscū habem⁹.
 Primū mirabile ē qz tā magna res
 cōtinet sub tā pua spē panis. scdm
 qz vnū et idē corp⁹ ē in plurib⁹ locis
 tertū qz licet sit in plurib⁹ locis. tñ
 p̄ ptes non est diuisū. sed manet in
 se cūctum. Primū mirabile signū
 p̄siderādū in possessione dñia corp⁹
 est qz tam magna res scz verū et int-
 egrū corp⁹ xpi cōtinet sub tam pua
 spē panis. et hui⁹ mirabilis rei
 potest triplex ratio assignari. p̄ma
 est demonstracō magnitudinis sapi-
 entie artificis tāte rei. scda equali-
 tas potentie xristi cū potentia dei.
 tertia sufficiens causa ad finem sa-
 cramentū. Prima ratio qz tā pua spē
 panis sit verū et integrū corpus xpi
 est demonstracō magnitudinis sa-
 pientie artificis tāte rei spūs sanctis

videm⁹ em q^o artifices q^{nto} sunt in
arte sculpeudi pericōres. tanto scul
pūt ymagines subtiliores. vñ si ar
tifiab⁹ offerat materia gēme. l^o mes
talli valde pua. et roget in ea ymas
go fieri subtilissima. min⁹ subtilis.
respondit q^o eā facē nō possit. q^o tā
tū maxime subtilis in arte facile fa
cit. sic fit ad demōstrandū incōpabis
lē spūs sancti sapiam. sub minima
spē sacramti facile facit totū corpus
xpi. hinc sap. vii. spūs scūs dicit esse
subtilis. nō em potes ei tā subtilem
ptē panis in altari pponē. q^{nt} sciat
et possit eā in v^o corp⁹ xpi p^otere.
dām. q^{nto} fiet h^o aut virgo q^{nt} virū
nō agnosco. Rōdit angel⁹. spūs scūs
supueiet in te. et tu q^{nt}is q^{nto} panis
fiet corp⁹ xpi. maxime tā puus. dico
tibi et ego. spūs scūs supueiet et ipse
faciet hoc. que sup naturā sūt et sup
intelligentiā. **S**ecda rō ad idē. fili
tudo potētie xpi cū potētia dei. q^{nt}qd
em p^o filio dei p naturā. hoc p^o filio
hois p^o p^one vnitatē. mat h. vltio
data. est in omnis ptās in celo et in
tra. ambro. sup illd verbū āgel. hic
erit magn⁹ et fili⁹ altissimi vocabit.
nō iō erit magn⁹ q^o añ partū vir
ginis magn⁹ nō fuerit. s^o q^o potētiā
quā dei fili⁹ añ tpa nāhē habet hic
eit ex tpe accepturus. q^o sic in vnā
psonā. ita in vnā potētiā pueiunt dei
et hois fili⁹. s^o dei fili⁹ vñ p^o illā
habuit potētiā. q^o minima pte corpis.
ope spūs scūs de v^ogine sepata se res
ciuit. et se vere i cā iclusit hm illud.
verbū caro factū ē et habitauit i nob
et ego filēm ptatē dedit hoī xpo. scz ut
possit facē corp⁹ suū eē sub nūma spē

panis. p^o d^o in syon māgnō. syon
int^oat speculū ut dicit. aug⁹ et pas
pias. et dubiū nō ē q^o magna ymas
go tā ex^oisse et tā integre apparet in
tā puo speculo sic in magno. mag
n⁹ g^o d^o in syon. i. in speculo eē d^o
q^o v^o corp⁹ xpi tā integralit^o eē sub
parua spē panis sic sub magna tē
credidit. **T**ertia rō ad idē ē suffici
ens tā ad finē sacramti. finis sacra
menti est aiām fidelē spūalit^o abare
et cōtra malū et ad bonū p^ofortare.
causa h^o efficiens est corp⁹ xpi. et id
p^o tā plene sub spē panis parua sic
sub magna q^o sub vtraq^o eq^olit vni
tū ē d^o. ex q^o fluit oīs virtus in sa
crāmto. q^{nto} aiq^o em pua sit speties
illa panis. ibi ē totū corp⁹ xpi p cō
iūsiōnē. sanguis p cōnexionē. anima
per cōiūctionē. et deitas integra per
vniōnē. vñ certū est q^o habz rōem
abādi spūalit^o et p^ofortandi animā.
exo. xvi. q^o min⁹ collegerat nō repeit
mius de māna q^o q^o plus collegerat.
hylari⁹. vbi p^o est corpus. i. minima
pars sacramti. ibi est et totū corpus
eadē em rōem est in corpe q^o in māna.
q^o in ei⁹ figura p^ocessit de quo dicit.
qui plus collegit nō habuit ampli⁹
neq^o qui min⁹ pauerat nō habuit
min⁹. non est em quantitas visibilis
in hoc estimanda misteriosed
virtus spiritalis. vnde qui multū
vel magnū panem cōsecrat non has
bet amplius q^o verū corpus d^o. et
qui puū non habz min⁹ q^o integrū
corpus xpi ad salutē sui. **S**ecdm n^os
rabile signū circa corpus d^o est q^o
vñ et idē corp⁹ ē in plurib⁹ locis in
plurib⁹ hostijs. i. plurib⁹ porciōib⁹. et hoc

pbat̄ ēbus modis. p̄mo p̄ veracem
 p̄phetiam. sc̄do p̄ manifestā racōez.
 tercō p̄ visibilē silitudinē. **P**rimo p̄
 bat̄ q̄ corp̄ xp̄i p̄t eē in plurib⁹ lo
 cas p̄ p̄phetiā. mal. i. ad iudeos. nō
 est in voluntas in vobis dicit dñs et
 mun⁹ nō suscipiā de manu v̄rā. ab
 ortu em̄ solis vsqz ad occasū magnū
 est nomē meū in gentib⁹ et in omī
 loco sacrificat et offerē nomī meo
 oblacō mūda. ecce loca pluīma exp̄
 mit. et vnā oblacōem mūda fidelū
 dicit. exo. xx. in omī loco in quo fue
 rit memoria noīs mei veniā ad te et
 benedicā tibi. memoria noīs dñi est
 sacrificiū altaris sc̄z corp̄ xp̄i. qd̄ fi
 eri iussit in p̄memoracōem noīs ei⁹.
 hoc fit in multis locis et in hoc venit
 vn⁹ dñs ad b̄ndicendū nob. **S**c̄do
 pbat̄ idē p̄ manifestā racōez que est
 q̄ filio hoīs p̄cipat potētā filij dei
 p̄t p̄sonē vnitatē. ambro. sic in vnā
 p̄sonā ita in vnā potētā oueniūt
 dei et hoīs fili⁹. vū sic dei fili⁹ ē eēn
 tialit̄ in omib⁹ rebus. ita dedit filio
 honnis ut corp⁹ ei⁹ sacramentalit̄ esse
 posset in plurib⁹ locis. aug⁹ intelli
 gendū est corp⁹ xp̄i eē in vno loco. i.
 in celo vbi ascendit ad dexterā p̄ris
 sc̄z visibilit̄ in forma huāna. veritas
 tñ ei⁹ id ē diuinitas ubiqz est. veri
 tas ei⁹ id est verū corpus in omī al
 tari sacramentalit̄ est vbi celebrat̄. **I**n
 nocē. iij. disposuit celestis altitudo
 p̄ filij. ut sic tres p̄sonē sūt in vnitatē
 eēntie sc̄z pater et fili⁹ et sp̄ritus
 sc̄s. ita tres eēnt substātie in vni
 tate p̄sonē. sc̄z diuinitas xp̄i corpus
 et aīa. cū ergo xp̄s p̄m naturā diuini
 tā ēb⁹ modis existat in reb⁹ sc̄z **I**n

omib⁹ p̄ essentiā. in solis iustis pet
 grām. in hoīe assūpto p̄ vniōnē. vō
 luit ut idē ip̄e p̄m naturā humanā
 etiā ēb⁹ modis in reb⁹ existeret. in
 celo localit̄. in verbo p̄sonalit̄. in al
 tari sacramentalit̄. vnde sic p̄m diuini
 tate totus eēntialit̄ est in omib⁹
 reb⁹. ita p̄m huānitatē totus sacra
 mentalit̄ est in plurib⁹ locis. **T**ercō
 pbat̄ idē p̄ visibilem silitudinē que
 aīctis in speculo declarat̄. nā si faci
 ei tue plura p̄ponas specula in oib⁹
 eqliē et integrat̄ vna facies appa
 rebit. a si vnū speculū in plura frus
 ta etiā pua p̄stringas. p̄fecte tua fa
 cies in singul̄ erit. speculū multipli
 cet̄ et in plura frangat̄ tñ facies in
 omib⁹ manet vna. nec mutat̄. sic ē
 reuera in sacramēto xp̄i q̄ speculū dē
 et ymago dei. sap. viij. speculū ē sine
 macula dei maiestatu et ymago bo
 nitatis illi⁹. si ergo speculū. i. forma
 paris in p̄tes pluēs diuidat̄ in sin
 gul̄ erit ymago vniū diuinitati. i.
 verū corp⁹ xp̄i. **H**ero. singuli fidelū
 accipiunt xp̄m dominū et in singul̄
 porcōnib⁹ totum est. nec per singu
 los minuit̄ sed integrum se prebet
 in singulis. **T**ertiū mirabile signū
 circa corp⁹ domini est q̄ licet in plu
 rib⁹ locis vel hostijs vel porcōnibus
 tamen per p̄tes non diuidit̄ vel non
 est diuisū. sed manet in se integrum
 et p̄iūctum. i. corp⁹. i. diuisus est xp̄s.
 quasi diceret. non est diuisus quia
 licet sit in celo localiter. in corde iusti
 sp̄ualiter. in multis locis sacramēta
 liter. tñ manet in se p̄iūctū. et hui⁹
 mirabil̄ rei est racō ineffabilis. vniō
 hominis et dei. carnis et verbi. vnde

sic verbum dei ubique est et totum replet
celum et mundum. manens indivisum. sic
dedit corpori quod assumpsit ut sit in
unitate persone. vivit in multis locis
posse esse. et in se divinum manere. quod
sicut divinitas verbi dei una est que
totum implet multis locis mundum. ita
licet multis et innumerabilibus diebus illud
secretum corpus. non sunt tamen multa corpora
christi. sed unum corpus cum illo quod assumpsit
de virgine et quod dedit apostolis. divinitas
enim verbi que ubique est replet
illud et coniungit. et facit ut sicut ipsa
una est. ita veritas corporis christi unum
est corpus. sic in veritate. augustinus quando
christum manducamus partes de illo non fa-
ciamus. sed in sacramento fit hoc. unusquisque
accipit partem suam in sacramento. et ma-
net integer totus in se ipso. manet
integer totus in celo. manet in corde
tuo. totus enim erat apud patrem quando
venit in virginem. implevit illam non
cessavit ab illo. venit in carnem ut cum
homines manducarent. et manebat inte-
ger apud patrem ut angelos pasceret.
rogandum est ergo dominus licet nos sumus
necario corporaliter ab invicem divisi. ut
sumus per ipsum spiritus sancti spiritualiter in carita-
tate. et digne nos pascatur suo in pre-
senti sacramento et plena visione
sui cum angelis in futuro. Amen.

De tribus mirabilibus in corpore christi per
receptionem. thema apostolus primo. xij.

Uenite et meditate panem meum.
ut super mirabilia opera tua
domine et anima mea cognoscat
mirabilia. psalms. Dicto patrum superius de tribus
mirabilibus divine operationis que considerantur

tant in divina corporis consecratione. et
postea de tribus aliis in eiusdem corporis
possessione. hic dicendum est de tribus
ultimis considerandis in eius perceptione
primum mirabile est quod corpus christi dum
manducatur non minuit. secundum quod si non
manducatur quodammodo minuit. tertium quod
dum manducatur augetur. Primum mi-
rabile signum considerandum in perceptione
corporis domini est. quod cum manducatur non
minuit. et hoc est contra hereticos qui
dicunt. si corpus christi omni modo man-
ducaisset. iam divi clerici illud consumpsissent.
huius ergo tam mirae rei scilicet incorrupti-
bilitatis corporis christi in manducatione
sui triplex ratio potest assignari. pri-
ma ratio est cotidiana potestas con-
secrandi. secunda incorruptibilitas sui.
tertia infinita causa pascendi. Pri-
ma ratio quod corpus domini dum man-
ducatur non minuit est cotidiana
potestas consecrandi. nam quod omnibus
diebus et omnibus fidelium locis. et sub tot
hostiis que sufficiunt fidelibus veterum
et unitum corpus christi. ex precepto
eius consecrare possumus. Idcirco dum
illud manducamus consumere vel mi-
nuere non possumus nec valemus. si-
cut enim in nobis causa salutis eter-
ne semper manet affectus illud man-
ducandi. sic et potestas et effectus
consecrandi. et cum iam secretum man-
ducamus nequaquam illud minui-
mus quia quod semper in se veraciter perse-
verat integrum ne sacramentaliter in
ecclesia possit deficere. semper conse-
crando in forma panis. quia sacra-
mentum in nutriendo et renouando
consecramus. quod pulchre figuratum
est in panibus propositis. De quibus dicitur.

expo. xxv. pone sup mēsam meā pa-
 nes p̄p̄osicōis in p̄spectu meo sp̄. et
 q̄mō dicitur sup. leui. xxiiij. accipies
 panes. xij. et statues illos sup mē-
 sā meā ut sint panes in monimētū
 oblatōnis dñi per singula sabbata
 mutabunt federe sempiterno. similit̄
 de igne dei dicit. leui. vi. ignis in al-
 tari meo semper ardebit. quē nu. sa.
 sub ligna. mane per singulos dies.
 ignis iste nūq̄ deficiet in altari. sed
 mensa ulla cū panib⁹ et ignis cū al-
 tari defecit. q̄d igit̄? mentis ē deus?
 absit. sed umbra defecit in synagoga
 veritas manet nec deficiet in ecclesia.
 sacerdos em̄ n̄ semp sacramentum
 altaris p̄secrando nutrit et corp⁹ xp̄i
 q̄ in illo semp idē est nūq̄ māduca-
 cōne fidelū deficiat. **S**ecūda ratiō ad idē
 est vera incorruptibilitas corp̄is hui⁹
 surrexit em̄ glorificatū immortale et
 immutabile et impossibile posse cor-
 rūpi. p̄s nō dabis sanctū tuū videre
 corruptōem. vñ cū illd māducam⁹
 nō sic alius abus corrupit nec mu-
 tat̄ in corp⁹ n̄m s̄ influit nob sine
 corruptōe sui sp̄uale nutrimentū. hoc
 figuratū ē. iij. re. xxij. v. pugill⁹ faine
 i domo vidue p̄ n̄r̄ tos dies abans
 totā familiā nō defecit iuxta verbū
 helye. aug⁹ qui manducat me dicit
 dñs. vivit p̄t me. nō ergo timea-
 m⁹ māducare panē istū fratres ne
 forte p̄sumam⁹ ullū. et postea q̄ mā-
 ducem⁹ nō inueniam⁹. q̄n̄ em̄ mā-
 ducat vita manducat. nec occidit
 q̄n̄ māducatur sed mortuos vivificat.
 māducatus reficit s̄ nō deficiat. vivit
 māducatus q̄ surrexit occisus. hinc
 etiā lapidi p̄ioso p̄pat̄ de quo vir t⁹

exit ut fantasmata fugādi. l̄ inflas
 cōes sedandi. l̄ alia sine diminucōe
 sui. deu. 37. p̄stituit hoiem ut sugat
 mel de petra. oleūq̄ de saxo durissio.
 petra aut̄ erat xp̄s. i. cor. x. sic ergo
 gēma virtutē suā effūdendo nō mi-
 nuit. sic corp⁹ dñi nos pascendo nō
 minorat. **T**ertia ratiō ad idē est cā
 pascēdi. q̄t̄q̄ em̄ ad ip̄m accedē pos-
 sūt pastū suffiēntē in ip̄o iueniūt.
 hinc dñs fons viug et lux vera vere
 d̄. de p̄mo. gen. ij. fons ascendebat
 et̄. i. xp̄s. dicit glō. irrigans uniu-
 sam sup̄ficiem terre. i. inspirās cordi
 vtilia et honesta. **J**e. ij. dereliquerūt
 me fontē aq̄ viue. de sc̄do. Jo. i. erat
 lux vera q̄ illuīnat oēm hoiem veni-
 entē in hūc mūdū. sic ergo fons trā-
 irrigat et sine sui diminucōne her-
 bas et arbores nutrit. sic xp̄s etiā
 pascit. **I**te sic sol nō deficiat toti mū-
 do lumē suū omunicādo. sic nec xp̄s
 etiā totā pascendo. hinc euident̄
 exemplū est in candela. de qua mil-
 lesies tātus sumi p̄t ignis. q̄ntus in
 ea est. nec p̄pter hoc minuit lumen
 ei⁹. **I**git̄ multo potius dñs nos se
 ip̄o pascit nec tñ deficiat. p̄s oculi oīm
 im̄ta sp̄erāt dñe et tu das escā illoz
 in omi tpe. tu aut̄ idē ip̄e es et am-
 tui nō deficiet. **S**ecūm mirabile sig-
 nū in perceptōne corp̄is dñi est. q̄
 si nō māducatur q̄dāmō minuit. **A**d
 intelligentiā tā mirē rei sciendū q̄
 duo sūt corpora mistica in hoc mūdo
 scz corpus misticū xp̄isti. et corpus
 dyaboli siue anti xp̄i. ad quoz alte-
 rū p̄tinent omnes hoies mūdi. cor-
 pus xp̄i sancta est ec̄cia. tamq̄ ip̄i⁹
 munda et fidelis sponsa cuius ip̄e

caput est. et singule persone fidelium in
culpa criminati sunt ipsi membra. et omnes
qui corpus eius digne sumunt membra ipsi
sunt. i. cor. xij. vos estis corpus christi et
membra de membro. sic enim corpus unum est
et membra habet multa ita et christus. **Ita**
xi. unum corpus multi sumus qui de uno
pane participamus. **Ecce** corpus dyabo-
li uniuersitas est iniquorum tanquam illud
meretricis et adultera. cuius ipse caput
est et singule persone malorum sunt mem-
bra. **Job.** xli. corpus eius scutum fusilia.
opacum squamis se prementibus. **gg.**
corpus dyaboli sunt omnes iniqui. qui
quod per obstinacionem duri sunt. et per vitam
fragiles scutis fusilibus componant. hoc
corpus dyaboli recte opacum squamis
se prementibus dicitur. quod cum de iniquitate sua
corripitur. quibus valet excusationibus se
excusare conatur. et quasi quasi squamas
defensionis obicit. ne transfigi sagitta
veritatis possit. **apo.** xxy. dicit gloriose super
illud. **ui.** ostendat tibi dampnationem me-
triciis magne. metrix ista magna est
ante christum. et omnes mali qui tempore eius erunt. qui
sedet super aquas multas. id est iam regnat
super malos penitentis. **qz.** omnis est ipse ca-
put. unum sciendum quod sic christus per se et per
suos spiritus studet membra dyaboli pretere
et membris suis incorporare. **hm.** illud.
actuus. **x.** surge petre occide et mandu-
ca. sic dyabolus per se et per suos conatur
membra christi tollere et metricis sue membris
vilibus unire. **i. pe. v.** sobrii estote et
vigilate quod aduersarius vester dyabolus tanquam
leo rugiens circuit queres quem deuoret
deu. **xxxi.** plus iste fornicabit post
deos alienos et delinquet me. **i. cor.**
vi. nescitis quoniam corpora vestra membra sunt
christi. tolles ergo membra christi faciam membra

metricis. quod absit ut tamen nefas faciam.
quod tamen heu multi faciunt. augustinus non potest
sunt sicut esse corpus christi vel membra christi
et membra meretricis. nec isti dicendi sunt
manducare corpus christi. qui sunt membra
meretricis. ecce quod isti mali non mandu-
cant corpus christi sed spiritualiter. et si in
ducunt sacramentaliter. sed non manducando
spiritualiter corpus christi. et male viuendo
tollunt membra christi. et faciunt ea membra
dyaboli. et sic diminuunt quantum in se
est corpus christi. quod enim dyaboli in anima
est accrescit christo decrescit. et corpus
eius mysticum diminuit. **Tertium** mirabile
signum in precepto dominici corporis est
quod dum manducat a fidelibus tunc aug-
mentatur. et hoc potest probari dupliciter
scilicet ratione et similitudine. **Primo** probatur
istud mirabile ea ratione quod dum mandu-
cat corpus christi non ipsum ut alius ab eo in
manducante dicitur. sed e converso vere
manducans spiritualiter in illud mutat. nam
manducante se dominus sui corporis mystica
membra facit. et sibi ipsum cum incorporans
cum suo corpore quod de uirgine suscipit quod
modo unum efficit. **i. cor.** **xi.** unum corpus
multi sumus qui de uno pane participamus
m. **Ita.** **xij.** vos estis corpus christi et
membra de membro. augustinus premedauit christus
in hoc sacramento corpus et sanguinem
suum quod et fecit nos ipsos. nam et nos
ipsi corpus ipsi facti sumus. caro enim
nostra carni eius unita et in corporata
unum cum illa efficit. **osee.** **vi.** **vi.** **vi.** **vi.** **vi.**
sedentes in umbra eius uiuent tritico
id est dominici corporis sacramento
quod dicitur umbra christi. quia dat se
ibi non in sua luce. sed in velamine.
Dic premedentes conuertent quia in
corpus christi mutabunt. et sic patet dum

multi fidelium comedunt corpus christi. et in illud ipsi mutant. et membra eius efficiunt. quod corpus christi dum manducatur augmentatur. **P**robo probat idem similitudine humane scientie. nam quanto magis homo scientiam suam alijs distribuit. tanto amplius crescit. mat. h. xv. dñe duo talenta tradidisti mihi ecce alia duo suplocutus sum. boet. scia est animi nobilis possessio que auarum de dignat possessore. nisi publice elabit. et distributa suscipit incrementum similit diuina sapientia incarnata multis in cibum donata sapientes facit. et in se quodammodo nutrit. et sic dum comedunt non minuit sed augmentat. eccle. i. creator omni creatur sapientiam spiritus sancti. incarnati fecit. et secundum datum suum prebet illam diligentibus se. et in hoc sapientia dei crescit dum multos in sapientia crescere facit. ex he. iij. crescamus in illo pro oia qui est caput nostrum christus. ex quo totum corpus compactum scilicet per fidem et nexum per caritatem in mensuram unius cuiusque membris augmentum corporis facit in edificationem suam in caritate. Amen

De qualitate nostre preparationis ad sacramentum. thema proprium. sermo. xv.

Quoniam comedite panem meum. ut super prebet aut seipsum homo et sic de pane illo edat. i. cor. xi. prebet. i. preparat se examinet purget. Item abud preparate corda uestra domino. i. re. vij. Quartum principaliter circa sacramentum diuini corporis non dicitur est quodlibet nostre preparationis. nam valde iustum est ut ad tam dignum et venerandum cibum scilicet ad ipsum dominum omnino non incurate vel in

deuote. sed aliquid operati modo preparati accedamus ad ipsum. exo. xix. sacerdotes qui accedunt ad dominum sanctificent ne percipiat eos. filie et alij. preparatio nostra pre in tribus considerari. primo in dignitate suscipiendi corporis. secundo in hostia proposita panis. tertio in figura agni paschalis de duobus primis pre hic dicitur. et de tertio in sequenti. primo modo nostre preparationis ad sacramentum considerat in dignitate ipsius sacri corporis. nam quod mundissimum est et deo uiuo plenum et unitum nature est illud suscipienti per ea preparari. scilicet per fidei plenitudinem. per munditie magnitudinem per orationis deuotionem. **P**rimum preparatum est fidei plenitudo. heb. x. accedamus cum uero corde in plenitudine fidei. Cum uero corde. i. cum uero intellectu sine errore in plenitudine fidei. i. in plena fide credentes que non uidemus scilicet sub specie panis esse totum christum uel hominem et uel deum. propter huiusmodi fidei magnam meritum. i. per. i. credentes in christum quem non uidemus exultabitis letitia inenarrabili. **S**ecundum autem preparatum est munditie magnitudo. quod congruum est ut uas sit mundum suscepturum corpus mundissimum. exo. xvi. fume uas unum et mitte ibi man. uas unum quasi singulariter et excellentem mundum. hic heb. ix. dicit apostolus uas istud esse uenam auream. dicit enim cor quasi aurum esse purissimum per magnam munditiam que capere debet celestem panem. alex. papa nichil in sacrificijs maius esse potest quam corpus et sanguis christi. nec ulla oblatio hac potior est. sed omnes precellit. que pura deo conscientia offerenda est et pura mente sumenda. hugo. pura conscientia est que non habet de preterito iustam accusationem. de presenti

iustam delectationem de futuro mundi
iustam voluntatem. matth. 28. Joseph
pescit a pylato corpus ihu. et accep-
to corpore inuoluit illud in syndone
munda. glosa syndone munda ihm
inuoluit qui pura mente eu suscipit.
hinc etiam mos ecclesie habet ut sa-
crificium altaris non seruo non pano
tincto sed potius lineo celebrat. In
tribus vero que pducunt corporalem
lineum ad candorem. intelliguntur
tria que faciunt ad nostram mun-
dificationem. Primo enim lauat.
Secundo torquetur. Tertio exsic-
catur. Sic qui ad suscipiendum do-
minu nostru mundus vult fieri.
pimo debet per aquam lacrimarum la-
uari. scdo per opera penitentie torq-
ui. tertio per furorem amoris dei a
carnalium desideriorum humore sicari.
De pmo. heb. x. accedamus aspersi
corda a conscientia mala et abluti
corpus aqua munda. id est mundati
lacrimis a peccatis cordis et corporis.
exodi. xxx. lauabitur aaron et filij
eius. manus et pedes id est opera et
cogitationes aqua copunctionis et
confessionis quando accessuri sunt ad
altare ne forte moriantur. Jere. iij.
laua a malitia cor tuum iherusalem
ut salua fias. usq; quo morabuntur
in te cogitationes noxie. ps lauabo
per singulas noctes. id est pro sin-
gulis peccatis. lectum meum id est
conscientiam meam lacrimis meis
stratum meum rigabo. De scdo. exo.
xxvi. cortinas tabernaculi id est or-
natum anime facies de bysso reorta
de operibus penitentie. ieiunijs. affli-
ctionibus. orationibus et huiusmodi. i.

cor. ix. castigo corpus meum et in
finitatem redigo. eccle. xxvij. seruo
mabuolo id est corpori tortura et co-
pedes mitte illum in operacionem ne
vacet. ps multe tribulaciones iustorum.
De terco. ps aruit tanq; testa victi-
mea quasi diceret. diuini amoris
igne purgatus sum ab omni prauo
humore. Item in sole posuit taber-
naculum suu. ad siccandum scz per
amorem diuinu. ut fiat valde pul-
chrum et mundum. cant. iij. tota
pulchra es amica mea et macula
non est in te. quasi scz bene lota tor-
ta et exsiccata. nu. xi. sanctificami-
cras comedetis carnes. Tertium
pparatuu est oracionis deuotio. ps
petierunt et venit coturnix et pane
celi saturauit eos. Job. iij. anteq;
comedam suspiro. Hinc maria mag-
dalena et alie deuote portabant aro-
mata dum querebant corpus ihesu.
luce. xxij. Sic nobis accessuris
ad corpus domini. prelibanda est
deuotio oraco. ut qd forte minus
parati sumus per ieiunium et confes-
sionem suppleat spiritualium aro-
matum id est oblacoru oracionu. ij.
parat. xxx. magna pars populi que
sanctificata no fuerat comedit phase
et orauit pro eis rex ezechias dices.
dominus bonus propiciabitur cunctis
qui in toto corde requirunt eum. et
non imputabitur eis q; minus san-
ctificati sunt. augustinus quauis
quis peccato mordeatur veniali pec-
candi tamen non habeat voluntate
satisfaciat lacrimis et oracionibus. et
confidens de dm miseratione accedat
ad eucharistia intrepidus et securus.

De aīdo mod⁹ nrē p̄paracōnis con-
siderat in hostia panis. Sicut enim
grana frumenti arte humana gra-
datim p̄ficiunt ad panis p̄plemen-
tū. sic anima peccatrix gratia dei p̄-
ficiat ad bonū statum in quo licenter
suscipiat corpus dñicū. grana ex q̄-
bus fit hostia significant statū pec-
catoris p̄pter tria. sunt em̄ dura et
furfure opta et abinuicē distincta
sic peccator durus est in corde qui nō
vult p̄uerti ad dulcem deum de sua
iniquitate. **Je. vi.** indurauerūt faci-
es suas sup petras. et noluerūt re-
uerti. **Itē** p̄cor optus est q̄si furfu-
re peccati deformitate. **Idē. ij.** quā
vitis facta es nimis ic. u. t. **Itē** pec-
cator diuisus est a p̄ximo suo caris-
tatis p̄uacōne. **osee. x.** diuisū est cor
eorū nūc interibūt. sed grana ad sta-
tū in quo sunt in hostia per hūc mo-
dū sunt deducta. p̄mo strita est du-
rities eorū per molā et in minimas
partes redacta. sc̄do a furfure sunt
mundata. tercō cōmixta est farina
adinuicem per aquam et ignem de-
cocta et in panem solidata. sic p̄cor
qui dignus erit corpus dñi sumere
debet se per tria que in hys signant̄
p̄parare. sc̄z per cordis p̄tracōem. per
ozis cōfessionem. et per p̄ximū dile-
ctionem. **De primo.** **ysa. xlvij.** tolle
molam. mole farina. quasi diceret.
fac inte molam spirituale de duob⁹
molarib⁹. cōsiderando misericordiā
dei et iusticiā. ad emolliendū cordis
tui duriciam. misericordiā quasi su-
periorē lapidem que nūc operat̄ et
circuit sed post hāc vitā operari ces-
sabit. **p̄s.** misericordia tua dñe mag-

na est super me. **Item** cōsiderando
iusticiā quasi inferiorē lapidem. que
nūc iacet et quiescit. sed post hāc vi-
tam eleuat. operat̄ et currit. **ezech.**
vij. iudicabo te iuxta vias tuas. nō
p̄cet ocul⁹ me⁹ et miserabor. **matth.**
xxi. sup quē ceciderit lapis iste cōte-
ret eum. **ro. xi.** vide bonitatem dei et
seueritatem. **Job. v.** deus emolliuit
cor meū et omnipotens cōturbauit
me. deus cui p̄rium est misereri sp̄
et parcere. omnipotens quē oportet
iuste iudicāe. **p̄s** sacrificiū deo sp̄iti-
tus cōtribulatus cor contritū et hu-
miliatū deus nō despiciet. **De sc̄do**
amos. xi. ecce ego mandabo et cau-
tiam domū israhel. sicut concuic̄ in
tribro. ubi sc̄z furfures separantur
a nucleis. impurum a puro. sic per
cōfessionē mundatur anima a vili
peccato. **p̄s** confessio et pulchritudo
in p̄spectu ei⁹. **i. matth. iij.** dixit tu-
das et fratres ei⁹ id ē p̄fitentes. ecce
cōtrita sunt inimici nr̄i. ascendam⁹
nūc mūdare sancta nr̄a. **ecclē. ij.** qui
timēt dñm p̄parabunt corda sua et in
cōspectu illi⁹ sanctificabūt animas
suas. **glosa** felix anima que cotidie
mūdatur cor suū ut suscipiat habitā-
torem suū deū. an⁹ possessor nullius
eget bono q̄z omniū bonorū auctore
in se habet. **De tercō.** **gen. xvij.** ac-
celebra tria sata simile cōmisce et fac
subānericos panes. ut sc̄z vitulum
optimū cū illis p̄mederent. qui em̄
vitulū optimū id est corpus xp̄i vult
sumere. **p̄s** debet de trib⁹ satis silē
panem igne coquendo solidare. id ē
ad tres hominū differentias sc̄z ad
superiores. equales et inferiores vitā

dilectionem seruari. i. cor. x. vnus
panis et vnum corpus multi sumus.
qui de vno pane et de vno calice par-
ticipamus. augustinus. Qui accipit
mysterium unitatis et non tenet vin-
culum pacis. non mysterium accipit
pro se sed contra se. math. xx. intra-
uit rex ut videret discipulos et vi-
dit vnum non habentem vestem nup-
tialem. id est caritatem et ait minis-
tris. ligatis manibus et pedibus eius
proicite eum in tenebras exteriores.
Ibi erit fletus et stridor dentium.
Item. xv. si offers munus tuum ante
altare vade prius reconciliari fratri
tuo. glosa. Si fratrem lesisti reco-
nciliare ei. etiam si aduersarius ex-
isterat. esto beniuolus ut fiat ami-
cus. et tunc offeres munus tuum. ut sit
deo gratum. propter predicta in pane
notanda. dicitur exodi. xij. Azima
comedes sine fermento. id est panem
et erit quasi signum in manu tua. et
quasi monumentum ante oculos tuos.
quod scilicet significat in eo ut dictum est
cordis contritio. oris confessio. primi
dilectio. quibus debemus nos parare
ut digne possimus ad christi corpus
accedere. et eo ad fruendum in celo
cum angelis puenire. Amen.

Item de preparatione nostra et manduca-
tione spirituali. thema. p. primo. fvi.

Quoniam comedite panem meum
et cetera. ut supra. Item potest
autem seipsum homo ut sic
de pane illo edat. i. cor. xi. sanctifi-
camini cras comedetis carnes. nu-
xi. ecce agnus dei. Jo. i. Hic dicendum

est quomodo in figura agni paschalis
consideret modus nostre preparationis. De
qua. exodi. xij. legimus. Hec figura
in tres partes est diuidenda. prima
pars est ipse agnus edendus. secunda
fercula cum quibus est comedendus.
tertia personatum edentium habitus.
In prima discimus preparationem per fidei in-
tegritatem. In secunda per animi vir-
tuositatem. In tertia per vite honesta-
tatem. prima pars huius figure est
ipse agnus qui secundum legem manduca-
tatur. et in hoc tria considerant. primo
quando comedendus quia in nocte.
secundo qualiter quia non crudus. non
coctus aqua. sed assus igni. tertio quod
in eo comeditur. quia caput cum pe-
dibus et intestinis et in his fidei nostre
integritas de corpore christi figuratur.
In primo scilicet quod agnus in nocte
comeditur cum res plene non videtur.
credendum significat quod corpus christi
nobis in presenti dari debuit. non ma-
nifestum. sed in sacramento relatum.
thob. xij. sacramentum regis abscon-
dere bonum est. iij. regum. viij. dominus
dixit ut habitaret in nebula. nunc enim
videmus in enigmate id est in figu-
ra obscura quasi in nocte. tunc autem
facie ad faciem quia in luce. In secundo
scilicet quod non comedatur ex eo crudum
significat quod non debemus credere
christum purum hominem esse. Item
quod non comedatur aqua coctum. significat
quod non debemus credere christum secundum
hominum consuetudinem conceptum aut natum.
Item quod comedatur assus igni. significat quod
christi incarnatio et eius corpus consecratio
credenda est celebrari per potentiam spiritus sancti.
In tertio scilicet caput agni cum pedibus

et intestinis torati precipit signatū
 est esse credendum q̄ in hoc sacra-
 mento totus xp̄istus cum diuini-
 tate et corpore et anima continet et
 sumitur. **Secūda** pars hui⁹ figure
 sunt fercula tria cum quib⁹ solebāt
 agnū manducare scz lactuce agrestes
 panes azimi et sanguis agni
 exodi. xij. edent carnes agni et azi-
 mos panes cum lactucis agrestib⁹
 et sument de sanguine agni et po-
 nent sup utruq; postem et in supli-
 minibus domoz. **Primū** ferculum
 scz lactuce agrestes significat dolo-
 rem de peccatis. **Secūm** scz panes
 azimi intencōnem puram in operi-
 bus bonis. **Tertiū** scz sanguis ag-
 ni memoriam et imitacōnem domi-
 nice passionis quibus p̄parari debet
 anima fidelis. **De primo**. gregori⁹
 exodi. xij. nūi. xi. lactuce agrestes
 valde amare sunt. carnes vero agni
 cum hys sunt edende. quia dum cor-
 pus xp̄isti accepim⁹. pro peccatis
 cōpungi debemus. ut amaritudo pe-
 nitentie abstergat amorem puerse
 vite. ysaye. xxxvij. recogitabo tibi
 omnes annos meos in amaritudi-
 ne anime mee. **De secūdo**. i. cor. v.
 epulemur non in fermento veteri.
 neq; in fermento malitie et nequi-
 tie sed in azimis sinceritatis et veri-
 tatis. non in fermento veteri. id est
 non in corrupcōne peccati superbie
 que fit in deū. neq; in fermento ma-
 litie que fit in xp̄imū. neq; in fer-
 mento nequitie que fit in seipm. sed
 epulemur in azimis sinceritatis et
 veritatis. id est in sinceritate a vicijs
 et in veritate bonoz operum. ut scz

studiam⁹ esse in stata innocentie vel
 noue vite sine fraude. **De fermento**
 veteri. gregori⁹ panes sine fermen-
 to comedit. qui recta opera sine cor-
 ruptione vane glorie facit. **De fer-**
mento malitie idem. panes sine fer-
 mento manducat. qui opera miseri-
 cordie sine peccati cōmixtione exhi-
 bet ne puerse rapiat q̄ quasi recte
 dispensat. vnde per amos. iij. incre-
 pando dicit. sacrificate de fermento
 laudem. de fermento enim laudem
 immolat qui deo sacrificium de rapi-
 na parat. **De fermento nequitie**
 exodi. xij. qui comederit fermentatū
 peribit anima eius de filijs israhel
 fermentatum comedere est delectari
 peccati corrupcōne qd̄ committit in se.
 psal. dixit iniustus ut delinquat in
 semetipso. **De tertio** ferculo supra
 dicto. gregori⁹ sanguis agni id est
 xp̄isti super utrumq; postem ponit
 quando non solum ore corporis sed
 etiam ore mentis haurit. et ad imi-
 tationem intenta mente cogitatur.
Nam qui sic redemptoris sanguinē
 accipit. ut imitari passionem eius
 nec dum velit. in vno tantum poste
 sanguinem ponit. **Item** in superli-
 minaribus ponendus est sanguis
 agni. quia non tantum in memoria
 sed in manifesto debet portari crucis
 passionis xp̄isti. gal. ultimo. michi
 absit gloriari nisi in cruce domini.
 vnde et stigmata domini ihesu in
 corpore meo porto. **Tertia** pars
 hui⁹ figure est habitus sine tria in-
 signia ulloz qui manducant agnū.
 scilicet angulos renū. calciamenta
 pedum. baculus manūū. exodi. xij.

Hic p̄medietis agnū. renes vestros
accingetis. calā amenta in pedibus
habebitis. tenentes baculos in ma-
nibus. **P**rimū designat carnis et
mentis continentia. **S**cdm exem-
ploꝝ patrum custodiam. **T**ertium
vitiōꝝ nostrorū correctionem. et
hec exiguntur ad ꝓmunicantiū ꝓ-
paracōnem. **P**rimū ꝓparatiū car-
nis et mentis continentia in cingū-
lo renū figurata. gregorius. **I**n remi-
sibꝯ accipitur carnis delectacō. vnde
ps̄. vte renes meos et cor meū. qui
ergo pascha ꝓmedit renes accingit
quia qui corpꝯ xp̄i accipit voluptatē
domet. luxuriā refrenet. **H**ec ꝓpara-
cō cōtinentie attendenda est quantū
ad tria hominū genera. scz coniuga-
tos. in cōtinentia penitentes et spi-
rituales. ꝓmi autē sacram ꝓmuniō-
nē seruare debent continentia ali-
quantā. scd̄i longiorem. terciꝯ conti-
nuam. **D**e ꝓmo dicit ad dauid. i. re.
xx. **S**i pueri mundi sunt maxime a
mulieribus manducant. sed panem
sanctū. si esp̄dit dauid. si de muli-
eribus agitur. continuūꝯ nos ab-
heri et nudiꝯ terciꝯ. dedit ergo ei sa-
cerdos sanctificatū panem. exo. xix.
descendet dominꝯ coram omni plebe
super montem synay scz in igne. et
nubis caligine. estote ergo parati in
diem terciū. ne appropinquetis vs-
qꝯ vobis vestris. si talis continentia
seruata est ad figuram. quanta-
magis seruanda erit ad suscipiendam
corporis xp̄isti veritatem. **D**e sc̄do
leui. xxy. homo qui fuerit leprosus
aut patiens fluxum seminis. id est
peccans per incontinentiam carnis

non rescetur de hijs que sanctificata
sunt michi donec sanet scilicet per
penitentiam. hinc statuta sunt ante
pascha. xl. dies penitentie. ut hijs ꝓ-
actis in ieiunio. et oracōibꝯ et con-
tinentia et bonis operibꝯ tū possint
ꝓmunicare penitentes cū alijs bonis
xp̄ianis. hinc sup̄ illud. i. cor. xi. **S**i
nosmetip̄os diiudicaremꝯ nō utiqꝯ
iudicaremur. dicit augꝯ ab ip̄a mē-
te penitentis talis sententia ꝓferat.
ut se indignū iudicet participacōne
corporis et sanguinis domini. et ad
tempus per ecclesiasticam discipli-
nam a sacramento celestis panis
separetur. **I**ndigne enim accipit. si
tunc accipit quando debet agere ꝓ-
nitentiam. id est quando incipit. er-
go prius se iudicet. et seueritate ꝓ-
nitentie se exerceat. ut a se iudicatꝯ
non iudicetur a domino. **D**e tertio
scilicet de continentia continua et
sempiterna religiosorū et in sacris
ordinibus existentium. luce. xij. sint
lumbi vestri precincti. et vos similes
homibꝯ expectantibꝯ dominū suū.
quia enim tales semper debent ad
suscipiendum dominū vigilare. et
expectare et parati esse. nūqꝯ debent
soluere angulum continentie. sed
omnimodam et perpetuam castita-
tem seruare. leui. xxi. **S**acerdotes
sancti erunt domino suo et non pol-
luent nomen eius. **I**ncensum enim
domini et panes dei sui offerent et
ideo sancti erunt. **S**eda. **S**i veteris
testamenti sacerdotes ꝓm ordinem
viciis sue intraturi templū ad offē-
das legales hostias a ꝓp̄ijs vxorū-
bꝯ oportuit abstinē. quanto magis

nostri sacerdotes. quos ad psecran-
 dum sacro sanctum corpus domini
 paratos semp esse oportet. continuã
 et sempiternam debent castitatem
 obseruare. ¶ **S**ecundum pparatiuũ est
 exemplor patrum custodia. per calci-
 amenta pedum figurata. **Gregori**⁹
 calciamenta in pedibus habere est
 mortuor patrum vitam aspicere et
 nrã vestigia a peccati vulnere custo-
 dire. can. vij. quam pulcher sunt
 gressus tui in calciamentis filia pri-
 cipis. gressus sunt profect⁹ operum
 in calciamentis id est in considera-
 tione vite patrum. ¶ **T**ertiu ppa-
 ratiuũ est correctionis disciplina in
 baculis manuu figurata. baculus
 enim significat rectitudinem iustitie
 qua nos ipos debem⁹ de nostris ex-
 cessib⁹ ante comunem iudicare.
 ps. virga directionis virga regni
 tui. apprehendite disciplinam nequã
 do irascatur domin⁹ et peccatis de-
 via iusta. i. cor. xi. qui manducat et
 bibit indigne iudicium sibi mandu-
 cat et bibit. qd si nos metipos di-
 iudicarem⁹ non utiqz iudicarem⁹
 augustin⁹. ascendat homo aduersũ
 se tribunal mentis sue et constituto
 in corde iudicō assit accusatrix cogi-
 tatio. et testis conscientia. et carnis
 fex timor dei. Inde quidam sanguis
 anime confitentis per lacrimas p-
 fluat. et sic cessat vindicta diuina.
 cum confessio et correctio pcedit
 humana. et fit homo dignus ad sus-
 mendum xpisti corpus. verum nũc
 in sacramento. et perfecta fructuone
 in futuro. **De primo. deutro. viij. af-**
fixit te dominus penuria et dedit

tibi cibũ manna q ignorabas. af-
 fixit te. id est fecit ut te affligeres
 et corrigeres penuria. id est pena in-
 uoluntatis tue et voluptatis carẽ-
 tia. et tunc dedit tibi celestem panẽ
 corporis sui. **De secundo. hebre. xij.**
 omnis disciplina in presenti quidẽ
 videtur non esse gaudy sed mero-
 ris. postea autem fructum pacatis-
 simũ exercitatis per eam mentib⁹
 reddet iustitie. Amen.

**De tripli mō manducandi. thema
 apriũ. setimo. xvij.**

Venite comedite panẽ meũ
 cetera. ut supra. **P**atres
 nostri omnes eandem escã

spiritualem manducauerũt. i. cor.
 x. id est omnes boni veteres in mã-
 na abum inuisibilem scz xpistum
 spiritualit̃ intellexerũt. crediderunt
 gustauerũt. et ab eterna morte per-
 eum sanati sunt. **S**ecundo modus
 manducandi xpistum est spirituas
 lis tantum. et isto modo omnes sal-
 uati ab initio manducauerunt. et
 saluandi manducant. **I**sti vero nõ
 manducant et tamen manducant.
 ambro. non manducãs manducat.
 et manducãs non manducat. quia
 scilicet non manducans sacramen-
 taliter. aliquãdo manducat spiritu-
 aliter. et econuerso. eccl. vi. est vir
 cui deus dedit substantiã et hono-
 rem nec tẽbit ei potestatem ut pme-
 dat ex eo sed homo extrane⁹ vora-
 bit illud. scilicet cum magno desiderio
 spiritualit̃ manducando. **C**irca spis-
 ritualem manducaõnem tria sunt

consideranda. scz differentia perso-
narū sic manducantiū. racō spūalit
manducandi. et effectus manduca-
cōnis huius. **Prima** triplex est scz in-
cipientiū. p̄ficientium. et perfectoz.
mat h̄. xiiij. manducantiū fuerunt
quinqz milia viroz. exceptis muli-
eribus et paruulis. in paruulis sig-
nant incipientes. in mulieribz p̄fi-
cientes. in viris perfecti. **Secūm** cir-
ca idem considerandum est racō qua
diant iam dicti spūalit mādu-
care. **Unde** sciendum qz p̄m scilicet
incipientes manducāt spūalit racōe
fidei saluatoris. secūdi racione bone
cōuersacionis. terciy racione deuote
meditacionis. **Primi** scilicet incipi-
entes manducant spūalit racōe
fidei saluatoris. **Abac̄. ij. heb. x.** uis-
tus ex fide uiuit tamq̄ ex cibo spiri-
tuali. **augustinus** crede et mandu-
casti. credere enim in xp̄istum est
credendo in eum ire. ip̄i corde inherere.
in ip̄o delectari. et p̄r veram cari-
tatem mēbus ei⁹ incorporari. **Secūdi**
scilicet p̄ficientes manducant spi-
ritualit racione bone cōuersacionis.
Jo. iij. ego abū habeo manducare
quem vos nescitis. meus ab⁹ est ut
faciam volūtatem patris mei. **eccle.**
ix. Qui timet deum faciet bona et
cibauit eum pane vite. **Iste** ab⁹
bone cōuersacionis consistit ex tribz
virtutibus. quasi ex tribz ferculis
scilicet innocētia. penitētia et mise-
ricordia. **De primo.** psalmista. p̄cus-
sus sum ut fenū et acuit cor meum
quia oblitus sum comedere panem
meum scilicet innocētie. dū delecta-
bar cibo malicie. **aug⁹** panem de al-

tari spūalit manducare est inno-
centiam ad altare portare. debitori-
bz peccata dimittere. **De secūdo.** p̄s
surgite postq̄ sederitis qui mandu-
catis panem doloris scilicet penitē-
tie pro peccatis. **thobie. i.** manduca-
uerunt panem in luctu et tremore.
memorans sermonem amos. dies
festi vestri. id est gaudy in peccatis
cōuertentur in lamentacōnem et
luctum. **psal. canerem** tanq̄ panem
manducabam. canerem scz peniten-
tie. **De tercio.** p̄. xi. benefacit anime
sue vir misericors. quia dū pauper
ab eo corporalit reficitur. ip̄e multo
melius a deo spūaliter pascitur.
apoca. ij. ecce sto ad hostium et pul-
so scilicet in paupere. si quis aperu-
erit michi intrabo ad eum et cenabo
cū eo et ipse meū. **Tercy** scz p̄fecti
manducant spūaliter racōe de-
uote meditacionis. et in hac mandu-
cacione tria erunt que in p̄mestione
corporali consistunt scz appetitus.
masticacō et delectacō. **Primo** em̄
debem⁹ spūaliter esurire xp̄istū
abū nostz intimo corde desiderando.
Secūdo masticare magna discrecōe
cogitacionis discutiendo. **Tercō** in
eo delectari dulcedine ei⁹ eligendo.
Primo debem⁹ spūalit esurire xp̄m
ardenti⁹ desiderando. **Job. 31.** si non
dixerunt viti tabernaculi mei. quis
det ut de carnibus ei⁹ satureremur.
quasi optabant et desiderabant sa-
turari. **eccle. 32.** qui edunt me adhuc
esurient. **gregori⁹** in delicijs carnis
appetitus placet. experientia displa-
cet qz q̄ mag⁹ sentat. qz eaz saturitas
mētē nō replet s; cruciat. eo magis

cognoscit q̄ fastidiatur. in spiritua
 lib⁹ delicys saturitas appetitū patit
 quia quāto magis eaz sapor perci
 pitur. eo ampli⁹ cognoscitur q̄ auis
 dius ametur. ysa. xxvi. dñe nomen
 tuum et memoriale tuū in desiderio
 anime. anima mea desiderabit te in
 nocte scilicet aduersitatis. ps dñe
 ante te omne desiderū meū ⁊ gemis
 tus meus. **S**ecundo debem⁹ spi
 ritualit̄ masticare totū xp̄istū. scz
 membra et caput. id est nos ip̄os et
 sanctos dei et saluatore mundi dis
 creta discussione cogitare nos ip̄os
 diiudicando. sanctorū vitam ad imi
 tandum ptractando. et incarnacōis
 beneficium deuote mente ruminādo.
Primo pfecti masticant seip̄os di
 ligenter se examinādo. i. cor. xi. p̄
 bet autē seip̄m homo et sic de corpo
 re vel de pane illo edat. p̄mo probet
 id est examinet et purget seip̄sum
 totum scilicet cor. linguam. manum.
 ⁊ cetera. et sic postea edat. Job. xij.
Quare lacero carnes meas dentib⁹
 meis. et animā meam porto in ma
 nib⁹ meis. ut scilicet spiritualit̄ mas
 ticem diiudicando peccata carnis et
 spiritus. **S**ecundo pfecti masticant
 sanctos mortuos et beatos adhuc
 uiuentes vitam eoz ad imitandum
 considerando. mat̄. xxij. ecce pran
 dium meū parauit. thauri mei et als
 tilia ocafa sunt. venite comedite.
 thauri prophete et apostoli sunt.
 qui fortitudine fidei quasi cornu p̄
 cipibus mundi restiterunt. et ab eis
 passi virtutū exempla nobis reliq̄
 rūt. altilia ab alendo dicta pingua
 sunt volatilia. ⁊ significant sanctos

interna caritate saginatos. et con
 templacōis p̄na superna petentes
 occisa sunt vel ab eo q̄ fuerunt per
 penitentiā. vel per mortem carnis
 iam in reque posita. hec nobis sūt
 spiritualiter masticanda. id est ad imi
 tandū diligenter consideranda.
 deutro. xiiij. omne q̄ mundū est cō
 medite. quicquid morticianū est ne
 rescamini ex eo. omne mūdū id est
 honestis verbis. operib⁹ et morib⁹
 p̄medite. in corde ponite ad imitan
 dum. quod morticianū est. id est pec
 cato cōtaminatū ne rescamini ex eo
 p̄sentiendo. vel idem fatiendo. phil.
 iij. **D**e detero fratres quecūqz sunt
 vera. quecūqz pudica. quecūqz iusta
 quecūqz sancta. quecūqz amabilia.
 quecūqz bone fame. si qua virtus.
 si qua laus discipline. hec cogitate
 que audistis vel vidistis in me. hec
 omnia agite. et deus pacis erit vobis
 biscum. **T**ercō pfecti masticant
 spiritualiter carnem xp̄isti scilicet
 incarnacōis eius sacramenta ⁊ be
 neficia deuote meditando. Jo. vi. q̄
 manducat carnem meam et bibit
 sanguinem meū habet vitā eternā.
 qui manducat vel spiritualit̄ bene
 masticat. augustin⁹ hoc pertinet
 ad virtutem sacramenti. non ad vi
 sibile sacramentum. quasi diceret.
 māducat intus non foris. qui mā
 ducat mente. non qui premit dente
 et hoc est q̄ apostolus vigilanter
 dicit tantū de bonis. omnes eandem
 escam spiritualem manducauerūt.
 sic manducauit et masticauit xp̄m
 apostolus. unde. i. thimo. iij. magnū
 pietatis sacramentū q̄ manifestatū

est in carne. iustificatum est in spi-
ritu. id est xpristus iustus ostensus
est. quia de spiritu sancto conceptus.
apparuit angelis. predicatum est ge-
nibus. creditum est mundo. ut tantum
benefitium carere soluere deo. assump-
tum est in gloria. eccle. i. oritur sol et
ocidit. id est xpristus in sua nati-
uitate oritur et occidit in passione.
et ad locum suum reuertitur. id est
ad sepulchrum terre. **I**biq; reuiuiscens
in resurrectione. girat per meredie
in ascensione. et flectitur ad aqui-
lonem. lustrans cuncta per circuitum
in extremi iudicii discussione. **T**er-
tio debemus in spiritali uianduca-
tione delectari in trina dulcedine que
elicitur de predicti xpristi mastica-
tione. ysa. lv. audientes audite me
et pmedite bonum. et delectabitur
in crassitudine anima nostra. id est
dulcedine spiritali gratie. sap. viij.
intrans in domum meam conques-
tam cum dei sapientia. id est cum
xpristo qui est sapida essentia. non
enim habet amaritudinem conuer-
sationis illius. nec tedium conuictus illius
sed letitiam et gaudium. et in ami-
tiam illius delectatio bona. psal. quam
magna multitudo dulcedinis tue
domine. quam abscondisti timentibus
te. **I**dem gustate et videte quoniam
suavis est dominus. can. iij. mel et
lac sub lingua tua. id est dulcedo spi-
ritualis in meditatione cordis. **H**ec
dulcedo quedam est pgestatio regni
celestis valens xpristiano terra tria
mala que sunt in mundo. **I**bi enim
falsa dulcedo in delectabilibus uten-
dis. grandis amaritudo in aduersis

sustinendis. tristis ymago in bonis
faciendis. **D**e primo. pu. ix. aque fur-
tue dulciores sunt. et panis abscon-
ditus suauior. sed hec falsa est dul-
cedo. quia anime perditio. **J**ob. xxij.
dulcedo illius vermes. eccle. ix. sicut
piscis hamo capiunt homines tpe
malo. esca foris delectat. sed aculeus
intus perforat. **J**ob. xxi. ducunt in
bonis dies suos et in puncto ad in-
ferna descendunt. **D**e secundo. ps hoc
mare magnum et spatiosum manibus
quod scilicet in hoc mundo magna est et multa
amaritudo. **J**e. ix. cibabo populum istum
absinthio et potum dabo eis aquam felis.
Job. xij. homo natus de muliere bini
uiuens tpe implet multis miserijs. ps
multe tribulationes iustorum. **D**e tertio
matth. x. dixit dominus cuidam diuiti. vade
et quantum habes vende et da pauperibus
et habebis thesauros in celo. et
sequens me. quia contristatus in verbo
abijt merens. i. re. xxv. dixerunt pu-
eri dauid ad nabal. quodcumque inuenie-
rit manus tua da pueris tuis et ser-
uo tuo dauid. qui respondit. tollam
panes meos et aquas et carnes et
dabo vobis quos nescio unde sint.
gen. iij. factum est post multos dies
ut offerret cayn de fructibus terre mu-
nera domino. et non respexit domi-
nus ad eum nec ad munera eius. huius
causa fuit quod male obtulit scilicet de est
corde et facie. **C**ontra hec valet spi-
ritualis dulcedo quod falsam mundi dul-
cedinem facit insipidam. grandis ama-
ritudinem facit dulcem. tristem ymas-
ginem reddit iocundam. **D**e primo. pu.
28. aia saturata calcabit fauam. gg.
gustato spiritu desipit omnis caro. phil. 3.

Que michi fuerunt lucra arbitratus
 sum propter christum detrimenta. propter
 quem omnia arbitror ut stercorea
 De augustino dicitur. displicebat ei
 quicquid agebat in seculo pro dul-
 cedine dei. De secundo. deuter. 33.
 mundationes maris quasi lac sugent
 id est boni repleti dulcedine spiritus
 alii vincunt amaritudinem mundi. iij.
 re. v. heliseus misit sal in aquas a-
 maras que in dulces versae sunt. sic
 christus sapore spirituali sanat ama-
 ritudinem mundi. hinc stephanus
 lapides torrentes dulces fuisse. et
 multis sanctis ardentibus prunis. can-
 dentes teste. vixisse sunt suaves tamquam
 rose. hinc multi boni gaudent in tri-
 bulatione. De tertio. dan. i. post dies
 decem apparuerunt vultus eorum me-
 liores pro omnibus pueris que resce-
 bant cibo regio. vultus eorum quos
 panis faciauit qui de celo descendit
 dicit glosa. apparuerunt meliores
 de core scilicet et hilaritate ad bene faci-
 endum. ps. xv. cor. gaudens exhila-
 rat faciem. y. cor. ix. hilaritatem datorum
 diligit deus. Tertium circa spi-
 ritualem manducationem notandum
 est effectus huius manducationis. et
 hic est triplex. scilicet peccatorum remissio
 ab eterna morte saluatio. vera corpo-
 ris christi ad salutem eternam parti-
 cipatio. etiam si casu decedatur sine
 sacramento. De primo panem nostrum
 cotidianum id est cibum spirituale
 da nobis hodie et dimitte nobis de-
 bita nostra. ambro. qui manducant
 spiritualem virtutem carnis et sang-
 uinis christi dicuntur sumere et vere
 manducare. quia ipsam corporis christi

efficiantiam cotidie sumunt id est
 remissionem peccatorum. De secundo
 Jo. vi. hic est panis qui de celo des-
 cendit ut si quis ex ipso manduca-
 uerit scilicet spiritualiter. non morietur
 scilicet morte eterna. augustinus super
 apostolum. patres nostri eandem escam
 spiritualem manducauerunt. quam
 et nos corporalem non alteram id
 est manna quod significat christum. et
 idem credentibus effectus. Alii vero qui
 non crediderunt manducauerunt et
 mortui sunt eternaliter. quod non moy-
 ses et alii boni. Quare? quia cibum
 invisibilem spiritualiter intellexerunt.
 spiritualiter esurierunt. spiritualiter
 gustauerunt. ut spiritualiter sana-
 rentur scilicet ab eterna morte. si-
 militer et nos spiritualiter mandu-
 cando ab eterna morte liberamur.
 De tertio super illud. i. cor. x. vni panis
 et vni corpus multa sumus qui de
 vno pane participamus. dicit augustinus
 nulli dubium est tunc quaeque corporis
 sanguinisque dominici participem fieri. quoniam
 membrum christi efficiat. nec alienari ab
 illius panis calicisque consortio. etiam si
 aliquis illum panem edat de hoc seculo in
 unitate corporis christi constitutus absce-
 dat. quod illius sacramenti beneficio non
 potest quando in illo hoc quod sacramen-
 tum significat inuenit. Inuenitur
 autem hoc quod sacramentum significat
 quando membrum christi efficiatur. et
 hoc efficiat quoniam credendo et amando spiritu-
 aliter manducat. quod sic in corpore christi vere
 oritur. ut cum ipso eternaliter uiuat. amen.

De etio quae indigne communicatio scilicet
 de presumptuosis. the. priu. p. xvij.

Quoniam comedite panem meum
et bibite ut supra. Item quicumque
manducauerit hunc panem
et bibet. De tercio genere malorum indigne
communicantium est hic dicendum id est
de presumptuosis. qui scilicet non timent
communicare vel celebrare in magnis
criminibus et manifestis. De his. i.
cor. xi. qui manducat et bibit indigne
iudicium sibi manducat et bibit
id est valde malum est illi. unde sci-
endum quod duplex est effectus corpo-
ris domini scilicet bonitatis quo ad
bonos. et seueritatis quo ad malos
et tamen ipsum semper immutabile et
bonum in se manet. sed iusto iudi-
cio effectus eius mutatur in his qui
eo male utuntur. augustinus sancti malis
possunt obesse. quia qui manducat
corpus christi indigne iudicium sibi
manducat et bibit. non quod res illa
mala sit. sed quia malus quod bonum
est male accipit. huius rei exemplum
evidens est in sole et in vino. Nam
eandem solis lucem quam sanus oculi
ad delectationem. eger suscipit ad
perturbationem. et vinum quod sanus
homo ad iocunditatem et confortationem.
febricitas accipit ad maiorem infir-
mitatem. vel forte ad mortem. hinc
est quod indigne communicantes tria
mala secuntur. scilicet magna culpa. dei
offensa et multiplex plaga. Primum
malum presumptuose communicantium
est magna culpa. Iere. xi. nuquid
carnes sancte auferent a te mali-
as tuas quibus gloriata es? ysidorus
qui scelerate viuunt in ecclesia et com-
municare non desinunt putantes tali
communione mundari. distant nihil ad

emendationem proficere sibi dicente propheta.
quid est quod dilectus meus in domo mea
facit scelera multa. nuquid carnes
sancte auferent a te malitias tuas.
quasi dicit non auferunt sed augmentant.
huius culpe triplex est ratio scilicet praua inten-
tio. diuini precepti transgressio. maxima
ingratitude. Prima ratio culpe presump-
tiose communicantium est praua intentio.
actionis enim voluntarie triplex est radix
sive principium vel natura. vel virtus
vel libido mala est. sed eius qui est in
peccato mortali scienter et sumit cor-
pus christi non potest esse radix. natura
vel virtus. quia neque natura neque
virtus aliquo modo dicitur. quod aliquis
rem tam pretiosam. tam uenerandam in loco
vel vase immundo ponet. unde peccator
qui corpus christi sumens ponit in ore suo
polluto et corpore. radix non est vel vir-
tus. sed libido id est praua intentio vel
lucris temporalis. vel vane laudis. vel ali-
cuius deceptionis. Secunda ratio culpe
istorum est diuini precepti transgressio. sicut
enim dominus in statu innocentie lignum vite
ad edendum concessit. et in statu culpe
prohibuit. sic nobis in statu bono corpus
christi dedit et in malo prohibuit. matth.
vi. nolite sanctum dare canibus. id est immundis
peccatoribus. leui. xxi. homo qui habuerit
maculam scilicet peccati non offerat panes deo
suo nec accedat ad ministerium eius.
Tercia ratio culpe istorum est maxima in-
gratitude. que enim potest esse maior. quam si quis
habet dominum a quo accepisset quicquid boni
haberet. et ipsum insuper morte sua de-
suspensio eterno liberasset. eundem dominum
in stabulum immundissimum inimici sui
tradidisse ducet. et ibi palearum et rursum
sui occidet. tanta ingratitude peccant

qui corpus domini sumunt in peccato
 to mortali. p̄s retribuēbant mala
 pro bonis. et odiū p̄ dilectione mea
 et cōculcauerūt me inimici mei tota
 die. heb. x. quanta putatis mereri
 sup̄plia qui filium dei cōculcauerit
 et sanguinem testamenti pollutum
 duxerit in quo sanctificatus est sc̄z
 in morte xp̄i. ambro xp̄istū ille cons
 ulcat qui libere peccat absq; timore
 et penitētia et qui eo indigne p̄tia
 pat. Idē qui indigne xp̄m sumit. idē
 est ac si inficiat. aug⁹ q̄ temerariū
 q̄q; nephariū est eruentis manib⁹
 intemperate virginis tractare filiū.
 q̄s auditus sustinet auriū. q̄s ocul⁹
 nō p̄funderet ad intuitū. q̄ mens nō
 impetret in excessum. ubi mūdi p̄tium
 mittit in sterquiliniū. nō em̄ min⁹ ē
 det. stabile in os pollutū q̄ in lutum
 mittere dei filiū. ¶ Scdm̄ malum
 istoz est magna offensa dei. zac h. i.
 ira magna ego irascor sup̄ gentes
 opulentas. q̄ ego iratus sū pax xp̄i
 vero adiuerūt. q̄si diceret dñs. q̄si
 parū irascor hoib⁹ p̄t p̄cā que cō
 mittūt in p̄mū. sed maxime p̄ eo
 q̄ peccāt in dñm. i. re. y. si peccauerit
 vir in viz placari ei p̄t deus. si autē
 in deū quis orabit p̄ eo. glosa quāto
 maior gloria tua. tanto ḡuior offēsa.
 mal. i. ad vos o sacerdotes qui de
 spiciatis nomen meū et offertis sup̄
 altare meū panem pollutū. glō cor
 ripit p̄mo diuin⁹ ep̄os et ministros
 ecclesie negligentēs et omēs q̄ xp̄i
 nomine censent. cur nomen ei⁹ de
 spiciant. quib⁹ aperit causas offēse
 q̄ panē pollutū offerūt. pollutū em̄
 panem id est corp⁹ xp̄i qui indign⁹

accedit ad altare et mensam dñi. si
 non scelerata voce scelerato opere
 despiciunt. et dum sacramentū vio
 latū ip̄e au⁹ est sacramentū violat⁹
 ¶ Tertiū malū istoz ē multiplex
 plaga. et grauis ex iusta dei vindcā
 sic em̄ ab antiquo filijs israhel max
 imū erat peccatū. et pessimaz causa
 maledictionū q̄ p̄ ydolatriā deū pro
 iecerunt. et postea iudeis impys q̄
 xp̄m nō susceperūt. sic modo xp̄ia
 nis maximū ē peccatū et causa pla
 gatū q̄ corpus saluatoris indigne
 suscipiunt. gregori⁹ sup̄ deu. xvij.
 creator omniū p̄ incarnacōis sue
 misterii iudeā visitare dignat⁹ est
 s̄ q̄ nō agnouit tps̄ visitacōis sue
 ideo genab⁹ frequentē in p̄dandata.
 nouissime romanis tradita ē. et ve
 nerūt sup̄ eā om̄ia gn̄a maledcōnū
 q̄ in libro legis sc̄pta sūt. sicut hys q̄
 grām dei ingrati accipiūt certa est
 dampnacō. si em̄ irritā quis faciēs
 legē moysi. sine vlla misericōdie mo
 rit. quāto deteriora meret sup̄plia
 qui filiū dei cōculcauerit. et sanguinē
 testamenti pollutū duxerit. hec sup
 plia diā possunt duplices plage.
 p̄ma multa dāpna bonoz sp̄uatiū.
 sc̄da sterilitas terre. siue caristia tē
 poraliū. tertia pestes corporū et stra
 ges hominū. De p̄ma plaga. treñ. i.
 manū suā misit hostis ad om̄ia de
 siderabilia ei⁹. quia vidit gētes in
 gressas sanctuariū tuū. de quib⁹ p̄
 ceperas ne intraret eccliam tuā. glō
 hostis antiqu⁹ ad desiderabilia ecclie
 manū mittit. et spiritualem ornatū
 aufert in mēbris suis fidē p̄taminās
 baptisma rescindēs. id est gratiam

in baptismo datam. doctrinā corū
pens. corpus et sanguinē dñi indig
ne cōtractans. et vasa p̄tiosa. id est
oues xp̄i q̄si lupus deuastans. et cā
tanti mali reddi. quia gentes id ē
carnem amantes et xp̄isti caritā
tionē non habentes ministri altaris
efficiunt. De sc̄da plaga. deu. 18. si
audire nolueris vocem dñi dei tui
ut facias omnia mandata ei. veni
ent super te omnes maledictiones
iste. maledictus fructus terre tue.
armenta boum tuorū et greges ouū
mittet dominus super te famē et esu
riem. et increpationem in omnia ope
ra tua. hee plage venient si audire
nolueris mandata dei. sc̄z p̄cipue de
corpore domini non indigne tractā
do. s̄m illud. leui. xxi. homo qui ha
buerit maculam peccati nō offerat
panes deo suo. nec accedat ad m̄
nisterium ei. gen. iiij. quia p̄medisti
de ligno ex quo tibi precep̄eram ne
p̄mederes. maledicta terra in opere
tuo. spinas et tribulos germinabit
tibi. De tertia plaga. i. cor. xi. p̄ter
seipm̄ homo et sic de pane illo edat
qui enim manducat indigne iudi
cium sibi manducat et bibit. id est
ad iudicium mortis se obligat. et
multi alij p̄pter scelera vni⁹ sepe fe
ciunt. vnde sequitur. ideo inter vos
multi infirmi et imbecilles et dormi
unt multi sciunt sompno mortis. vel
dei verberē. vel p̄rehoꝝ aduersitate.
nū. xi. adhuc carnes in dentib⁹ erāt
et ecce furor domini p̄catus in po
pulum percussit eum plaga magna
nimis. sed ecce contra has plagas
et omnia iam dicta mala triplex re

medium ostendit scriptura. Primū
est emendacō vite per penitentiam
voluntariā. Sc̄dm̄ correctio malitie
per superiorū disciplinam. Tertiu
mutacō incorrigibilis persone p̄ ius
titie distractionē. De p̄mo. Jobel. i.
depopulata est regio luxit humus.
id est habitatores humi. quia p̄p̄t
messis agri id est bona temporalia
et spiritualia. accingite vos et plo
rate sacerdotes. ululate ministri al
taris. ingredimini et cubate in sac
co. glosa sancti sacerdotis qui p̄me
dunt digne pascha. accingunt bal
theo castitatis. peccatores quos re
mordet conscientia doloris ut plan
gant sua et populi peccata. accingite
ergo vos sacerdotes et ministri al
taris cingulo penitentie et plangite
puro corde. ululate in confessione et
oracōe. ingredimini ecclesiā p̄ penitē
tiā. vnde existis per culpā. cubate in
sacco. id ē delicias quib⁹ offendistis
p̄ vite austeritate p̄pensate ut ita dei
possitis mitigare. De sc̄do. mal. iiij.
ecce venit dñs q̄si ignis cōflans sc̄z
p̄ iustos p̄latos. et purgabit filios
leui. id ē ministros altaris. et erūt
dño offeretes sacrificia in iustitia. et
sic utiqz placatus mitigabit ira ei⁹.
eze. viij. iudicabo te iuxta vias tuas
et ponā p̄tra te omēs abhominacōes
tuas. et non parceret oculus meus
sup te et non miserabor. glō sic me
dico incidit. vrit. nō p̄cāt ut p̄cāt ita
dñs. vñ ego p̄cutiā et ego sanabo.
et flagellat omēm filiū quē recipit.
luce. 12. spelle intrare. et sic dñs p̄t
iustos p̄latos non p̄cāt vitia cor
rigendo. ut p̄cāt ita suā mitigando.

¶ De tertio. eze. xxi. iudicabo vos
 dicit dominus et subitiam sceptro meo
 et eligam de vobis transgressores et
 impios scilicet ad abitiendum qui in
 malo perseverant. id est incorrigi-
 biles. dicit glosa ut scilicet loco eorum
 iusti restituant. ysa. i. conuer tam
 manum meam ad te et ex coqua ad
 purum scoriam tuam. et auferam om-
 ne stangnum tuum. et restitua iudices
 tuos sicut fuerunt prius. et consiliari-
 os tuos sicut antiquitus. sicut tem-
 pore moysi et machabeorum. vocabe-
 ris ciuitas iusti. verbe fidel. i. mach.
 iij. et cogitauit iudas de altari ho-
 locaustorum quod prophetatum erat quod de
 eo faceret. et mandit illi consiliu bo-
 num. ut destrueret illud ne forte esset
 illis in obprobrium. quia contami-
 nauerunt illud gentes et demoliti
 sunt illud. et posuerunt lapides in
 monte domus in loco apto quousque
 veniret propheta et responderet de eis
 et acceperunt lapides integros secundum
 legem. et edificauerunt altare no-
 uum secundum illud quod fuit prius. glosa ibidem.
 altare holocaustorum est fides pura.
 doctrina recta. et conuersatio bona
 christi ministrorum. sed hoc altare si
 apphanatum fuerit heretica prau-
 tate. ut symonia. vel alia. vel scelex
 in manitate. iam destruendum erit.
 id est a sacerdotum dignitate deponen-
 dum. ne forte obprobrium sit sancte
 ecclesie. quod habeat prauos et facino-
 rosos rectores qui dyabolica astutia
 seducti sunt. unde dominus suis disci-
 pulis ait. vos estis sal terre. quod si sal
 euauerit in quo salietur ad nichilum
 valet ultra nisi ut piciatur foras et

conculcetur ab hominibus. deposito
 ergo apphanato altari mistico repos-
 ni debent lapides illi in monte domus
 in loco apto. donec veniens propheta
 respondeat de eis. quia peccatores
 redigi debent sub penitentia. donec
 per sanctos doctores diiudicet. pro
 commisso crimine satisfactio perpetra-
 ta. in locum autem eorum lapides inte-
 gri secundum legem substitui debent. ut
 fiat altare nouum secundum illud quod fuit
 prius. homines fide catholica sani-
 scientia sanctorum scripturarum imbuti.
 bonis moribus religiosi in locum re-
 giminis unde deciderunt peruicaci-
 tores subrogari debent secundum auctori-
 tates diuine legis. ut sine rephren-
 sione in nouitate vite et norma ius-
 titie exhibeatur ministerium deo in
 ecclesia. quam sibi acquisiuit christus
 pretio sanguinis sui sponsam non habentem
 maculam neque rugam. Amen.

De secundo modo manducandi scilicet
 spirituali quo boni manducant. secun-
 dum. xij.

¶ Accipite et comedite panem meum.
 et bibite acetem. Accipite et comedite
 hoc est corpus meum. luce.
 xij. Tercius modus manducandi cor-
 pus christi est sacramental et spiritual
 scilicet. quo soli boni christiani comunicant
 et hoc facto manducant et mandu-
 cant. unde circa hunc modum ea pos-
 sunt considerari. primum est multitudo ma-
 iorum non comunicantium. secundum magitudo
 felicitatis bonorum corpus christi digne
 sumentium. tertium modum remanducationis
 sic manducantium. Primum circa hunc

modū manducandi cōsiderandū est
multitudo maloz non cōmunicantiū.
Cum enim triplex sit modus cōmu-
nicandi vel manducandi. scilicet sa-
cramentalis tantū. quo mali xpiani
et tamen non manducant. spūalis
tantum quo boni non manducant
et tamen manducant. sacramental
et spūalis simul quo soli boni xpiani
cōmunicant vel manducāt et mā-
ducant. **R**estat ad diuisionis huius
sufficiētiā multitudo quedā ma-
lorū qui nec manducant nec man-
ducantur. id est qui corpus xpisti
non suscipiunt. et ideo eterna morte
peribunt. **I**stoz tres species sunt
turme. p̄mi infideles. secūdi negl-
gentes. terciū cōtempores. **I**nfi-
des sunt quoz corda per malitiam
suam fallente dyabolo sic excecata
sunt. ut non possint cognoscere et
credere diuina sacramenta p̄ salute
mundi. mirabili sapientia dei insti-
tuta. **N**egligentes sūt quidā xpiani
qui temporalib⁹ lucris et secula-
ribus negocijs intantū se occupant
ut sacram cōmunionē tēpore debito
sumere negligant. **C**ontempores
sunt qui scelerib⁹ suis tanto amore
inherent q̄ corpus domini sumere
penitus p̄pendunt. **D**e p̄mis. **J**o.
vi. quomō potest hic nobis carnem
suam dare ad manducandū. quasi
diceret. non credim⁹ q̄ dare possit.
sap. v. errauerunt impij. excecavit
enim eos malitia eozū. et nescierūt
sacramenta dei. **J**o. iij. qui incredus
est filio non videbit vitam. sed
ira dei manet super eum. **D**e scdis.
mat h. xij. misit rex suos suos v

care inuitatos ad nuptias dicent.
ecce prandū meū parauit venite ad
nuptias. illi aut neglexerūt et abi-
erūt. ali⁹ in villā suā. ali⁹ ad nego-
tationem suā. glosa in villam ire est
terreno labori immoderate insistere.
negotari vero tēpore lucris nimis
inhyare. tales qui prandū diuini
sacramenti negligunt quibus fidem
et quedam opera caritatis habere
videant. tamen nisi peniteant dāp-
nabunt. **J**o. vi. nisi māducaueritis
carnē filij hominis et biberitis eius
sanguinē nō habetis vitam in vobis.
sup illud. ep̄h. iij. oro ut possitis cō-
prehēdere que sit sublimitas et pros-
fundū. dicit glosa p̄fundū caritatis
sunt ecclesiastica sacramenta q̄ sūt
profunda et inuestigabilia. et sunt
fundamentū caritatis sine qb⁹ non
valet caritas. id est exteriora signa
caritatis nō valent ad salutē etnā
sine sacramentis ea negligentibus.
nūi. ix. si quis mūd⁹ est in itinē non
fiat. id est non habet impedimentū
iuste necessitatis. et non fecit phase.
exterminabit aia illa de pplis suis
q̄ sacrificiū nō obtulit dño tpe suo.
p̄c̄m suū ip̄e portabit. **D**e t̄rys. pal.
xxx. p̄fererūt cursoēs cū eplis regis
ex regis ezechie impio a p̄cipū ei⁹
in vniūsu israhel p̄dicantes. reuerti
ad dñm deū v̄m et venite ad sc̄a-
riū ei⁹. sc̄z ad faciendū phase. id ē ad
suscipiendū corp⁹ dñi. et quidā viri
acq̄escētes p̄ filio v̄nerūt. alijs itri-
dētib⁹ et subsannātib⁹ eos. **J**o. iij.
hoc ē iudiciū q̄ lux venit in mūdū. et
dilexerūt hoies magis tenebras q̄
lucē. erāt em̄ eoz mala opa. q̄si dicēt

Justo iudicio excommunicant et deprecantur qui plures diligunt peccatis suis inherere quam se preparare et christum suscipere. canon qui pro sceleribus suis duobus vel tribus annis non communicant excommunicandi sunt donec penitentiam agant. luce. xiiij. nemo virorum illorum qui vocati sunt et non venerunt gustabunt cenam meam.

Secundum circa hunc modum considerandum est magnitudo felicitatis bonorum corpus christi digne sumendum. et probatur hoc a tribus. ab optime partis electione. a spiritus sancti vera participatione. ab ipsius christi circa inhabitatione. Primo probatur felicitatis digne communicationem magna ex optime partis electione. quia sicut beata virgo tribus sibi propositis scilicet esse matrem et non virginem. vel esse virginem et non matrem. vel esse matrem et virginem. ultimam et optimam partem scilicet esse utrumque simul elegit. Sic isti inter modos corpus christi manducandi optimam modum elegerunt. Primus modus est manducare sacramentaliter tantum et non spiritualiter. Secundus manducare spiritualiter tantum et non sacramentaliter. Tertius manducare sacramentaliter et spiritualiter simul. hanc ultimam et optimam partem scilicet de primo modo comedere sacramentaliter et de secundo modo comedere spiritualiter eligunt. et sic ex utraque parte quod melius est comedunt. et ideo multum felices sunt. eccle. ij. laudavi ergo letitiam quod non est homini bonum sub sole. nisi quod comederet et biberet atque gauderet. quasi diceret. expertus sum plurima gratia gaudiorum et

delectationum carnis et mundi. et hec omnia vanitas et error. et finis eorum meror et luctus. vnum laudavi pro omnibus letitiam scilicet veram. id est testimonium bone conscientie. et quod non est homini bonum sub sole. id est melius in hoc mundo. nisi quod comederet scilicet panem qui de celo descendit id est corpus christi. et biberet scilicet vinum quod legitur cor hominis. id est sanguinem domini. Secundo probatur felicitas istorum magna a spiritu sancti vera participatione. per de petra melle saturavit eos. quod scilicet fideles sugunt de corpore christi dulcedinem spiritus sancti. sap. xij. o quam bonum et suavis est dominus spiritus tuus in nobis. qui scilicet fluit in nobis de tuo corpore. augustinus proceptione corporis et sanguinis christi homo vivit. non sumens tantum sacramentaliter quod et mali faciunt. sed pingens usque ad spiritus participationem ut in corpore deo tamquam membrum maneat et eius spiritu vegetet. Tertio probatur idem ab ipsius christi circa inhabitatione. Jo. vi. qui manducat carnem meam et bibit meum sanguinem. in me manet et ego in eo. hylarij accepta carne domini et hausto sanguine. id efficit ut nos in christo. et Christus in nobis sit. et in nobis Christus per carnem dum eius carnem accipimus. et sumus in eo dum sciamus hoc quod nos sumus in deo est. Tertium circa hunc modum considerandum est ratio remanducationis digne manducantium id est qua ratione dicitur quod tales manducant et manducant. et hec est huiusmodi ratio. quod dum corpus christi a fidelibus digne manducatur. non ipsum ut alibi ab aliis in manducante revertitur. sed e converso. vere manducans in illud spiritualiter mutatur. nam manducantes se dominus sui

corporis membrū facit et sibi incor-
porans per caritatem vnit. et ymas-
gini bonitatis sue similem efficit. i.
cor. x. vnū corpus multa sum⁹ qui
de vno pane participam⁹. **Ite.** cor.
xij. vos estis corp⁹ xp̄i et membrū de
membro. quod vero manducando cor-
pus xp̄isti non illud in nobis. sed
nos in illo cōuertimur. triptici simi-
litudine pbatur. **Prima** sumit de
virtute nostri amoris. **Secūda** de vir-
tute rei maioris. **Tercia** de virtute
surali arboris. **Prima** similitudo
sumit de virtute amoris nostri. hec
est enim vis amoris transformari
cor amantis in amatum. id est amati
fortune prospere et aduerse assilari.
eccle. i. amicus fixus id⁹ fidelis. et
tibi coequalis id est condolet tibi in
aduersis. et cōgaudet in prosperis.
Hugo ea vis amoris est ut talem
te esse necesse sit. quale illud est qd
amas. ut cui per affectum zūgeris
in ill⁹ similitudinem ip̄o qdāmodo
dilectionis societate transformaris.
cant. viij. pone me ut signaculū sup
cor tuum. super cor tamq̄ super cerā
calidam puram et mollem. aptam
suscipere impressam ymaginē. super
cor ergo calidum amore dei. purum
munditia. sui molle pietate pp̄ini.
corp⁹ xp̄isti ut sigillum ponitur. nō
ut ipsum qd immutabile est in nos
mutetur. sed nos in ymaginē boni-
tatis eius transmutemur. **Secūda**
similitudo ad idem sumitur de vir-
tute rei maioris. Nam si ad guttā
aque magnū vas vini fundat. vir-
tute multitudis vini aqua ex toto
in illud mutatur. **Secūda** virtus do-

minia corporis ineffabilis est mag-
nitudinis. et nos multū exigui re-
spectu ill⁹. psalmista. magnus do-
min⁹ et magna virtus ei⁹ et mag-
nitudinis eius non est finis. **Idem.**
substantia nostra tamq̄ nichilum
ante te. ysa. xl. ecce gentes q̄si stilla
fitule. magnitudo itaq; virtutis et
dulcedinis xp̄isti infusa exiguo et
humili corde nostro vincit illud et a
se deficere facit. et in illā cōuertit.
ut iam non mundanis homib⁹. nō
nobis. sed ip̄i xp̄isto in volun-
tate. sermone. et bona cōuersatione
similes simus. psal. defecit in salu-
tari tuo anima mea. **Tercia** simili-
tudo ad idem sumitur de virtute ra-
mi arboris. **Hec** est enim pp̄ietas
surali bone arboris. si trunco inse-
ratur etiam siluestri qd naturali vir-
tute p̄ualens illi⁹ amaritudinē in
suam dulcedinē et nobilitatem cō-
uertit. et similem sibi fructū bonū
p̄ferre facit. **Hic** corpus xp̄isti no-
bis infusum defectus nostros eua-
ciat et in suam nos bonitatem tra-
hit. et quales ip̄e frondes. flores et
fructus iustitie facit. tales et nos
per eum faciam⁹. hinc spiritus san-
ct⁹ dicit. ezech. xvij. sumam de me
dulla cedi sublimis. et de vitice ra-
m⁹ ei⁹. et plantabo in mōte excelsū
et erūpet in germen et faciet fructū.
cedr⁹ sublimis ē de⁹ pat. rami emi-
nētes antiq̄ p̄es. vertex ram⁹ btā
vgo. medulla cedi etna sapia dei.
ps de ram⁹ vitice caro xp̄i sūpta de
vagine. spūs ergo scūs medullā cedi
et p̄te de sumo ramo sūpsit qd xp̄i in-
carnationem fecit. et hunc q̄si surculū

nobilissimū plantat in montem ex-
 celsum cum fidelibus a terrenis de-
 siderijs ad celestia eleuatis dominici
 corporis tribuit sacramentum. hinc
 fructus erumpit. quia cor fidele vir-
 tute corporis domini ppria amari-
 tudine relicta vitioꝝ. silēs xp̄isto
 spirituales frondes. flores et fructus
 virtutum et bonoꝝ operū facit. hinc
 dictum est augustino. ab̄ sū gran-
 dium. cresce et manducabis me. nec
 tu me mutabis in te sicut abū car-
 nis tue. sed tu mutaberis in me. canē
 y. trahē me post te. me sc̄z mutando
 in te violentia mee delectationis.
 magnitudine tue dulcedinis. virtu-
 te firme insercōnis. ut non maneat
 in me radix amaritudinis. sed pre-
 ualeat operādo in me virtus et duls-
 cedo tue bonitatis. gal. vi. uiuo ego
 iā non ego. uiuit autem in me x̄ps.
 quasi diceret. nūc ut uixi male non
 uiuo. sed ut xp̄istus. bene cogito.
 loquor operor et uiuo donec ad ip̄m
 puenio. Amen.

**De duodecim effectib⁹ corporis x̄pi
 contra duodecim languores. thema
 speciale. sermo. xx.**

Quērite p̄medite panem meū
 cetera. ut supra. Pater
 meus usq; modo operatur
 et ego operor. Jo. v. Item aliud. al-
 tissim⁹ de terra creauit medicinam.
 eccle. 38. Item benedictus fructus
 ventris tui. luce. i. Item ascendam
 in palmam id est in crucem et app̄-
 hendam fructus ei⁹. canē. vij. Sex-
 tum principale circa sacramentum

dominici corporis notandum est ef-
 fectus bonitatis ei⁹ siue virtus spi-
 ritualis. Nam quia parentes p̄mi-
 puetati a deo pomi gustum corrupti
 multas infudere miseras suo gene-
 ri necessarium fuit medicamēto sal-
 uatoris miseris subuenire. Circa q̄
 sciendum quod nostre miserie tres
 sunt generales. scilicet vincula cul-
 pe. defectus gratie. et mortis plage.
 De p̄mo. p̄s. funes peccatoꝝ circū-
 plexi sunt me. y. paral. in fine. in-
 curuatus sum multo vinculo ferti-
 id est peccati. De sc̄do. p̄s. imperfectū
 meū uiderūt oculi tui. Item anima
 mea sicut terra sine aqua tibi. id est
 arida et sterilis. sine fluentis grati-
 et germine tritici. De t̄t̄co. p̄s. cir-
 cumdederūt me dolores mortis. Itē
 amoue a me plagas tuas. Job. xvi.
 hostis meus irruit in me quasi gy-
 gas occidit me vulnere sup̄ vuln⁹.
 in quolibz istaz triū miseriaz gnā-
 lum intelligunt̄ q̄tuor mala sp̄ci-
 alia. quasi duodecā languores sp̄ci-
 ales. ad q̄s curādos ordinant̄ duo-
 decā d̄m̄a corporis fruct⁹ siue effectus.
 apo. xxy. ostendit michi angel⁹ hg-
 nū uite afferēs fruct⁹ duodecā p̄ sin-
 gulos menses. i. ad curādos n̄ros
 duodecā defectus siue languores. p̄s
 b̄ndic aīa mea d̄no. q̄ ppiciat oib⁹
 iniquitatib⁹ tuis. Isti duodecā lāguo-
 res et fructus depingunt̄ in duab⁹
 figuris q̄si arborib⁹. qui sanat oēs
 infirmitates tuas. et post hoc de q̄-
 tuor lāguozib⁹ p̄mis et de quatuor
 fructib⁹ dicat̄ et de alijs in sequenti.
 Prima mala n̄ra siue lāguores sūt
 q̄si vincula culpe q̄b⁹ multe strīgunt̄

anime. scz demonis temptaco. formi-
tis repugnaco. cordis macula. cre-
atoris offensa. **Contra** hec quatuor
valet fructus virginis. corpus sal-
uatoris. **De** pmo languore. eph. vi.
induite vos armatura dei ut possitis
stare aduersus insidias dyaboli.
eccl. xi. multe sunt insidie dolosi. qz
scz de diuersis vicis et multis mo-
dis temptat. i. petri. v. vigilate quia
aduersarius vester dyabolus tanqz
leo rugiens circuit querens quem
deuoret. glosa circuit tanqz hostis.
clausos obsidens muros. explorat
an sit aliqua pars muroz minus
stabilis. cui aditu ad interiora pe-
netret. offert oculis formas illicitas
et forte facies voluptuosas ut visu
destruat castitatem. aures p canora
temptat. ut xpianu molliat rigore.
linguam couitio prouocat. manus
iniurijs instigat. honores terrenos
promittit ut celestes adimet. psal.
persecutus est inimicus anima mea
humiliauit in terra vitam mea. **De**
scdo. gal. vi. caro concupiscit aduer-
sus anima. ro. vii. video alia legem
in membris meis repugnantem legi
mentis mee. augustinus alia legem
id est fomitem peccati in membris
meis. ut in oculo ad concupiscendu.
in lingua ad maledicendu. in manu
ad male faciendum. et sic de alijs re-
pugnantem legi mentis mee. id est
legi dei et raconi. fomes iste peccati
qui est in carne et repugnat menti.
recte dicitur lex quia legitime factu
est ut qui non obediunt suo superi-
ori. ei non seruiat suum inferius. id
est caro. supra te est deus. infra te est

caro tua serui ergo superiori ut ser-
uiat tibi inferior contempisti supe-
riorem iuste torqueris ab inferiori.
De tercio. Jere. ij. si laueris te intro
tamen maculata es iniquitate tua
coram me. pu. ix. quis potest dicere
mundum est cor meum purus sum
a peccato. eccl. vij. non est homo
iustus in terra qui faciat bonu qui
non peccet. eccl. xliij. de salomone.
dedisti maculam in gloria tua. **De**
quarto. deu. ix. memento et ne obli-
uiscaris quomodo ad iracundia pro-
uocaueris dominu deum tuu. qz
to maior erat culpa. tanto maior
contra peccatorem ira diuina. zac h.
i. ego iratus sum paru quida autem
adiuerunt in malu. **Sciendu** qz ira
dei dicitur no aliquis motus vel per-
turbaco animi. que illi omnino non
accidit. sed iusta vlco qua delinquen-
ti reddit. et hec est in peccatore. ad-
min9 remorsus conscientie. eccl. x.
qui dissipat sepem mordebit eu co-
luber. sepes est omne pceptu dei. co-
luber vindicta ire dei. aug9 iustitia
dei non sinit esse dedecus culpe absqz
decore vindicte. **¶** **Contra** hec mala
quatuor ordinantur quatuor domi-
nici corporis fructus pmi. qui nos
liberauit a vinctis culpe. demonem
fugat. fomitem refrigerat. macula
cordis mundat. iram dei placat. **De**
pmo fructu. thob. vi. si cordis piscis
particulam super carbones posue-
ris fumus ei9 extricat omne genus
demonioz. flumen in quo pisces sut
mudu. omes pisces eius diuisa gna
hoim. piscis ille magn9 gento iude-
oz. cor piscis qsi mebz nobilissimu

et ex quo vita pcedit beatam virgi-
nem. particula cordis significat cor-
pus de virgine sumptu saluatoris.
hoc debet super carbones poni. id est
fidelibus accensis amoris igne do-
nari. tunc sumus eius. id est virtus spi-
ritualis fugat temptaciones demo-
nis. pater exurgat deus et dissipentur
inimici eius et fugiant qui ode runt
eum a facie eius. De secundo fructu. psal.
selmon mons dei est christus. Del
interpretatur umbra. christus ergo est
umbra nostri refrigerii. ut dicit glo
De corpore christi manat umbra gratie
que nobis defensaculum est contra in-
centina vitioz et carnalis concupis-
centie. unde dictum virginum. virtus
altissimi obumbrabit tibi. umbra enim
fit de corpore et lumine. lumen est
verbum dei. corpus caro christi. ac-
cessit lumen corpori id est verbum
carni. verbum enim caro factum est. du-
ergo fidelis corpus christi sumit. spiri-
tuale refrigerium percipit. quasi de um-
bra gratie que de ipso fluit. osee. xiiij.
ego quasi ros et israhel germinabit
quasi lylium. De tercio fructu. ysa. vi.
volavit ad me vnus de seraphyn et in
manu eius calculus quem forape tulerat
de altari et dixit. ecce tetigi hec
labia tua. et auferet iniquitas tua
et peccatum tuum mundabitur. lapis
iste pretiosus sumptus de altari sig-
nificat corpus christi. dominum eo os cor-
dis tangitur. peccatum veniale munda-
bit. Gregorius dominus dedit nobis
sacramentum salutis ut quia cotidie
peccamus et ille iam mori pro peccato
non potest. per hoc remissionem
consequamur. De quarto. ps. xxi.

munus absconditum extinguit iras
leui. ij si de craticula fuerit oblatio
similia conspersa oleo tollit immem-
oriale de ipso et adolebit super
altare in odorem suauitatis domino
panis in craticula coctus et oblatus
et conspersus oleo christus est in cru-
ce pro nobis passus et totus vnctus
spiritu sancto. huius sacrificij memo-
riale est hostia ecclesie que offertur
in memoriam passionis dominee
hec debet super altare adolei id est
accendi. quia in corde fidei cum fu-
rore desiderij et deuotionis suscipi.
hic odor suauitatis est domino id est tan-
grata deo ut ob eius gratiam iram
suam remittat et nos sibi reconciliet
et ad eternam pacem producat. Amen.

**De quatuor fructibus secundis. thema
proprium. sermo. xxi.**

Quoniam medite panem meum
et cetera. ut supra. Secunda
quatuor mala nostra siue
languores sunt quasi defectus gratie
quibus multe laborant anime. scilicet de-
fectus in cognitione nostri. in dilectione
proximi in sapore spirituali. in preseruatione
boni. Contra hec valet fructus vir-
ginis corpus saluatoris. De primo
languore. gen. i. tenebre erant super
faciem abyssi quasi ab antiquo cor-
hominis obuolutum fuit ignorantia
sui. Jere. xiiij. prauum est cor hominis
et inscrutabile quis cognoscet illud
pater. delicta quis intelligit ab oculis
meis munda me et ab alienis
parte seruo tuo. et ab alienis qui-
bus alios peccare feci vel aliorum peccatis

cōfensi. mat h. vij. quid vides festu
cam in oculo fratris tui. et trabem in
oculo tuo non vides. De secdo mat h.
ix. Quoniam superhabundavit in
iquitas refriguit caritas multorū.
ecclē. xlij. Frigidus ventus a quilo
flauit et gelauit crista llus ex aqua.
Defectus amoris probatur ab exte
rioribus signis. i. Jo. iij. Qui habu
erit substantiam huius mundi et vi
derit fratrem suum necessitate pa
cientem. ac. iij. s. ab eo. quomō ca.
dei. m. in eo. Jere. ix. unusquisqz a
proximo suo se custodiat. et in omi
fratre suo non habeat fiduciam. qz
omnis frater supplantans supplan
tabit. et omnis amicus fraudulen
ter incedet et vit fratrem suum deri
debit et veritatem non loquetur. pū
xx. pondus et pondus mensura et
mensura. utrumqz abominabile
est apud deum. glosa diuersum pō
dus. et diuersam mensuram habet
in domo sua. ut alie sibi. alie prox
imo noceatur. qui ni suis semper
actibus que laudentur in proximis
que vituperentur querit. sed et qui
in temporalibz sibi maiorem. pximo
minorem mensuram dare studet. qz
defectum dilectionis habet deo dis
plicet. Similiter est de eo qui malo
verbo vel facto proximum contristat.
ledit vel dampnificat. De terco. Je.
xxi. omis qui comedet vnam acer
bā obstupescunt dentes ei. gregori
quid est vna acerba nisi peccatum.
vna quippe acerba est fructus ante
tempus. quisqz ergo presentis vite
delectacōibz saciari desiderat quasi
fructus ante tempus comedere festi

nat. sed qui vna acerba comedat de
tes ei obstupescunt. qz q pntis mū
di delectacōibz pascit. intēni sensus
ei ligant. ut iā spūalia sapere neqz
ant. hoc figuratū ē. nūi. xi. in populo
israhel q in egipto carnibz cū alio
et cepis saciatus fuerat. et postea in
deserto talia paupiscēs. panē celestē
scz māna dulcissimū cū nausea re
spiciebat. i. co. x. y. aialis homo non
percipit ea que sunt spūs dei. aug
aialis dicit carnalis homo. qui fert
dissoluta lasciuia aie sue. qm intra
natural ordinis metas spūs rector
non p̄tinet eo qz ip̄e deo regendū se
nō subicit. talis spūalem dulcedinē
nō sapit. De q̄rto. gal. iij. sic stulti
estis ut cū spū ceperitis in carne cō
sumamī. pū. y. relinquūt iter rectū
et ambulat per vias tenebrosas.
luce. viij. qui supra petram hy sunt.
qui cū audinnt verbum cū gaudis
suscipiūt. sed radicem nō habent scz
stabilitatem firme voluntatis. quia
ad temp⁹ credūt. et in tpe tēptacō
nis recedūt. canē. vy. mane surga
m⁹ et videam⁹ si floruisse vinee.
si flores fructū p̄turiunt. glosa. nō
est intuentū si vinea floret. s; si flo
res ad partū fructuū sualescūt. qz
nō mix ē siqz bonū inchoat. s; val
de mirabile ē si in tēucōe bona in bo
no opere perseuerat. Contra hec
q̄tuor mala quatuor scdi fruct⁹ cor
ponis dīm. qui nos hic in gratia p̄fi
ciūt. Intellectū em̄ ad se agnoscens
dum illuminant. voluntatem suē
affectum in dilectione pximi inflā
māt. memoriā spūali dulcedine de
lectāt. et totū hoīez in bono p̄firmāt.

¶ De primo fructu. p̄. xliij. ameda
 fili mel quonia bonū est. mel est sa-
 pientia dei incarnata in cibū dulce
 nobis p̄parata. hoc bonū est ad spi-
 rituale medianā. q̄ illuminat mē-
 tem. i. re. xliij. vidistis q̄ illuminati
 sunt oculi mei. eo q̄ gustauit pau-
 lulū de melle. ysa. viij. butirū et mel
 manducabit omnis qui relictus fu-
 erit. ut sc̄z sciat reprobare malū et
 eligere bonū. p̄s domin⁹ illuminatō
 mea et salus mea. accedite ad eū et
 illuminamī sc̄z ad agnitiōez n̄r̄. p̄. xli.
 lucerna d̄m spiraculū hominis
 que inuestigat omnia secreta ventris
 spiraculū est illuminatō a d̄no data
 homī ad agnitiōez sui. vñ glō. diuini
 afflatus illuīnatō cū in mentē hoīs
 uenit eā sibi met ip̄i illuīnans ostē-
 dit. que ante cogitaciōez prauas et
 portare poterat. et p̄sare bona nesci-
 ebat. De sc̄do fructu dicit. ysa. vi. q̄
 angel⁹ t̄bit calculū de altari et teti-
 git eo os ysaie. calcul⁹ ē carbuncul⁹
 sic dicit. q̄ ignitus ut carbo. et sig-
 ficat corp⁹ d̄m de altari sūptū et ca-
 ritate n̄. flāmatū. q̄ accendit amore
 corda fidelīū. p̄s ignis a facie ei⁹ ex-
 arsit carbones succensi sunt ab eo.
 cat. viij. lāpades ei⁹ lāpades ignis
 atq; flāmaz. q̄ intus ardent dei et
 p̄rim dilectione. et extra⁹ lucent
 opib⁹ misericordie. **¶** De t̄tio fructu
 p̄s. gustate et videte qm̄ suauis est
 d̄ns. eccle. xliij. memoria iosie in cō-
 positōne opis sc̄a op⁹ pigmentarij. in
 oī ore q̄si mel idulcabit. Josias qui
 int̄pretat̄ fortitudo d̄m significat xpm̄
 dicit glō. memoria xpi. i. sacramētū
 corp̄is ei⁹. qd̄ in memoriā sui iussit

cosecrari. opus est odoriferi veri pig-
 mentarij. id est spiritus sancti. qui
 illud p̄posuit de p̄tiosis sp̄etieb⁹ sc̄z
 de carne virginali et sapientia dei.
 hoc quasi mel in ore cordis indulca-
 bit. si virtus ei⁹ in salutē humani
 gn̄is pie cogitatur. canē. y. sub um-
 bra illi⁹ quē desiderabā sedi. a fruct⁹
 eius dulcis gutturi meo. p̄mo fidelis
 aīa xpm̄ desiderat. estuat spiritu et
 sitit. sc̄do umbrā refrigerij in fructū
 optinēdi sentit. t̄t̄o sedet expectat
 orat. ut se totū ad ip̄az reficiendā et
 uiuificandā fruct⁹ infundat. q̄t̄o p̄
 infusā ei⁹ dulcedinē suauit gustat.
¶ S; dicit aliq̄s. ecce sepi⁹ ut possum
 me p̄parato. corp⁹ d̄m sumo. sed nichil
 sentō solacy sp̄etial. nil sp̄ual dul-
 cedinis. **Respondeo.** cib⁹ iste siue fru-
 ctus medicina ē homīs. vñ sic me-
 dicus perit⁹ qn̄q; q̄busdā dat medis-
 anā dulce palato corp̄is et qn̄q; nō
 sed palato mentis. que q̄uis non
 gutturi. tamē bene sapit racōi. p̄ eo
 q̄ dū sanat mentē delectat. sic d̄ns
 dat suis fidelib⁹ dulce semp corp⁹.
 sed dulcedinē suam alio modo illis
 ostendit. put aulibet expedire no-
 uit. hinc est q̄ quidā dulcedinē illā
 sapiunt per affectū. et ardentōi de-
 lectant̄ deuocōe. et aly eandem dul-
 cedinem sapiunt per intellectum. et
 sufficienti reficiunt̄ utilitate. in eo
 q̄ credunt et intelligunt. per hunc
 abum sanctū veram vitā obtinere.
¶ Igit̄ q̄uis nō sapit dulcedinē d̄m.
 p̄mo modo id ē p̄ affectū int̄me de-
 uocōis sapit t̄n sc̄do mō sc̄z p̄ intel-
 lectū multe utilitatis. De p̄mo. ysa.
 lv. audite audientes me et p̄medite

bonū et delectabit in crassitudine aīa
vīa. ambro. panis candidissime habēs
oē delectamētū ac. De scdo est illud.
fruct⁹ ei⁹ dulcis gutturi meo. i. pie
et fidei mētī. q̄ credit et intelligit hūc
abū sc̄m eē sibi vtiūssimū. vñ glosa
dulcis fruct⁹ gutturi cordis q̄ in eo
intelligit aīa cām vīe dū etiā corpo-
ralit̄ p̄cipit. hec dulcedo valet tra cā
mala q̄ sūt in mūdo. req̄re sup̄ in s̄-
mone. xix. post mediū. De q̄rto fru-
ctu. p̄s panis cor̄ hoīs p̄firmat. q̄ sc̄z
corp⁹ xp̄i fideles suos in vīa sua fi-
nalit̄ confortat. iij. re. xix. mediet̄ he-
lyas panē quē sibi angel⁹ mīstra-
uit. et ambulauit in fortitudine tibi illi⁹
xl. dieb⁹ et xl. noctib⁹ vsqz ad mōtē
dei oreb. oreb̄ int̄pretat̄ mēsa. mons
g⁹ iste ē mēsa dei. et significat̄ sacietatē
celestis gl̄e. panis utiqz corpis xp̄i
confortat nos in vīa bona et bono ope
xl. dieb⁹ et noctib⁹. i. toto tpe p̄ntis
pene vsqz ad montē et mēsam dei. i.
quūqz p̄ueiam⁹ ad altitudinē secu-
ritatis et sacietatē dulcedinis eterne
glorie. De hys d̄r. iij. re. iij. helyse⁹
incubuit sup̄ puerz posuitqz os suū
sup̄ os ei⁹. et oculos suos sup̄ oculos
ei⁹. et man⁹ suas sup̄ man⁹ ei⁹.
et calefacta ē caro pueri. fideles aīa
p̄ puerz. d̄ns p̄ helyseū significat̄. qui
sūt sigillū cere. sic se coniūgit aīe. oculos
suos sup̄ oculos ei⁹ ponit. q̄ in
tellectū illuīnat. carnē calefacit. q̄
affectū caritatis inflāmat. os sup̄ os
ponit q̄ gustū memoriē dulcedine
spūali delectat. man⁹ sup̄ manū po-
nit q̄ in bono ope vsqz in finē aser-
uat. et sic totū hominē p̄ficiat et ad
vītā etnā p̄ducit. Amen.

De quatuor fructib⁹ tercijs. thema
ppriū. sermo. xxij.

Quoniam medite panē meū
ac. ut sup̄. Tercia q̄tuor
mala n̄ra siue languores sunt quasi
mortis plage. quib⁹ multe grauanē
aīe sc̄z debitū mortis etne. defluxus
bone vīe. exiliū mundane miserie.
inaneratio corporalis materie. De
p̄mo languore. ro. vi. ego carnalis
vīdatus sum sub peccato. primi
enim parentes vendiderūt se et to-
tam p̄geniem suam ad perpetuam
seruitutem dyaboli. q̄ est ad etnā
mortē p̄ modica delectatōe peccati.
gen. ij. de ligno scie boni et mali ne
p̄medes. in quāqz die p̄mederis ex eo
mortē morieris. i. te et posteritatē tuā
ad etnā mortē obligabis. ro. v. per
vñū hoīez in hūc mūdū p̄cām intras-
uit. et p̄ p̄cām mors id est certitudo
mortis tp̄alis. et debitū eterne mor-
tis. nisi subueniret redemptō salua-
toris. ep̄h. ij. eramus filij ire natura
sicut et ceteri. id est debitores eterne
mortis. De scdo. p̄s dies mei sicut
umbra declinauerunt. Item saluū
me fac deus quoniā defecit sanctus
quoniā diminute sunt veritates
a filijs hominū. gen. xliij. dies pe-
reginationis vīe mee. cētū. xxx.
annoz sunt parui et mali. et non
puenerūt vsqz ad dies patz meoz.
Itē. gen. vi. sensus et cogitacō huās
ni cordis ad malū p̄na sūt ab ado-
lescentia sua. ecclē. xix. qui modica
spernit paulatim decedit. hebreoz. i.
p̄ptēa oportz nos habūdāt⁹ obpua-
re q̄ andiuim⁹ ne forte possuam⁹.

De tēco. gen. iij. emisit dñs adā de paradiso voluptatis ut oparet trā eieatq; cū subaudi in exiliū terrene miserie. ps heu me qz incolat⁹ meus plongatus est. heb. xi. iuxta fidem abrahā ysaac et iacob et oēs sancti antiqui defūcti sunt nō acceptis re pmissionib⁹. sed a lōge eas aspiciē tes et salutantes et confitentes qz peregrini et hospites sūt sup terrā. qui em̄ hec dicit significāt se patriā inquire. et siquidē illi⁹ meminissent de qua exierunt habebant utiq; tps reitendi. nō aut appetūt meliorē. i. celestē. hinc flens canit ecclia. salve regina nūc. ad te clamam⁹ exules filij eue. ac. glō sup illud. **Ja.** ne indignemū si mali in mūdo florent. si vos patimī. qz nō ē xpiane dignitas in tpalib⁹ exaltari sed poti⁹ dep̄ mi. mali nichil habēt in celo vos nīl in mūdo. vñ spe illi⁹ boni ad qz tenditis. q̄cqd p̄tingat in via gaudere debetis. **De q̄rto. gen. iij.** in sudōe vult⁹ resceris pane tuo. donec resū tatis in trā de q̄ sūptus es. qz cinis es et in cinerē reūteris. **Job. x.** me mēto q̄so qz sic lutū feceris me et in puluerē reduces me. hic dē nobis in die cinerū. mēto hō qz cinis es et in cinerē reūteris. eccl. xiiij. omīs caro sic fertū. et sic foliū in arbore viridi glō. sic fenu in trā et foliū in arbore nascit. crescit. virescit. maturescit. arescit et deiciat. ita caro nrā nascit ex p̄genie parentū crescit in pueritia. florescit in adolescētia. maturescit in iuuetute. arescit in senectute. deiciat in morte. sic ut in puluerē reūtat. sed hoc sepe añq̄ arescat p̄ se

necitatem. qz etiam iuuenes varijs mortib⁹ moriunt. **Cōtra** hec quas tuor mala ordinant q̄tuor tēcy fruct⁹ dñici corporis qui saluat nos a plagis mortis. ab eterna em̄ morte liberat. merita bone vite multiplicat. ad patriam vite deducit. ad eternā vitā corpus resuscitat. **De p̄mo fructu.** **Jo. vi.** ego sū panis vite patres v̄ri māducanerūt māna in deserto et mortui sūt. hic est panis de celo descendēs. ut si quis ex ip̄o māducauerit nō moriat. patres q̄ māducauerūt māna omēs mortui sunt tā mali q̄ boni s̄ dissilit. mali em̄ q̄ in māna xpm̄ non intellexerūt nec crediderūt. mortui sunt morte et̄na q̄ ē in inferno. boni q̄ crediderūt etiā mortui sunt q̄dā morte lōga qua in limbo q̄si in umbra mortis et̄ne det̄i sunt. et vsq; ad mortē saluatoris ab et̄na vita sepati. sed siq̄s māducauerit ex hoc pane nō moriet. quia non solū ab eterna morte que est in inferno. sed etiā ab illa longa que fuit in limbo virtute corporis xpi liberatur. et nisup hec breuis mors corporis in vitam eternā que est in celo eidem p̄mutat. **osee. xij.** de manu mortis liberabo eos. **De scdo fructu.** **Jo. vi.** panis quē ego dabo caro mea est pro mūdi vita. quasi pro multiplicadis meritis bone vite. Sicut em̄ paruul⁹ per cibum corporalem. crescit magnitudine. robore. et decore. sic fidelis per cibū sacram̄ntalem p̄ficiat meritis bone vite. **Jo. xi.** ego sum pastor bonus. ego veni ut oīes mee vitam habeant et habūdanti⁹ habeāt. ps vitā percyt a te

et tribuisti ei dñe longitudinē dierū.
ut scz p̄ficiat de claritate in claritate.
de virtute in virtute. **I**tem multipl̄
cabis in anima mea virtutē. **Jo. 12.**
qui manet in me et ego in eo hic fert
fructū multū. **De tertio fructu. Jo.**
vi. ego sum panis viū⁹ qui de celo
descendi. si quis manducauerit ex hoc
pane uiuet in eternū. id est deducā
eū de exilio p̄ntis miserie ad celū. vñ
descendi. ubi est vita eterna. ambro.
dñici corpis figura p̄cessit quādo dñs
in deserto plurib⁹ manna pluit. qz
sicut ille panis pplm̄ per desertū ad
terrā p̄missionis duxit. ita hec esca
celestis fideles hui⁹ seculi desertum
transeuntēs in celū subuehit. vnde
recte viaticum appellatur. qz in via
nos reficiens in patriam vsqz pdu
cat. **Je. 31.** reducā vi⁹ ad hereditatē
suā. **p̄. 11.** lignū vite ē hys q̄ app̄
hendūt eā. glō. sic in paradiso fuit
lignū vite. ita p̄ sapiam dei q̄ ē xp̄s
uiuificat ecclia. cui⁹ nūc sacramento
corpis et sangnis vite eterne accipit
pign⁹. sic ergo corp⁹ xp̄i sūptū pig
n⁹ ē vite etne. et pign⁹ dimittat. do
nec id p̄ quo impignoratū ē accipit.
p̄fecto p̄ id ad vitā etnā pducamur.
De quarto fructu. Jo. vi. q̄ mādu
cat meā carnē et bibit meū sangui
nē habet vitā etnā. et ego resuscita
tābo eū in nouissimo die. verū om
nē hominē siue malus sit siue bon⁹
dñs suscitabit. **i. cor. 15.** sic p̄ vnū
hoiēm mors scz oim̄. ita et per vnū
hominē scz xp̄m resurrectio mortu
oz. sed hec erit valde dissimilis. vñ
sequit. omēs quidē resurgem⁹. sed
non omēs immutabimur. omēs re

surgem⁹. qz ut d̄. **ij. cor. 15.** omnes
nos maifestari oportz an̄ tribunal
xp̄i ut referat vnusq̄sqz p̄pria corpis
put gessit siue bonū sit siue malū.
sed nō omēs immutabimur. qz soli
electi p̄tē corpis xp̄i p̄ticipacōem
scz sacramentalē vel spiritualē sur
gent sole pulchriores. s̄ reprobi sur
gēt miseri infirmi. et deformes. **dan.**
11. qui dormiunt in terre puluere
euigilabūt. alij in vitā etnā. qui et
fulgebūt sicut splendor firmamenti.
et alij in obprobriū sempiternū. q̄s
scz ut dicit. **ysa. 66.** torcōnes et do
lores ut parturientis tenebūt et fa
cies r̄buste vult⁹ eoz. q̄le semē qd
cadit in terrā. tal⁹ fruct⁹ de terrā surgit.
similiter qualis vita tua est dum
moreris. talis suo tempore resurre
ctio erit. **S**eminať zizania et sur
git ex ea deformis et odibilis herba.
Seminať triticū resurgit frumen
tū pulchrū et electum. hec figurata
sunt gen. **11.** in sompno regis. sep
tem spice pullulabant in culmo vno
plene atqz pulcherrime. et septem
alie de stipula oriebantur tenues et
perculse vredine. id est vento vrente
qui scz eas infirmauit et demigrauit.
Septem spice deformes significant
omnes reprobos cū magna defor
mitate in iudicō apparentes. septē
pulcherrime omēs electos cū glori
osis corporib⁹ resurgentes. **De p̄mo**
Je. 17. ecce ego ad te malefici id
est vniuersitas dampnandoz dicit
dominus. et reuelabo pudenda tua
in facie tua. et ostendam gentibus
nuditatē tuam et regibus igno
miniam tuam. **De secūdo. phil. 11.**

saluatore expectam⁹ dñm ihm xp̄m
 q̄ reformabis corpus huilitatis nr̄e
 afiguratu corpus claritatis sue. i. cor. xv.
 seinat corp⁹ i corrupcōe surgz in
 incorruptōe. seinat in ifermitate sur-
 get i v̄tute. seinat corp⁹ aiale surget
 spūale. seinat i ignobilitate. surget
 in gl̄a. Amen.

**De trib⁹ effectib⁹ p̄ncipalib⁹ ⁊ q̄ q̄tis
 bet valet ad tria. ser. xxij.**

Quoniam medite panē meū
 ac ⁊ alia ut sup̄. vel silia de
 effcū l̄ fructu. Sacrosanctū
 corp⁹ dñi tres hz effcūs principales
 p̄m⁹ ē p̄ccōz destructō. scd⁹ bonoz
 spūalū augm̄taco. t̄t⁹ aiaz ⁊ fortit⁹
 cō l̄ vite et̄ne collacō. De p̄mo. dan.
 ij. videbas donec abscisus ē de mōte
 lapis s̄i maib⁹. et passit statuā. i.
 figm̄ta p̄ccōz ⁊ am̄nuit eā. i. Jo. iij.
 in hoc appuit fili⁹ ut dissoluat opa
 dyaboli. De scdo. p̄. xij. q̄ bon⁹ est
 hauriet sibi a dño gr̄az q̄ scz ip̄e est
 fons tot⁹ gr̄e. eccle. 29. in me om̄is
 gr̄e vie ⁊ vitatis. in me om̄is spes
 vite ⁊ v̄tutis. trāsite ad me oēs qui
 cupiscitis me et a gr̄acōnib⁹ meis
 adimplem̄i. De tertio. p̄s panis cor-
 hois ⁊ fientat. gen. xvij. ponā buc-
 cellā panis et ⁊ fortate cor v̄m. ac.
Prim⁹ g⁹ effect⁹ p̄ncipal⁹ corp⁹ xp̄i
 est p̄ccōz destructō. ⁊ hoc ad t̄a. ad
 delendā maculā cordis. ad mitigandū
 stimulū carnis. ad t̄sistendū cogitacōnib⁹
 p̄uis. De p̄mo. p̄s miue deal-
 ababunt in selmō. selmon mōs dei
 ē. ⁊ int̄pretat̄ umbra. ⁊ sic dicit glō
 corp⁹ xp̄i sigt̄ q̄ sic umbra fit de lu-

mie ⁊ corpe. ita in corpe xp̄i ē lumen
 dimitatis. ⁊ caro huānitatis. in hoc
 mōte umbroso fideles sup̄ miue deal-
 babūt. q̄ v̄tute corp⁹ xp̄i incorpabis
 h̄t a macula p̄ccōz emūdant. ysa.
 xlij. ego sū ip̄e q̄ delebo iniquitatē tuā
 De scdo. exodi. xvi. mane ros iacuit
 in silitudine pruinē sup̄ terrā. panis
 celestis in silitudine rois ⁊ pruinē
 apparebat q̄ corp⁹ xp̄i a furore vitas
 oz t̄frigerat. p̄s tu dñaris potestati
 maib⁹ ac. mare sigt̄ multas miseriab⁹
 hois. mot⁹ fluctuū stimulū carnis.
 De t̄t̄o. cant. i. fascicul⁹ mirre dile-
 ct⁹ me⁹ m̄. mirra suat corpa a ver-
 nib⁹ incorrupta. sic corp⁹ xp̄i corda
 fidelū a p̄uis cogitacōnib⁹ ilesa. q̄
 cū dilectū dñm suscipim⁹ si fascicu-
 lū mirre. i. amaritudinē passionis
 ei⁹ pia mēte cogitam⁹. v̄mes malaz
 cogitacōnū a nob̄ repellim⁹. Scd⁹
 effect⁹ p̄ncipalis est bonoz spūalū
 augm̄taco. et hoc ad t̄a. ad decorem
 castitatis. ad feruorē caritatis. ad
 saporem suauitatis. De p̄mo. dan. i.
 apparuerūt vult⁹ eoz melioēs pre-
 oib⁹ pueris q̄ v̄sebant̄ cibo regio.
 glosa vultus eoz quos panis fact⁹
 abat q̄ de celo descendit apparuerūt
 meliores decore scz castitatis. vñ et
 pueri illi casti erāt. cant. vij. q̄ pul-
 chra es et decora carissima in delicijs
 sic em̄ bonū nutrimentū multū facit
 ad decore corp⁹. sic delitie tibi spūa-
 lis ad pulchritudinē castitatis. eze.
 xvi. simlā et mel et oleū p̄medisti
 et decora facta es vehement. De scdo
 eccle. 37. gemula carbunculi in oz
 namēto auri. glō ardentū gēmaz
 p̄ncipatū tenet carbuncul⁹. sic deus

q̄ ignit̄ ut carbo fiḡt corp̄ xp̄i q̄
cor accipientis ⁊ ornat castitate et
inflāmat caritate. p̄s ignis a facie ei⁹
exarsit carbones succēsi sūt ab eo.
hic. iij. re. iij. helise⁹ maibēs iaur ⁊
uauit se sup puez ⁊ calefca est caro
puei. De terco. gen. xlix. aser piguis
pais ei⁹ p̄tebit delicias regib⁹. sap.
xvi. āgeloz esca nutri iussisti pplm̄
tuū ⁊ pauē de celo p̄stitisti eis habēs
tē oē delectam̄tū ⁊ oēz sapore suauit̄
tatis. subāz em̄ tuā ⁊ dulcedinē quā
in filijs habes ostēde. cant. v. p̄mede
fauū cū melle meo. i. dulcedinē car
nis xp̄i cū dulcedine dīnitatis. bibi
uinū meū cū lacte meo. i. dulcedinē
sanguinis xp̄i cū dulcedine spūalis
psolacōis. Tercū effect⁹ p̄ncipal̄ ē
aiāz confortacō. et hoc ad t̄a. ad debel
landū demonia. ad sustinendū ad
uersa. ad opandū bona. De p̄mo. ij.
regū. 31. inuenerūt viri dauid virū
egiptiū in agro et adduxerūt eū ad
dauid. dederūtqz ei panē ut comedēt
et refocillat⁹ ē ⁊ adduxit dauid ad
latrūculos ⁊ percussit eos. vir egip̄t⁹
fiḡficat p̄corē quē p̄dicatores ad
ducunt ad xp̄m per cōuersionē. qui
pane dominici corporis confortatus
fit dux xp̄isti exerat⁹ ad demones
debellandos. ep̄h. vi. confortamini
in domino et in potētia virtutis ei⁹.
ut possitis stare aduersus insidias
dyaboli. i. regū. vij. factum est cum
offerret samuel agnū in holocaustū
exterruit domin⁹ philisterij. et cesi
sunt a filijs israhel. De scdo. ij. regū
xxij. mitte virū istū in carcerem et
sustenta eū pane tribulati omnis.
in carcerē mittit̄ q̄ in hoc mūdo ad

ūsa patit̄. panis tribulacōis q̄ sustē
tat̄ ē panis etne vite. q̄ ad sustinē
da aduersa confortat̄. actuū. 28. dicit
ap̄. existentib⁹ in magno periculo
maris rogo vos accipe cibū p̄ salute
vr̄a. ⁊ oēs sūperūt cibū ⁊ aieq̄ores
facti sūt. phil. iij. omnia possū in eo q̄
me confortat. De terco. p̄. 31. mulier
fortis de nocte surrexit deditqz p̄dā
domesticis suis et cibaria ancillis suis.
mulier fortis ē ecclesia de gētib⁹.
hec de nocte surrexit. qz per auditū
verbi dei de tenebris peccatorum ad
xp̄m se auertit. p̄dam domesticis et
cibaria ancillis suis dedit. quia sa
cramenta iudee missa que suscipere
noluit. hec cū omni desiderio rapuit.
et de eis familiam suam. id est fide
les pauit. et hoc ut eos ad tria bo
na confortaret. ad opera misericordi
arū. ad lucrum animarū. ad emp̄tō
nem celestīū diuitiarū. unde sequit̄
post predictum cibum. consideraui
agrum et erit eum. De fructu ma
nuū suarū plantauit vineā. Primo
ergo confortamur cibo domini ad
opus bonum. eccle. xxxij. cibaria et
virga et onus asino. panis discipli
na et opus seruo. sicut pabulū con
fortat asinū ad onera sua portanda.
Dicit panis celestis seruum dei ad
opera bona perficienda. i. thy. i. gra
tias ago ei qui me confortauit in
xp̄isto ihesu. Qui enim vere cōside
rat in hoc sacramento immensam
circa se dei liberalitatem. valde con
fortat eum ad proximi pietatē.
Secūdo confortamur ad lucz aiāz.
unde ibidē. vas electionis est michi
iste ut portet nomē meū corā gētib⁹.

nomen meū scz ih̄m xp̄m q̄si celeste
oleū ad sanitatē aiāz. cant. i. oleū
effusū nomē tuū. de pleno corde xp̄i
fluit oleū gr̄e ad salutē aiē. etio cō
fortam̄ ad emp̄cōez bonoz celestiu.
hic sup̄ d̄cm est q̄ mulier fortis post
ābū p̄siderauit agtū et em̄t eū v̄tu
tib⁹ scz et bonis opib⁹. Je. 32. agri
p̄cūia em̄t et scribent̄ in libro et
imp̄met signū et testis adhibebit̄. aḡ
celestis h̄ditatis em̄t p̄cūia v̄tu
tū et bonoz op̄ez et scribent̄ tā agri
q̄ hoies emptores i li° vite. et imp̄
met̄ in corde ep̄tonis signū scz crucis
xp̄i et lumē ymagis dei p̄ certo pig
nore et adhibebit̄ testis. q̄ in die iudicij
corā oib⁹ testis erit dñs q̄ vers
emisti regnū celoz p̄tio bonoz op̄m
l̄ t̄ca⁹ eff̄cs p̄ncipal̄ dia p̄t vite etne
collacō. Jo. vi. si q̄s māducauerit ex
hoc pane viuet in et̄nū. et hoc in eb⁹.
in oim delitiāz p̄paracōe. in oim desi
derioz ipl̄cōe. in oim bonoz secuta
et et̄na fructōe. req̄re in: p̄. x. in fine

De effectib⁹ corpis xp̄i sūptis ex tra
b⁹ vocabulis. sermo. xxiiij.

Uemite et medito panē meū
at. vel alia ut sup̄. Effect⁹
d̄m̄a corpis possūt sumi ex
q̄busdā noib⁹ que solēt eidē ascribi.
noiat̄ em̄ q̄nz verus panis. q̄nz sa
cificiū altaris. q̄nz sacram̄tu caritatis
De p̄mo. Jo. vi. pat̄ me⁹ dat vob̄ de
celo panē v̄z. de sc̄do. mat. iij. pla
cebit̄ dño sacrificiū iude et iherusalē
de t̄t̄cō. i. thi. iij. maifeste. magnū ē
pietatis sacram̄tu q̄ maifestatū ē in
carne. p̄ partū v̄regimis p̄dicatū est

gētib⁹ a sc̄is aplis. creditū ē mūdo. i.
cōcessū fidelib⁹ in abū salutis. vnde
recte d̄r sacram̄tu caritatis. Primo
corp⁹ dñi noiat̄ panis v̄z. et fm̄
hoc tres hz eff̄cs. i. p̄fortat. faciat. et
vitā p̄seruat. sic panis iste p̄fortat
aim ad malū culpe deuicendū. q̄ qui
carēt corroboracōe h⁹ panis vincit̄
a vicijs. iij. re. xxv. rex babilonis et
exerāt⁹ ei⁹ obsedit iherusalē et non
erat panis p̄plō t̄re et oēs viri bellas
tores nocte fugerūt ad ortū regis. i.
ad delicias carnis et ad cāpestria so
litudis. i. ad vitā latā que ducit ad
mortē. de sc̄do. p̄s panis cor hois cō
firmat ad malū scz culpe deuicendū
ut iā sup̄. Sc̄do faciat sp̄m ad fas
tidū mūdi faciendū. vñ p̄s. paupe
res ei⁹ saturabo panib⁹. cōplenda.
sacraisti dñe familiā tuam munerib⁹
sacris et hoc ad fastidiū mundi fa
ciendū. p̄. 2A. anima saturata cal
cabit fauū. gregor⁹ gustato spiritu
desipit om̄is caro. De t̄r cō q̄ p̄suat
vitā ad deū sp̄ laudandū. eccle. 32.
panis egentū vita pauperis ē. Jo.
vi. ego sum panis viu⁹ qui de celo
descendi. ego viuo p̄p̄t̄ patrē et qui
māducat me ip̄e viuet p̄p̄t̄r me. et
hec vita est ad deū semp laudandū.
psal. lauda aia mea dñm laudabo
dñm in vita mea psallā deo meo q̄
diu fuero. De hys supra p̄mone. ix
Sc̄do corpus dñi noiat̄ sacrificiū
altaris et fm̄ hoc triplicem habz ef
fectū scz in triplici statu fidelium. in
hoc mūdo. in purgatorio. in celo. in
in p̄mo statu p̄cā relaxat. in sc̄do
penā alleuat. in t̄r̄tio gl̄am aug
mentat. De p̄mo leui. v. anima que

peccauerit p̄ ignorantiā offerat arietē
immaculatū. glō. i. xpm sine q̄ nō fit
remissio. nichil em̄ p̄dest caprā. id ē
asperitatē p̄nie immolare n̄ studue-
ris in xpi immolacōne planā fidutiā
habē. **Jo. i.** ecce agn⁹ dei ecce q̄ tollit
p̄cā mūdi. paschasi⁹ licet oīa p̄cā.
in baptismo sint donata. ifirmitas
tū p̄cā. i. fomes in carne remanet. et
q̄ adhuc cottidie labim⁹ saltē in ve-
nialib⁹ iō p̄ nob xps cottidie imo-
lat. ut q̄ sel moriēdo mortē deuic-
cottidie recidiua delictorū p̄ hec sac-
m̄ta relaxat. ambro sic q̄ ubiqz of-
fert unū ē corp⁹ ita ⁊ unū ē sacrifici-
tū. xps sel in cruce hostiā p̄ omib⁹
obtulit ipaz offerim⁹ ⁊ nūc. s̄ q̄ nos
agim⁹ recordacō ē sacrificij illi⁹. nec
cū sue ifirmitatis repeat. sed nūc q̄
cottidie peccam⁹. **De scdo. leu. xvij.**
dedi vobis sanguinē ut super altare
meū expietis pro animab⁹ v̄s. in
hoc figuratū est q̄ sacrificiū carnis
et sanguinis xpi valet animab⁹ in
pe na purgatorij. hinc sciendum q̄
tres sunt turme animaz. hinc dece-
dentū. p̄ma peccantiū. scda penitēs-
tū. t̄tia innocentū. p̄mā sacrificiū
nō aduuat. scdam a pena alleuiat.
t̄tia sine pena per ignē ad celos
subleuat. **De primo. i. re. iij.** iuravi
hely q̄ nō expiet iniquitas domus
ei⁹ victimis ⁊ munerib⁹ vsqz in e-
nū. dom⁹ ei⁹ id ē oīm in peccatis p̄-
sistentiū. **Je. vij.** q̄ locut⁹ sū ad vos
et nō auudistis et vocaui vos et nō
respondistis. p̄itiā vos a facie mea.
p̄itiā scz post hāc vitā v̄rā malā
in penā infernalē a facie mea. i. ab
omī bono q̄ est in celo et in terra. tu

ergo noli orae p̄ pplō hoc. nec assu-
mas laudē p̄ eis. i. sacrificiū laudis
et obstitas in q̄ nō exaudia te. p̄.
vi. q̄ adult⁹ est. i. amans et adherēs
creatiue ultra mensurā iustitie p̄det
aiam suā. q̄ zelus et furor viri non
p̄cet i die vidicte. nec acq̄scet tū⁹ q̄
p̄ab⁹ nec suscipiet p̄ redēp̄cōe dona
plurima. q̄si p̄tio s̄ssimū xpi sacrificiū.
De scdo sup. dedi vob sanguinē ut sup
altare meū expietis pro aiab⁹ v̄s.
sanguinē. i. sacrificiū corpis et sang-
uinis xpi. sanguis ponit p̄ corpe et
sanguine sil. ps p̄ toto. et q̄ sang-
uis in altari nō ē s̄n corpe nec corp⁹
s̄n sanguine p̄ aiab⁹. que scz s̄nt in
purgatorio. aug⁹ orōib⁹ ⁊ elemosi-
nis ac. zach. xij. p̄tes due in terrā
disp̄dent ⁊ deficiēt. i. ifideles et mali
xpiani dampnabunt et t̄tia ps
relinquet in ea. id est penitentes et
ducam t̄tia partē per ignē id est
animas penitentiū per purgatoriū
et vram eos sicut vritur argentum.
et probabo eos sicut p̄batur aurū.
Ipse inuocabit nomē meū et exau-
diā eum. ipse id ē plū xpian⁹ in
terra derelictus inuocabit me oracō-
nib⁹ elemosinis. et sacrificio alta-
tis p̄ parte ducta per ignem. i. pro
animab⁹ que sunt in purgatorio. et
exaudiam eū alleuando scz penam
illoz et breuando. **De t̄cō. p̄. 21.**
mun⁹ absconditū extinguit iras.
iras scz dei id est penas purgatorij
quantū ad animas innocentes. et
in p̄senti t̄bulacōib⁹ et flagellis sa-
tis purgatas. ps dñe ne i furore tuo
arguas me neqz in ira tua corripas
me. **Quā** sagitte tue infixē sūt michi

furor dei ardet in inferno. ira in purgatorio. sagitta su correptione amoris. i hoc mundo. q̄ q̄ hic sagittas correptionis dñi paciēt portat furorē inferni et irā ignis purgatorij duce dño ulesus euadet. ysa. xliij. noli timē furem? cū p̄trāsieris p̄ ignē tēcū ero. et flua nō operiet te. cū ābulaueris in igne nō p̄bureis. q̄ ego saluator tuus dñi. iij. angelus dñi descēdit cū azaria et socijs ei⁹ in fornacem. et fecit mediū fornacis. q̄h. vētū rois flantē et nō tetigit eos oino ignis neq; cōtristauit. tūc laudabāt dñm dicētes bened dño q̄ eruit nos de inferno et liberauit de medio ardētis flāme. ysa. lv. in letitia egrediemini et in pace deducemini mōtes et colles cātābūt corā nob laudes. De terco sup̄noiato scz q̄ sacrificiū altaris glaz btōz in celo q̄d amō augmētāt. leu. x. pectusculū sacrificij q̄ oblatū ē et. ut sup̄ hmōe uij. ḡg. eodē mōmto rapit in celū mīstēio angeloz et sociandū corpi xp̄i et añ oculos sacerdotis in altari uidet. rapit scz corpi xp̄i et sociandū. i. ad btōs letificandū. cō. sup̄sim⁹ dñe diuina misteria que sic tuis sc̄is ad glām ita nobis ad vitā p̄desse p̄ficias. Terco corpi dñi noiāt sacramētū caritatis. et hm̄ hoc tres habz effect⁹. q̄ tria maxima bona opat in nobis scz spūs sc̄i vētā p̄cipacōez ip̄i⁹ xp̄i certā inhītacōem. in siluā dinē ymaginis dei trāssormacōem. De p̄mo. p̄s de petra melle saturauit eos q̄ scz fideles sugūt de corpe xp̄i dulcedinē spūs sc̄i. sap. xij. o q̄ bon⁹ et suauis est dñe spūs tu⁹ in nobis. q̄ scz de corpe tuo in nos fluit. aug⁹

p̄cipacōne corpi et sanguinis xp̄i hō uiuit. nō sumens tm̄ sacramētaz liter q̄ et mali faciūt sed p̄tingens usq; ad spūs p̄cipacōez. ut in corpe dñi tāq̄ membz maneat et ei⁹ spūs vegetet. De scdo. Jo. vi. q̄ māducat carnē meā et bibit meū sanguinē in me manet et ego in eo. hylarig accepta carne dñi et. est em̄ in nobis xp̄s p̄ carnē dū ei⁹ carnē accepim⁹. et sum⁹ in eo dū secū hoc q̄ nos sum⁹ in deo est. Jo. i. verbū caro factū est et hitauit in nob. dū verbū carnē assūpsit in carne n̄rā hitauit. et dū nos verbū incarnatū in cibū accipim⁹ ip̄m etiā hitat in nob. De terco Jo. i. q̄tāt aut̄ receperūt eum dedit eis potestātē filios dei fieri hijs qui credunt in noie ei⁹. id est deiformes et deo hm̄ ymaginē similes. nec p̄t creatura ad maius p̄moueri q̄ q̄ assimulet suo creatori. assimulat autē homo deo virtute corpi xp̄i in trib⁹ interiori cordis bonitate in exteriori opis fertilitate in sup̄iori celestis regni hēditate. De p̄mo. i. pe. i. xp̄s p̄pria glā sua et utute maxima et p̄iosa nobis p̄missa donauit ut p̄ hoc efficiamur diuine cōsortes nature. maxima p̄missa id est se ip̄m. vnde ius iurandum q̄ iurauit ad abraham patrē n̄rū daturū se nobis. ut efficiamur diuine consortes nature id est vere bonitatis. q̄ natura dei bonitas est. ambro q̄ dñs ihs cōsors est diuinitatis et corpi et tu qui accipis carnē eius diuine eius substātie in illo p̄cipas alim̄to. id ē vere bon⁹ efficietis ab eo. De scdo. ezech. xvij. sumam de medulla

cedri sublimis et de virtute ramorum eius
et plumbum in monte excelsum et faciet
fructum. medulla sublimis cedri est et
na sapientia dei. alti rami eius sunt pres-
sati. vterque ramorum est beata virgo. pars de ver-
tice est caro christi sumpta de virgine. sur-
culus 9° superius 9 de medulla et de vertice
eius corpus christi plenum diuinitate. iste
plantatur in monte excelsum. i. in cor-
iusti ad deum eleuatum facit silium christo
boni operis fructum. **De utroque gal. ij.**
vino ego iam non ego. vivit autem in me
christus. me scilicet sibi assimilando interiori boni-
tate et exteriori bono opere. hic dominus
est augustinus. ab ipso sum gaudium cresce et
madducab me nec me mutabis in to-
tum sicut cibum carnis tue. sed tu mutaberis in
me. **De eodem. Jo. i.** qui dicit autem receperunt
eum dedit eis potestatem filios dei fieri. 9° et
heredes. ro. viij. si filij et heredes. heredes
quidem dei. coheredes autem christi. i. pe. ij.
benedictus deus qui regnavit nos. i. de fili-
is dyaboli filios suos in hereditate
in corruptibilem et incontaminatam et in-
marcessibilem spuatam in celum. Amen.

**De effectibus superioribus ex tribus aliis cor-
poribus christi vocabulis. the. p. primo. xxv.**

Quoniam comedite panem meum
et cetera. seu alia ut superius. Effectus
divina corporis possunt sumi ex
tribus aliis nominibus suis quod superius dicitur enim
quoniam medicina spiritualis. quoniam manna. i.
panis celestis. quoniam eucharistia id est
bona gratia anime fidelis. **De primo. eccle. 38**
altissimus de terra creavit medicinam et
vir prudens non abhorrebit eam. augustinus
suscepit christus de terra terra. quia caro de terra
est. et de carne matris carne accepit. et

ipsas nos ad salutem madducanda dedit.
De secundo. apo. ij. victi dabo manna
et cetera absconditum. quasi dicitur qui se parat per
victoria vitiorum illi dabo manna. i. ce-
lestis panem scilicet corpus meum. in quo secrete
reconditum est multiplex bonum. **Jo. vi.**
hic est panis qui de celo descendit. **De tertio**
eccle. 37. audi. taces et per reverentiam
accedet tibi bona gratia. quasi dicitur para-
te per auditum ubi dei et obedie qui taces
as. i. cesses a malo et fues reverentiam
in bene faciendo. tunc dabit tibi bona
gratia que grece dicitur eucharistia. i. corpus christi
magis. p. sent. sacramentum altaris excellens
dicitur eucharistia. i. bona gratia. quia in eo non
solum est augmentum virtutum et gratie. sed ille
totus ibi sumit qui est fons et origo totius
gratie. **Primo corpus domini dicitur medicina**
spiritualis. et per hoc tres habet esse
et cetera. serpens quippe malignus et cetera. ut superius
p. vi. Ignorantie enim tenebras illumina-
nat. morbum prave cupidie sanat. et
mortem destruendo triumphat. **De primo.**
pater paravi lucernam christo meo. lucerna
est lumen in dyaphano. i. plucido cor-
pore. sic corpus christi est verbum dei quod est lux
vera in munda carne. que scilicet pellunt a
nobis tenebras ignorantie. **luc. i.** viderunt
oculi mei salutare tuum. quod parasti
ante faciem omnium populorum. lumen ad
revelacionem gentium. pater dominus illuicō
mea et salus mea. accedite ad eum et
illuminami. **De secundo. ysa. 38.** **Itē. p.**
regum. xx. iussit ysayas ut tollerent
massam de facie et cathaplasmarēt
super vulnere regis ut sanaret. vul-
nus siue vlcus regis est concupiscen-
tia carnis. pater miserere mei domine quoniam
infirmus sum sana me domine. **De tertio. lu.**
i. benedictus fructus ventris tui scilicet

corp⁹ xp̄i. q̄ est fruct⁹ vite valēs ad
 curacōem mortis etne. p̄. iiij. lignū
 vite ē hys q̄ ap. scz sapia dei icarnas
 ta. osee. xij. ero mors tua o mors. de
 hac t̄p̄lica corrupcōe ⁊ mediana. sup̄
 p̄mone ut post p̄ncipiū. **Secdo** corp⁹
 d̄m d̄r manna. i. panis celestis. q̄d
 māna habuit silitudinē saporis fru-
 m̄ti mellis et olei. **De duob⁹ p̄mis.**
 exodi. xvi. gust⁹ ei⁹ q̄si silē cū melle.
De t̄cō. nūi. xi. fecerūt ex eo tortu-
 las saporis q̄si panis oleacy. de t̄b⁹
 fil. eze. xvi. simlā ⁊ mel ⁊ oleū ome-
 disti. ⁊ p̄m hec t̄a hz corp⁹ d̄m t̄p̄licē
 effc̄m. opat̄ em̄ mox honestatē. cor-
 dis suauitatem. p̄mi pietatē. p̄mū
 fiḡt̄ in frum̄to. sc̄dm in melle. tertiū
 in oleo. **De p̄mo.** zach. ix. q̄d bonū et
 q̄d pulchrū ei⁹ ⁊c panis de frum̄to
 bon⁹ et pulcher ē in se et etiā in ef-
 fectu qz facit pulchrū sic corpus xp̄i
 bonū et pulchrū facit honestate mox
 dan. i. apparuerūt vult⁹ eoz ⁊c ut
 sup̄. vultus eoz q̄s panis faciabat
 q̄ de celo descendit. **De sc̄do** p̄. 28.
 omede fili mel qm̄ bonū est. sap. xvi
 paratum de celo panē p̄stitit ⁊c. **De**
t̄cō Job 29 q̄s m̄ t̄buat ut sim p̄m
 dies qm̄ secreto deus erat in tabna-
 culo meo et petra fundebat m̄ riuos
 olei id ē gr̄az pietatis ad bonū p̄
 imi p̄. xxi thesaurus desiderabil
 ⁊ oleū in tabnaculo iusti. iij. re. iij.
 offerebāt vasa ⁊ mulier infundebat
 oleū et ait hebse⁹ vende oleū ⁊ red-
 de creditori tuo tu aut̄ et filij tui vi-
 uite de reliquo ecce oleū i op⁹ pie-
 tatis p̄mū efficit debita soluit nos
 ip̄os pascit. p̄mū intelligit̄ in eo qz
 fūdebat oleū in vasa p̄mox. sc̄dm

in eo q̄ reddidit p̄ oleū debita credis-
 tori. t̄tiū qz in eo qz ip̄a et filij de oleo
 vixerunt. **Tercō** corp⁹ d̄m d̄r eucar-
 istia. i. bona gr̄a. gr̄a ē influentia
 diuine bonitatis in aiām p̄ quā as-
 silāta deo fit ei gr̄a. et vite etne dig-
 na. et p̄m hoc corp⁹ d̄m habet tres
 effect⁹. silēm deo aiām efficit. gr̄atā.
 et carā deo reddit. vitā etnā tribuit
De p̄mo. y. pe. i. xp̄s p̄pria gl̄a sua ⁊
 v̄tute maria p̄tiosa nob̄ p̄missa do-
 nauit ut p̄ hoc efficiam⁹ diuine cō-
 sortis natūe. i. filēs deo p̄ verā boni-
 tatē. **De sc̄do.** cant. vij. q̄ pulchra es
 et de carissima in delicis. q̄si diceret
 quia delicato cibo et potu corp⁹ et
 sanḡnis xp̄i es enut̄ta. sc̄a es multū
 decora ⁊ idarco gr̄a deo. **De t̄cō.** Jo
 vi. q̄ manducat carnē meā et bibit
 meū sanḡnē hz vitā eternā. **Itē** corp⁹
 p̄ d̄m d̄r eucaristia. i. bona gr̄a. et
 p̄m hoc valde bonū hz effectū. scz qz
 cū illud māducam⁹. nō ip̄m ut ali⁹
 cib⁹ mutat̄ in nobis. sed nos in illo
 mutam⁹ ut iā dictū ē. gr̄atia est in-
 fluentia diuine bonitatis in aiām
 per quā assimilam⁹ deo. hec bona
 gr̄atia scz corp⁹ xp̄i influit nob̄ bo-
 nitatē suā. p̄ quā nō ip̄m nobis. sed
 nos illi assilām⁹ et in ei⁹ bonitate
 mutam⁹. hec n̄tā in xp̄m mutacō p̄t
 p̄bati silitudine t̄p̄lica. p̄ma sumit̄
 de v̄tute n̄tā amoris. sc̄da de v̄tute
 rei maioris. t̄c̄a de v̄tute surculi
 arboris ⁊c ut sup̄. p̄. xx. añ finē.

XIX

**De p̄sideracōe sanḡnis xp̄i t̄b⁹ moix
 ⁊ p̄mo ut in cruce fūdit. p̄. xxvi.**

Quēdo omedite panē meū
 ⁊ acetra. ut sup̄. p̄. ix. hys

Diffiniō gr̄e

// cora

vbis dñs nos iuitat ad salutare cō-
uiuū in q̄ p̄parauit p̄cōsū abū a p̄-
tū corp⁹ et sangnē suū. Dico itaqz
sup̄ de xp̄i corp⁹ d̄d̄ ē hic de sangnē-
hic ē q̄ vit p̄ aq̄ a sangnē xp̄s ihs.
i. Jo. y. Itē calicē quidē meū bibetis
math. xx. Itē dign⁹ es dñe qm̄ re-
demisti nos in sangnē tuo. apo. v. l̄
aliud silē. **De**ptimū p̄ncipalit̄ circa
sac̄mentū dñici corp⁹ notādu ē cō-
sideracō sacri sangnis. vñ sciendū qz
sanguis dñi ēb⁹ modis p̄t̄ p̄siderari.
p̄mo ut in cruce p̄ oīm redēptōe fū-
dit. sc̄do ut in sac̄m̄to a fidelib⁹ su-
mit̄. t̄rcō ut a saluādis sp̄ualit̄ bi-
bit̄. p̄mū ē p̄tiositatis magne p̄bacō
sc̄dm̄ tanti p̄cy dādi racō. t̄tū v̄tutis
sangnis magtudo. p̄mo mō p̄siderat̄
ab iestimabili p̄tiositate. **Circa** quā
q̄tuor p̄cipue possūt nōri. p̄mū circa
p̄tiositatē sangnis xp̄i p̄cipue nōnd̄
ē p̄tiositas magne p̄bacō. et hoc p̄-
bat̄ a t̄b⁹. a v̄ginali origie. a dignitate
inocētie. a dei vnione. **De** p̄mo. eccl̄e
12. ego q̄si vitis fructificauī suauit̄
tatē odoris a floēs mei fruct⁹ hono-
ris a honestatis. fruct⁹ vitis sc̄z b̄t̄
v̄gimis v̄ua et vinū. i. corpus xp̄i et
sanḡs. vinū ḡ honoris or̄ tū de flore
vitis ē sanguis xp̄i p̄tiosus. nat⁹ de
v̄ginitate m̄tis. multū itaqz p̄mēdat
sanguis xp̄i nobilitatē a p̄tiositatē
qz a nulla ut ali⁹ sanguis corrupcōe
sed a v̄ginali flore sūpsit originē.
De sc̄da. p̄s. captabāt in aiām iusti
et sanguinē innocentē dēpnabūt
q̄nto sanguis innocētior. t̄nto rati⁹
et pretiosior. i. pe. i. nō corruptibilib⁹
auro l̄ argēto redēpti estis. s̄ p̄tioso
sanguine q̄si agni incōtaminati et

innoculati ihu xp̄i. **De** t̄rcō. **Je.** 13.
agglutinaui in omnē domū israhel
dicit dñs. i. insepabit̄ in vniu totā
hoīs naturā sc̄z aiāz corp⁹ a sangnē
heb. y. qz p̄ci d̄nuicauerūt carnē et
sanguinē et ip̄e xp̄s silē p̄ticipauit
eis d̄. i. fili⁹ dei p̄ salute hoīs habētis
carnē a sangnē a ita vniu ea sibi
et honestauit ut vere possit dici caro
dei a sanguis. actuū. xx. posuit nos
sp̄s sc̄s rogē ec̄ciāz dei quā acq̄si-
uit sangnē suo ḡ sanguis xp̄i vere
est sanguis dei et ideo t̄ā p̄tiosus qz
vna guttū pl⁹ valet q̄ tot⁹ mūd⁹.
Sc̄dm̄ ec̄ca p̄tiositatē sanguinis xp̄i
p̄cipue nōndū ē t̄āti p̄cy p̄ hoīe dādi
rō et hec ē t̄plex. p̄ma magni debiti
nēc̄aria solucō. sc̄da magni amoris
dēmonstracō. t̄rcia magni boni p̄diti
recuperacō. p̄ma racō t̄āti p̄cy dādi
p̄ homie sc̄z p̄tiosi sanguinis dei est
magni debiti nēc̄aria solucō. max-
imo em̄ debito obligatus erat p̄m⁹
hō. qz tenebat̄ deo satisfaccere p̄ se et
p̄ toto genere humano qz rapuerat
et occiderat. pomū vititū p̄mēdendo.
vnde iussus est cū omī p̄genie mitti
in gehenne carcerē. donec redderet
omē debitum p̄r sufficientē hostiā.
Iustu est em̄ p̄m̄ peccati quātitatē.
et lese maiestatis dignitatē fieri sa-
tisfactionē. et hoc potest trib⁹ gra-
dibus distingui. pro minori em̄ cul-
pa minor. p̄ maiori maior. p̄ maxi-
ma. satisfactio maxima est faciēda.
hinc statutū erat in lege dei p̄ trans-
gressione diūsoz mandatorz pecus
alq̄d deo offerri a occidi a sangnē
ei⁹ fūdi. a hoc seq̄t qz p̄ tot hoīadys
p̄m̄ parētis. qui oēs hoīes occidit.

qz p eū oēs moriunt et p lesa p hec
 maxime creatoris maiestate tā pti-
 osa hostia deat offerri deo et occidi. et
 sanguis ei fūdi q ad min⁹ tm̄ va-
 leat q̄tū oēs hoies q sūt occisi. h̄ qz
 mal̄ in omī creatūa nō potuit iueiri-
 nate fuit ad soluēdū tm̄ debitū et ad
 liberādū de iferri carce gen⁹ huānū
 filiū dei hoies fieri omī creatūa meli-
 orē. et ipm̄ p debito homis occidi et
 sāguinē ei fūdi. De p̄mo. leu. x. aia
 q peccauit p ignoratiā intrāgressi-
 one scz q̄rūdā mandatorū dei offerat
 dño vitulū l̄ agnū. l̄ aliud h̄m̄. ad
 occidendū. et sanguinē ei fūdendū.
 heb. ix. oia pene in sāguine mūdant̄
 fm̄ legē et sū sāguinis effusiōe nō fit
 t̄missio. De sc̄do. gen. ix. q̄cūqz fuderit
 sanguē hois fūdet sanguis illi⁹.
 ad ymaginē q̄ppe dei fact⁹ ē h̄s. nūi.
 31. nō alit̄ expiari p̄t n̄ ei⁹ sanguine
 q̄ alteri⁹ sangne fūdet. De t̄tio dñs
 osee. xij. de manu mortis liberabo
 eos de morte redimā eos. p̄tio sang-
 nis dicit̄ m̄cl̄. de morte. i. de plaga et
 debito etne mortis. b. fili⁹ dei iube-
 occidi ut vulnerib⁹ n̄is p̄tioso sag-
 uinis sui balsamo mederet. agnosce
 aia q̄ ḡuia sunt illā vulnera p̄ q̄b⁹
 necē est xp̄m̄ dñm vulnerari. nisi em̄
 eent ad mortē etnā. nūq̄ p̄ eis dei
 fili⁹ moreret. Hec̄da rācō tanti p̄cy
 dandi ē magni amoris demonstrācō.
 i. Jo. v. tres sunt q̄ testimoniū dant
 in t̄ra. spūs aqua et sanguis. spūs
 em̄ quē emisit de corpore pendenu in
 cruce. aqua q̄ fluit de latere et sang-
 uis quē effudit de corde. testes sunt
 dilectionis maxime. p̄s apud dñm
 miā et copiosa apd̄ eū redēptō. ut scz

pbaret amoris ei⁹ ad nos magni
 tudo. b. vere copiosa xp̄i redēptō qz
 nudā sanguinis p̄ q̄nqz ptes corpis
 largit̄ effudit. cū p̄ redēptōe gr̄is
 huāni vna gutta p̄tiosi sanguinis
 ei⁹ sufficisset. sed data est copia ut
 magnitudine muneris virt⁹ inno-
 tescet diligētis. ut em̄ ostēderet q̄tū
 te diligēt. nō alit̄ voluit q̄ moriendo
 te de morte liberare. aug⁹ o aia p̄tios-
 sa nō auro redēpta vel opib⁹ h̄ agni
 immaculati sangne accēde q̄tū va-
 leas q̄d p̄ te datū sit cogita noli te
 ipaz tradere in pdicōez p̄ qua xp̄us
 suū p̄tiosū effudit sangne. Tertia
 rācō tāti p̄cy dandi est magni boni
 pdita recuperatō et hec est t̄plex scz
 libertas a p̄uitute dyaboli introit⁹
 celestis regni. h̄ditas filioz dei. De
 p̄mo. Je. 31. redemit dñs iacob et li-
 beravit eū de manu potētioris ut di-
 cit̄ petr⁹ p̄tioso sanguine xp̄i. Jo. 8.
 vos si filij liberavet̄ vere liberi estis
 p̄s. redemit eos de manu inimici. luce.
 i. benedict⁹ dñs de⁹ isrl̄ qz visitavit
 et fecit redēptōez pleb̄ sue. De sc̄do
 heb. ix. xp̄s p̄ p̄p̄riū sanguinē intro-
 iuit̄ isrl̄ in sancta etna redēptōe in-
 uenta et infra. r. habētes itaqz fr̄es
 fidutiā in introitu sc̄oz in sangne xp̄i
 Jero⁹. sanguis xp̄i clavis ē paradisi
 in passione em̄ dñm celū dñm clausū
 quasi soluto sanguine eius p̄tio est
 apertū. Jo. xix. vn⁹ militū lancea
 latus ei⁹ aperuit et continuo exiuit
 sanguis et aqua. glō vigilati verbo
 usus ē. nō dixit vulneravit h̄ apuit
 ut illic q̄dāmō vite hostiū p̄daret.
 vñ sacramta ecclēsie manauerūt sū
 quib⁹ ad vitā nō intravit. sanguis

em̄ fusus ē in remissionē p̄ccōz aq̄
in lauac̄z huānū gen̄ p̄pter debita
p̄ccōz ⁊ deformitatē a paradiso celesti
exclusū. n̄cē habuit ad reditū ⁊ p̄ccō
sanḡnis xp̄i a debito absolu. et aq̄
baptismi a sordē lauari. De t̄cō. leui
xxv. si attenuat⁹ fē tu⁹ w̄dideit pos
sessuāculā suā. si uolueit p̄pinq⁹ ei⁹
p̄t redimē q̄ ille w̄diderat. hoc fecit
xp̄s exul p̄ccō sanguinis. hinc legē
nūi. 31. q̄ hoīadis expulsis de terra
sua. nō dabat libertas redeūdi. nisi
post mortē sūmī p̄tificis. Jē. xy. re
ducā uix ad hēditatē suā et ad trā
suā. eccle. 22. p̄u⁹ fidel sit tibi q̄si aīa
tua. quasi fr̄em sic eū tracta. qm̄ in
sanḡne p̄p̄asti eū. 2pa. e. t. in eo q̄
hēditatē suā quā redimē nō poterat
sanḡne tuo redimisti sibi. vñ tracta
eū q̄si fr̄em diuidendo secū hēditatē.
hinc lu. 12. clamat de cruce lat⁹ dñe
mem̄to mei dū ueneris in regnū tuū
et dixit illi ih̄s. Amē dico tibi hodie
mecū eris in paradiso. Amen.

De duobus alijs circa p̄ccōsitatem
sanḡnis xp̄i. thema. p. p̄mo. xxv.

Agnite comedite panē meū
ac̄ ut sup̄ Tertiū circa p̄
ccōsitatē sanḡnis xp̄i ut p̄s
derat in cruce fusus p̄cipue notādū
ē ututis ei⁹ magnitudo. et hec p̄sistit
in t̄b⁹. in dyaboli destructōe. in mū
di redēptōe. in dei recōciliatōe. De p̄
mo. Job. xl. p̄m aliā l̄rā. nūq̄d capis
es leuiathan hamo sup̄le sic ego.
leuiathan sū cetus ē dyabol⁹. ham⁹
sū acule⁹ in esca ē dei filio in carne
huāna absconditus. hamo isto decep
tus ⁊ capt⁹ ē dyabol⁹. q̄ dū carnē

innocentis xp̄i in cruce mordere et
fundere sanguinē iniuste p̄sumpsit.
latens acule⁹ dimitatis potestatem
illius p̄forando destruxit. amos. y.
ego ext̄minauī amorreū. i. amātū
inimicū. cui⁹ altitudo cedroz alatus
do eius. et fortis ip̄e quasi quercus
hoc figuratū est. dan. xiiij. erat draco
magn⁹ in babylone. ⁊ tulit daniel
picē ⁊ adipē ⁊ pilos ⁊ corit parit et
fecit massas et dedit in os draconis
et dirupt⁹ ē. p̄x et p̄li signē filia
dinē carnis p̄ccō. adeps sanḡne xp̄i.
masse ex hys sac̄ mēbra saluatoris
data in p̄ccō hostis. h̄ dū hec iniuste
mordē nitit. iuste p̄ccōs ei⁹ destruit
De sc̄do. i. cor. vi. Empti estis p̄ccō
magnō. eph. i. habem⁹ redēptōem
per sanguinē xp̄i in redēptōez pec
cator⁹. i. pe. i. non corruptibilib⁹ re
dempti estis. sed pretioso sanguine
ih̄esu xp̄risti. hinc canit ecclesia. Te
ergo quesum⁹ tuis famulis subue
ni quos p̄ccōs sanguine redemisti.
De utroq̄. heb. ij. quia pueri p̄mū
n̄cauerunt carnē et sanguinē et ip̄e
xp̄ristus similē participauit eis. ut
per mortem destrueret eum qui
habebat mortis imperiū. id est dya
bolū et liberaret eos. aug⁹ quid fe
cit redemptor captiuatorū uestro. tes
tendit ei muscipulam crucem suā.
posuit ibi escam corpus et sanguinē
suum. Ille autem sanguinem fudit
non debitoris per qd̄ iussus est redē
dere debitores. hinc canit ecclesia.
O crux glorioza per quam dyabol⁹
est victus et mundus xp̄i sanguine
redēptus. De t̄cō. eph. ij. uos qui
aliq̄n ematis longe facti estis prope

In sanguine xpi. ipe e em pax nra. i. facies nobis pacem cu deo. col. i. xps e caput corpis ecclie pacificas p sangne crucis su q i tris su q in celis sut. hinc post passionem et resurrectionem ostedit discipulis cruentas manus et lat9 dices. pax vobis. hec pax cu deo su reconciliaco fit p sangne xpi. tpla racoe. scz racoe pcy sufficientis q in eo p nris debitis soluit. racoe nre formositas qua nos deo gtos fecit. racoe gassime deo caritatis q in facto demonstravit. De pmo. ps persecuti sut me inimici mei iniuste. scz vsqz ad mortem crucis. q no rapui tut exsolueba scz pto sanguis p bono pacis mat h. xxvi sanguis me9 p vb effundet in remissione pccoz. De scdo ep h. v. xps dilexit nos et tradidit semetipm p nobis oblacone et hostia deo in odore suauitatis. qi hostia corpis xpi et sanguis extitit deo gra ad effectum nre reconciliacoms. causa nimie dilectionis. na si nos iust9 ut dr. eccle. xliij. in tpe iracundie factus e reconciliaco pte iusticia. multo magis xps pte nimia caritate q obtulit p nobis deo ptru sanguine. De tercio ro. v. iustificati in sanguine xpi saluetini9 ab ira p ipm a glamur in deo p dnm nrm p que reconciliacoez ac cepim9. Itē. i. dilas dei vocatis scs. id e xpi sanguine tatis gra vob et pax Jo. xij. misit aq in pelui. glo sangne in tra fudit. a cepit lauare pedes discipuloz. qsi scz sanguine suo mudu mudas nos fecit pulchros et deo gtos. apo. i. xps dilexit nos et lauit nos a pccis nris in sanguine suo et fecit nos regnu deo a sac. ecce pto

res dñs sanguine suo lauit. a formosos acroseos a deo gtos fecit. a in eo sic reconciliavit. ut in curia dei pna pes a reges efficeret. Quartu circa pcciositate sanguinis xpi pcpue notadu e redemptoz multitudo. tres ei exercat9 magni sanguine ei9 sut redempti scz maifesti inimici. antiqui iusti. duby amici. pmi de vitulo pcc. scdi de limbo inferni. terco de dubitacoe fidei. pte hec ta effudit sanguine de t9 locis. de maib9. de pedib9. de vulne lateris. Primo de manib9 ut pccores vtute sanguinis a vinculis pccoz soluet et absolutos ad se reuocaret. De pmo. eccle. i. porrexit sacerdos manus n9 manu sua in libacoe et libauit in sanguine vne ut scz pccoz vincula diruperet. ps dirupisti vincula mea tibi sacrificabo hostia laudis. aug9 xps sanguine suu ad hoc fudit ut pccia nra delet ut em dya9 nos tenebat delatu e sanguine redemptois. no aut tenebat nos n vinculis pccoz. De scdo scz ut absolutos euocaret. ysa. xliij. reuertē ad me qm redemi te. glo sanguine. qd si feceris celu et tra a oia elementa in salute tua letabunt. eco tra si no feceris. omnia ptra te pugnabunt sap. vi. armabit de9 creatura cōtra iulcōem inimicōz. a pugnabit cu illo orbis tray ptra insensatos. porrexit ergo xps manu in cruce et libauit sanguine soluēs oēs a vinculis pccoz et adhuc qsi auē fugientē manu cruenta reuocat pccore. ysa. xlvj. ego suueans ab oriente auē quasi de longe scz de statu peccati reuocās instabilem et refugā aiām. Secdo de pedibus fudit sanguine ut antiquos

iustos de limbo inferni educēdos de-
mōstraret et ad patriā celestē dedu-
cēt. De p̄mo. tre. i. torcular calcauit
dñs v̄gini filie iuda. arbor ⁊ tortura
torcularis significat passionē xp̄i in
ligno crucis. q̄ vers in torculari cal-
cat sangnē v̄ue pedib⁹ fudit. ⁊ mul-
tos ex eo letos facit. xp̄s q̄ v̄gini
iuda torcular calcauit. q̄ in passioe
crucis de pedib⁹ sangnē fudit. ⁊ ius-
tos in fide incorruptos de inferno libe-
tās letificauit. zach. ix. tu q̄ in sang-
ne testam̄ti tui eduxisti victos tuos
de lacu in q̄ nō erat aqua sc̄z celestis
refrigerij. De sc̄do sc̄z ut eductos de
inferno ad patriam deducēt. heb. ix.
xp̄s assistēs p̄tifer futurorū bonorū
p̄ p̄p̄riū sangnē introiuit sel̄ in sc̄a et
hoc n̄ sol⁹ s̄ cū magno exercitu ius-
torū q̄s de inferno eruēs secū duxit.
vñ. ps̄ ascēdēs in altū captiuā duxit
captiuitatē. ysa. lxiij. dicūt āgeli q̄s
ē iste q̄ vit de edom t̄ctis vestib⁹ de
bostia. iste formosus in stola sua ḡ-
diēs in multitudie fortitudis sue. i.
ascēdēs cū multis fideib⁹ q̄s de in-
feris potētē eduxit et ad celos secū
rexit. Tercō fudit sangnē de vulnē
lateralis sui ⁊ cordis ut discipulos i fide
dubios ⁊ alios multos in fide ⁊ bo-
ne vite stabilitate tēptatos. ⁊ iō fri-
gidos ⁊ q̄si mortuos calefacēt ⁊ tui-
uificat. et sic t̄uificatis suo sang-
ne iter celeste signaret. ut post ip̄m
feruentē currerēt. De p̄mo. Jo. xix.
vñ. militū lancea latus ei⁹ aperuit
⁊ p̄tinuo exiuit sanguis q̄ sc̄z ē cali-
d⁹ et in quo ē vita hoīs. ut eo frigi-
dos in fide calefaceret et q̄si mortuos
i vita bona reuiuificat. ps̄ similes

facto sū pellicano solitudinis. pellic-
can⁹ auis est pullos mor̄ natos. et
p̄tra eam se erigētēs occidēs et mor-
tuos t̄duo deplorās. tūc rostro lato
p̄p̄riū fodit et sangnē in eos fundit
et ex eo reuiuiscūt. sic xp̄s frigidis
i fide et p̄ctis mortuis subueit sang-
ne cordis. De sc̄do q̄ viuificatis ad
instar fere vulnerate iter celeste suo
sangne signat ⁊ sequendū demon-
strat. canē. iij. vulnerasti cor meum
soror mea sponsa. q̄si diceret. attēde
me vulneratū p̄p̄ te. vide sanguinē
meū et seq̄re me. Jo. xx. venit ih̄s et
ostēdit discipul⁹ man⁹ et latus suū
truentū. nō solū ut eos in fide p̄for-
taret. sed ut p̄ se multas t̄bulacōes
sequendū demonstraret. i. pe. ij. xp̄s
passus est p̄ nobis vobis relinquēs
exemplū ut sequam̄ vestigia eius.
heb. xij. xp̄s ut sanctificaret p̄ suū
sangnē populū extra castra passus
est. exeam⁹ ergo ad eū extra castra
sc̄z delicias carnis fugientēs et pas-
sionē eius imitantes. canē. in fine.
fuge dilecte mi et assimulare capres
hymuloq̄z ceruorū. quasi diceret.
curre coram nobis ut fera corde vul-
nerata. et sanguine tuo celestem
semitam nobis demonstra donec te
ap̄prehendam⁹ et in te delicias eter-
nas capiam⁹. i. cor. ix. sic currete ut
ap̄prehendatis. Amen.

De p̄sideracōne sangnis xp̄i sc̄do mō
sc̄z ut in sac̄m̄to sumit. p̄mo. xxviij.

Quērite ⁊ medite panē meū
⁊ c. ut sup̄. mat h. 26. bibite
ex hoc oēs. hic est em̄ sanguis me⁹.

Sanguis dñi trib⁹ modis p̄t cōsi-
 derari. p̄mo ut in cruce ab infidelib⁹
 fundit. scdo mō ut in sacramento a
 fidelib⁹ sumit. tercō ut p̄t sacramētū
 ad saluandū spūaliē bibit. p̄mo mō
 p̄sideratus p̄medat ab inestimabili
 p̄tiositate. scdo mō a multiplici uti-
 litate. tercō mō a spūali suauitate.
Quantū ad p̄mū modū sp̄ est me-
 morabilis. q̄ntū ad scdm venerabil.
 q̄ntū ad terciū desiderabil. **De p̄mo**
 apo. v. dign⁹ es dñe qm̄ occisus es
 et redemisti nos in sanguine tuo. **De**
 scdo bibite hic est sanguis me⁹ noui
 testamenti. **De tercō. i. cor. x. omēs**
 p̄res n̄i eūdē potū spūalem biberūt.
 de p̄mo mō p̄sideracōis iā sup̄dictū
 est in duob⁹ p̄monib⁹. **Scdo itaqz**
 p̄siderat sanguis xp̄i ut in sacramento
 a fidelib⁹ sumit. et circa hoc t̄a req̄-
 runt. p̄mo qz sacramētū altaris dat̄
 sub sp̄e duplici. sub sp̄e cibi et potus
 siue panis et vini. hui⁹ t̄pler ē racō.
Prima ad regalis iuuu⁹ p̄fectionē.
Scda ad redēptōis corpor⁹ n̄oz et
 aiāz sil̄ significacōez. **Tercia** ad me-
 morie passiois dñi maiorē rep̄sen-
 tacōem. **De p̄mo. hester. i. rex assue-**
ru s tercō anno imperij sui fecit q̄n-
 de iuuuū auctis p̄ncipib⁹ et pueris
 suis cibi iserebant. virtū qz ut mag-
 nificencia regia dignū erat. rex iste
 significat xp̄m q̄ nō p̄mo vel scdo āno
 id ē ante legem vel sub lege. s̄ tercō
 id ē tpe gr̄e facit iuuuū magnis et
 paruis fidelib⁹ cibi et potus. ut em̄
 ornātū et p̄fectionē iuuu⁹ sui a mē-
 se demonstraret sub sp̄e panis et vini
 sil̄ sacramētū altaris administrat. nā
 ubi altorū deēt multū laudabile cō-

uiuū nō eēt. **De scdo. p̄s tu es sac-**
dos mecnū p̄m ordinē melch. qui scz
 obtulit in signū panē et vinū. in pa-
 ne significans futurā n̄oz corpor⁹ re-
 dēptōem in vino aiāz. mḡ. iij. sen-
 q̄re sub duplici sp̄e sumit sacramētū
 altaris. cū sub altera totus sit xp̄s
 iō scz ut ostēdat totā huānā naturā
 id ē corp⁹ et aiām assūpsisse et totā
 simul redemisse. panis em̄ ad carnē
 referē quā scz nutrit. vinū ad aiām
 qz vinū opat̄ sanguinē in quo sedes
 aiē a ph̄ias esse dr̄. vñ si sub alteri⁹
 tm̄ sp̄e sumeret. ad alteri⁹ tm̄ id est
 corporis vel aiē nō ad utiqz p̄t libe-
 racōez. alē significaret. **De tercō. i.**
cor. xi. hic ē calix noui testamētū in
meo sanguine hoc facite q̄ciens aiqz
bibitis in meā p̄medracōez. i. sanguinē
meū bibitis in meōiā mee passiois.
 exp̄ssi⁹ em̄ passio xp̄i ad meōiā re-
 duat̄ p̄ p̄sideracōem sui sanguinis q̄
 corporis. exodi. xij. erit sanguis vobis
 in signū in edib⁹ in quib⁹ eritis. in
 signū scz qz agn⁹ sine macula occi-
 sus est in liberacōe israhel de egipto
 sic sanguis xp̄i xp̄iū et exp̄ssū me-
 moriale est passiois sue. iij. re. iij.
 viderūt moabite aquas rubras q̄si
 sanguinē. dixerūtqz sanguis ē gla-
 dy. pugnauerūt reges extra se et cesi
 sunt mutuo. reges scz xp̄s a dyabolo
 lus. ille humiliū. hic sup̄boz pug-
 nates in passione dñi quis eoz ho-
 minē ad suū seruitiū obtinet. ambo
 sūt graui⁹ vulnerati. **De p̄mo. Job.**
xvi. hostis me⁹ irruit in me q̄si gy-
gas. scidit me vulnē sup̄ vulnus.
De scdo. ysa. li. nūquid non tu dñe
passisti sup̄bū. vulnerasti draconē.

vulneravit itaq; vulnere graui. qz
cū xpi carnē innocentē mordē p̄sup̄
sit. latēs acule⁹ diuinitatis potētā
malitiē ei⁹ p̄forando enūauit. et quē
captiuū tenebat hoīez de manu ty
ranidis ei⁹ liberauit. recte igit̄ dat̄
sacramētū altaris sub spē duplici. qz
nō solū sub spē panis corp⁹ xpi. sed
etiā sub spē vini ei⁹ sanguis ad ex
p̄ssius memoriale dñice passionis.
Secdo querit̄ q̄re pplūs non accipit
sanguē sic sacerdos sub spē vini. et
hec ē triplex racō. p̄ma ē ad habendū
vas agruū tāti sanguis p̄tentiuū.
scda ad vitandū effusiois periculū.
tertia ad p̄cauēdū erroris piaculū.
De p̄ma racōe. sic em̄ vinū vas spes
tiali⁹ et diligentia⁹ p̄paratū in q̄ p̄uef
exigit̄ q̄ panis. sic sanguis xpi sub
spē vini sumēd⁹. sol⁹ sacerdotib⁹ cōce
dit̄ tāq; vasis dñi ad hoc sp̄tialit̄
p̄fectis et sacra religione p̄strictis et
v̄tutū pulchritudie p̄cellentius por
natis. hinc p̄panē in sc̄pturis t̄phā
vasi electo sc̄; altari cōsec̄to. crathē
ligato. et aureo t̄pho. **D**e p̄mo. deu
ry. carnibus hostiarū tuarū vesceris
sanguē fundēs in altari. i. omittēs
sacerdoti q̄ debz eē vas sp̄tialit̄ cō
sec̄tū et sc̄m et altare dignū ad sang
nē dñi suscipiendū. glō. exo. xxx. al
tare holocausti siḡt vitā iustoz qui
carnē suā cotidie crucifigūt cū vi
cijs et rapiscencijs. atq; in hostiā
uiuētē deo offerūt. sup̄ p̄mone. 18. in
fine. i. ma. iij. altare holocaustoz ē
fides pura. doctrina recta. et p̄sacō
bona xpi mistroz. et. p̄s altaria tua
dñe v̄tutū. q̄si dicet. o q̄ scā q̄ or
nata q̄ dilecta debent esse sanguis

xpi vasa. **D**e scdo. exo. 12. tulit mo
yses dimidiā partē sanguis victi
maz. et misit in crathemas. **C**rathe
ra vas est vinariū multis circulis
circūligatū siḡficās religiosoz sac
dotū vitā v̄tutib⁹ custoditā. ad xpi
sanguē suscipiendū aptā. eccle. vi.
inice pedē tuū in opedes sapientie et
collū tuū in torques illius. decor em̄
vite ē in illa. et vincula illi⁹ alliga
tura saluatoris. **I**te. i. timor dñi sc̄ie
religiositas. religiositas custodiet et
iustificabit cor. gaudiū et exultacō
nē dabit. **D**e terco. eccle. 1. sacerdos
magn⁹ q̄si vas auri solidū ornatū
omī lapide p̄tioso. i. omī gr̄ie v̄tutū
dicat glō. tale itaq; vas exigit̄ spes
tiale et electū ad suscipiendū sub spē
vini sanguinē dñi p̄tiosū. **S**ecda rō
est ad vitandū effusiois periculū.
cū enim populus xpian⁹ in sollemp
nitatib⁹ ad suscipiendū sacramētū
cōuenit p̄pter multitudinem circa
altare se exp̄mit. ita qz vix corp⁹ do
mini sine metu defluxus capere pos
sit. vnde multomaḡ si de calice sang
uinem sumeret. sine periculo effusi
onis non esset. hinc est qz dñs apos
tolis in cena paucis. et ut suis sa
cerdotibus non solū corpus in sp̄tie
panis. sed et sanguinē suū in sp̄tie
vini dedit. multitudinē vero hominū
in deserto panē sine potu distribuit.
Tercia racō ē ad p̄cauēdū erroris
piaculū. **S**i em̄ pplūs rudis susci
pēt sanguinē sub spē vini. vix cre
dēt illū esse sub spē panis. cū tñ ve
racit̄ sit sub utraq; spē. nā sic sub spē
vini cōsec̄ti sanguis xpi ē p̄ tñ sub
stātiacōez. ita corp⁹ ibi ē p̄ anexionē

et sicut sub spē panis corpus xpi est
 p trāsubstantiācōez. ita ibi sanguis
 ei⁹ veracit̄ intelligit̄ p ānēxiōnē. hec
 em̄ duo corp⁹ xpi et sanguis. ymmo
 hec q̄tuor. corpus. sanguis. ⁊ anima
 et deitas xpi. iam ultra nō possūt se
 parari. unde sicut sacerdos suscipit
 sanguinē xpi sacramentalit̄ de calice.
 sic plūs sumit eum intellectualiter
 sub spē panis de ipō xpi corp⁹. et est
 eis tam utilis et tā dulcis. ut sacer
 dotib⁹ qui sumūt eum sub spē vini
 de calice. canē. i. botrus apri dilect⁹
 me⁹ michi quasi scz in botro sumo
 duo. vnā. i. corpus dñi in abū et ex
 vua sugā dulcem sanguinē in potū.
 deu. 32. cōstituit eum dñs ut sang
 uinē vno biberet meratissimū. p hūc
 potū respiciat dñs animā donec pduc
 cat ad vitam eternā. Jo. vi. qui bi
 bit meum sanguinem habet vitam
 eternā. Amen.

De effectu sanguinis xpi sacramentaliter. thema p̄riū. p̄mo. xxix.

Quoniam medite panē meū
 ac. et alia ut sup. Que uti
 litas in sanguine meo. Jo.
 vi. qui bibit sanguinē meū habz vi
 tam etnā. Tercō querit̄ de sangne
 xpi ut in sacramento a fidelib⁹ sumit̄
 q̄ sit utilitas ei⁹ siue effect⁹. Ad hoc
 sciendū q̄ sic sūptū possum⁹ cōsidera
 re trib⁹ modis. scz ut potū aque vi
 ue. ut vinū spūale. ut sacrosanctū
 misterū ecclesie. De p̄mo p̄s. paussit
 petrā ⁊ fluxerūt aque. sic petra sig
 nificat corp⁹ xpi. ita aque ille sang
 uinē ei⁹. qz ē verus et viu⁹ potus aie

De scdo. p̄u. ix. venite bibite virtū op
 miscui vobis. i. sanguinē xpi multa
 dulcedine plenū et aditū. De tercō
 heb. xij. ihs extra portas passus est
 ut p suū sangnē sanctificaret pplm.
 ergo sanguis xpi res scificans ē et
 sacrosca **Complenda.** q̄sum⁹ dñe ut
 sacrosca misteria presens remediū
 nobis eē facias et futur⁹. iuxta cōsi
 deracōem ⁊ similitudinē cuiuslibz istoz
 trā habz sanguis xpi t̄placē effectū.
 p̄mo p̄t cōsiderari sanguis xpi potus
 ut pot⁹ aque viue. sed potus ut di
 cūt phici est humectiu⁹ aridoz. ex
 tinctiu⁹ incensoz. et delatiu⁹ ad
 membra aboz. similis potus sang
 uinis ut sigficat p aquā. tres habz
 effect⁹ in aia fidelū. arida ei⁹ hume
 ctat et cōiūgit. male incensa refrige
 rat et extinguit. abū verbi dei ad mē
 bra whit. ut bene operari possint. De
 primo. ysa. xliij. effundā aquā sup
 ficientē. et fluenta sup aridā. ut scz
 aia quasi puluis arida et facile de
 fluxa. et ad malū p̄na. potus sang
 uinis xpi pfusa cōiūgat. ⁊ glutinet
 et roborēt ad bona. p̄s nō sic impij
 non sic sed tamq̄ puluis quē picat
 ventus a facie terre. quia temptacō
 dyaboli spergit cogitacōes eoz ⁊ des
 sideria. locucōnes et opera per diū
 sa vitia. exodi. v. dispersus est po
 pulus p vniūsam terram egipti ad
 ⁊gregandas paleas scz mundi vā
 nitates. **Contra.** Jo. xi. ihesus mo
 riturus erat. suple et sanguinē suū
 daturus nō tantū pro gente. sed ut
 filios dei q̄ dispersi erāt ⁊gregaret
 in vnū scz per cordis vniōnē. lingue
 refrenacōem. sensuum et membroz

disciplinam. vite religionē et super
nam dilectionē. i. cor. v. sitis noua
cōspersio sic estis azimi. quia sicut
estis azimi. id est p̄ baptisimū a vi
cys sinceri facti. ita sitis aspersione
sanguinis xp̄i. q̄si pasta innoua et
bona vita cōpacti. **De sc̄do effectū.**
ps̄. percussit pet̄ā et fluxerūt aque
ad frigerandū sc̄z p̄ue sitis ardorē.
ecclē. iij. ignem ardentē extinguit
aqua. q̄ sanguis xp̄isti figurat per
aquam. destruit feruorem ire. auā
ritie et prauū amoris et p̄cipiscētie.
aug⁹ domine ihesu xp̄e scribe in cor
de meo vulnera tua p̄ioso sangui
ne tuo. ut legam in eis tuū dolorem
et tuū amorem. tuū dolorē ad susti
nendū p̄ te omnē dolorē. tuū amorē
ad stempnendū p̄ te omnē prauū
amorē. et sic apparet q̄ sanguis d̄m
ad instar aque p̄tra mala in nobis
incensa valet. **De terco effectū.** iij.
re. p̄ix. helyas p̄medit et bibit aquā
et ambulauit. xxx. dieb⁹ et noctib⁹
in fortitudine ill⁹ q̄usq; puenit ad
montē oreb. potus abū ad membra
detulit ⁊ ad eū dū siue opandū mos
uit. sic pot⁹ xp̄i abū verbi dei siue p̄
cepti ad corda defert ut vires aīe. et
mēbra corpis fm̄ illd̄ viuāt. regant
et bene operentur. fm̄ illud. p̄u. ix.
p̄medite et bibite relinquitē infantia
et viuite et ābulate p̄ vias p̄uidētie
p̄medite abū verbi dei ⁊ bibite sang
uinē xp̄i. q̄ sc̄z p̄ceptū ad cor. ad sens
sus ⁊ ad mēbra deferat. ⁊ p̄ua relin
quere et bona p̄ficē moneat. **Sc̄do**
p̄t considerari sanguis xp̄i ut vinū
sp̄uale. et fm̄ hoc tres habz effect⁹.
q̄ lauat. calefacit. letificat. lauat

fordes culpe. calefacit corda caritate.
letificat sp̄uali dulcedine. **De p̄mo.**
gen. xlix. expectacō gentiū lauabit
in vino stolā suā. et in sangne vne
palliū suū. i. fidelē aīam. i. Jo. vi. si
in luce ambulam⁹ societate habem⁹
admutem. et sanguis ihesu filij dei
emūdabit nos ab omī p̄ccō. heb. ix.
si sanguis hircorū ⁊ taurorū aspsus
inquinatos sc̄ificat ad emūdacōem
carnis quanto magis sanguis xp̄i
emundabit p̄sciam nr̄am ab opibus
mortuis. ad p̄uendū deo viuēt. apo.
xxy. beati qui lauāt stolas suas in
sanguine agni. ut sit potestas eorū
in ligno vite. **De sc̄do.** deu. 3. ⁊. cōsti
tuit eum ut cōmederet medullam
tritici id est dulce corpus xp̄isti. et
sanguinem vne biberent meracissi
mū. id est purū et calidū. purum a
macula iniquitatis. calidū in effectu
caritatis. hester. 7. assuerus. i. bt̄is
post nimia potacōem incauit mero
id ē accēsus ē caritate. canē. y. intro
duxit me rex in cellā vinaria ordi
nauit in me caritatē. **Cella vinaria**
est ecclesia. vbi p̄pinat calidū vinū
sanguis xp̄i ad accēdendū corda di
lectione dei et proximi. mat̄h. 76.
accipiens ihesus calicem dixit. bi
bite hic est sanguis meus. calix est
calida potio quasi calidum vinum.
calidus sanguis d̄m calefaciens cor
ad amorem dei et proximi. **De terco**
ps̄. vinū letificat cor hoīs. ecclē. 31.
exultacō aīe et cordis. vinū moderate
potatū id est sanguis xp̄i sūptus cū
m̄sura fidei. canē. i. botrus cypri di
lect⁹ me⁹ in q̄ sc̄z sumo cū suo sang
uine dulcedinem sp̄itualis letitie.

ad obliuiscendū dolorē p̄sentis. p̄u.
 31. dato sicam merētib⁹. et vinū hys
 q̄ amaro sunt aīmo. bibant et obli-
 uiscant egestatis sue. **Tercō** p̄t p̄si-
 derari sanguis xp̄i ut sacrosctm̄ m̄s-
 teriū eccl̄ie. i. ut res sacra et secreta
 in qua magna virt⁹ dei ē abscondita
 et p̄m hoc t̄ss̄s habet effect⁹ sup̄na
 turatia. demones em̄ t̄mphant. gr̄a
 dei impetrat. in vita bona p̄seruat.
 donec ad vitam eternā p̄ducat. **De**
 p̄mo. exo. xij. cū viderit dñs sangnē
 agni in sup̄liminari. i. in mēte fidelī
 non sinet p̄uissorē ingredi domos
 vr̄as ⁊ ledē. **Criso⁹** hic sanguis ab-
 igit demones ⁊ lōge facit eē. i. mat̄h
 vi. ostēderūt eleph̄tib⁹ sangnē vne
 et mori ad acuedos eos in p̄hū. ml̄
 tomagis igit p̄ sūptū sangnē xp̄i.
 vicunt. sp̄uales inimici. apo. xij. sc̄m̄
 est preliū magnū cū dracone. et ip̄i
 vicefūt illū p̄pter verba testimonij
 et p̄pter sanguinē agni. **De sc̄do. i.**
 pe. i. in asperione sangnis ih̄u xp̄i
 gratia vobis. heb. xij. accessistis ad
 montē dei et sanguinis asperionē
 meli⁹ loquētē q̄ abel. q̄ sc̄z sanguis
 abel clamat ad deū vindictā. sang-
 nis xp̄i postulat et impetrat gr̄am.
 b. o sanguinē xp̄i sūme reuerendū
 in altari paulū in celo pro nobis ad
 p̄tēz aduocatū. **De t̄rcō. Jo. vi. nisi**
 māducaueritis carnē filij hominis
 et biberitis ei⁹ sanguinē. nō habebis-
 tis vitā in vobis. q̄si dicēt. si biberi-
 tis bonā vitā habebitis. leui. xvij.
 aīa omnis carnis in sanguine est.
 aīa id est vita. p̄hs. corruptō et se-
 nectus nō est nisi paucitas sangui-
 nis. et postq̄ caruerit sanguine cor

rūpit corp⁹. hic multa morunt aīa-
 lia p̄t vacuitatē sangnis. sic itaqz
 in sangne n̄o vita ē corporalis. sic in
 sanguine xp̄i ē sp̄ualis. et p̄seruatio
 vite sp̄ualis. ⁊ p̄ductio ad statū vite
 immortalis. **Jo. vi. qui bibit meum**
 sanguinē habet vitā eternā. Amen.

De cōsideracōne sanguinis xp̄i. t̄r s̄
 cō modo. sermo. xxx.

Aemite ⁊ medite panē meū.
 ⁊ cetera. et alia ut supra. i.
 cor. xi. **Patres** n̄i omnes
 eundē potum sp̄ritualem biterunt.
 augustin⁹. biterunt potū sp̄ritualē
 eundē quē et nos. corporalem vero
 alterū. quia aquā que fluxit de pe-
 tra. et fuit signū sanguinis xp̄i. quē
 nos etiā sp̄ritualit̄ bibim⁹. **Tercō**
 modo considerat sanguis xp̄isti ut
 p̄tet sacramtū a saluandis sp̄ritu-
 alit̄. bibit ⁊ c̄ca hec tria possūt inq̄rī.
Primo locus ubi iste potus inuenit̄
Secdo vsus ad quē querit̄. **Tercō**
 suauitas gratie que de usu eius ex-
 orit̄. **Primo** querit̄ quis sit locus.
 ubi potus sp̄ritualis sanguinis xp̄i
 inuenit̄. Ad hoc dicendū q̄ tot sunt
 loca. quot xp̄isti vulnera. p̄s pec-
 cussit pettā. et fluxerunt aque. sicut
 ex foraminib⁹ petre iudei aquā. ita
 fideles ex vulnerib⁹ xp̄isti hauriūt
 sp̄ualem ei⁹ sanguinē. zach. xij. q̄d
 sūt plage iste in medio manū tuaz
 respōdeo. ut sc̄z sugam⁹ ex eis sang-
 uinē sp̄ualē p̄ piā passiois medita-
 cōem. ysa. xij. haurietis aq̄s de fon-
 tib⁹ saluatoris. i. de vulneib⁹ sp̄ualē
 sanguinē. ad sū maloz desiderioz

extinguendā. sed ad q̄d est vulnus
lateris. ysa. lx. filij tui de longe venis-
ent. et filie tue de latere sugēt. glosa
q̄ p̄forato latē xp̄i in cruce effluxit
sanguis redēp̄ōis. filij ergo de lōge
venient. q̄ electi de peccatis penitē-
tiā agēt. et filie de latere sugent. q̄
deuote aīa de vulnere lateris xp̄isti
sp̄ualem deuocōis sanguinē bibent.
hinc in locis q̄busdā a dextris crucis
fixi depingit puella hylari et pulchra
facie et coronata designās ec̄iam q̄
sanḡnē xp̄i in calicē reuerentē susce-
pit. et a sinistris synagoga. ocul̄ p̄s
no ligatis tristi facie. inclinās caput
et corona decidēte. que ip̄m sanguinē
fudit atq̄ adhuc p̄tēp̄it. in q̄ figu-
rat̄ q̄ hec et omis mortalit̄ peccans.
tria bona pdit. lumē sc̄z gr̄e. gaudiū
p̄scie. coronā glorie. hinc dicit post.
treñ. in oracōe. **J**emie re nob q̄ pec-
cauim⁹. iō obtenebrati sūt oculi nr̄i
mestū factū ē cor nr̄i. cecidit corona
capitis nr̄i. puella in dextris sanḡnē
xp̄i in calicē suscepit. q̄ fidel̄ anima
cor mundū vulnerib⁹ xp̄i applicans
sanguinē ei⁹ sp̄ualit̄ cū omni deuos-
cōne sumit. vnde lumen verū. cordis
gaudiū. et eterne glorie coronā acq̄-
rit. **D**edo q̄at̄ q̄s sit usus ad quē
sanguis xp̄i q̄rit̄. et dd̄ ad aīaz totā
cū trib⁹ potēcijs suis sc̄z intellectu.
volūtate et memoriā. p̄fundēdū atq̄
potandū. exo. xy. fasciculū ysopi tan-
gite in sanḡne q̄ ē in limine. et asp̄-
gite ex eo sup̄liminare et utrumq̄
postē. fascicul⁹ ysopi significat p̄fectio-
nē et integritatē fidei. limē dom⁹ ē hu-
mil̄ xp̄s p̄ quē p̄cedit ad celū intro-
itus. fasciculū aut̄ ysopi tangere in

sanḡne q̄ est in limine est fidē rectā
sanguine passionis xp̄i decorare et
firmare. s̄ debem⁹ eo utrumq̄ postē
et sup̄liminare aspergē id est intel-
lectū. affectū et memoriā. ita sanḡ-
uine xp̄i p̄fundere et sp̄ualit̄ inebri-
are. ut intellect⁹ hui⁹ sanḡnis circa
gen⁹ humanū virtutē recognoscat.
affectus tā ingens erga se beneficiū
diligendo sapiat. et memoria tanti
amoris et largitatis sac̄mentū nūq̄
obliuiscendo semper teneat. **T**ercō
querit̄ que sit suauitas gr̄e que de
tali usu siue p̄fusione iā dicta sanḡ-
nis hui⁹ exorit̄. et p̄t hoc dici q̄ fa-
cit aīam q̄si paradysū dei. **D**e sua
uitate hui⁹ gr̄e. i. pe. i. in aspersione
sanḡnis ih̄u xp̄i gratia vobis et pap̄
multiplicet̄ gr̄a virtutū fertilitas.
pap̄. dulcedo cordis atq̄ serenitas.
hui⁹ suauitas gratie per irrigacōem
sanguinis xp̄isti p̄parat̄ paradysū
dei. eccl̄e. xl. gratia sicut paradysus
in benedictionib⁹. id est sicut ortus
dei in varijs delitiosis fructib⁹. **J**e-
31. erit anima eoz quasi ortus irri-
guus. **I**rrigata enim anima dulci
xp̄isti sanguine. p̄fert triplacē sua-
uitatem gratie. scilicet dulces flores
virtutū. frondes arborū. fruct⁹ ope-
rū. **P**rimo ex spiritali p̄fusione
sanguinis xp̄i oriunt̄ in anima q̄si
in paradysū dei dulces et varij flo-
res virtutū. nam sicut sanguis ho-
m̄is triplacē habz colorē. san⁹ rubeū
maxime decoct⁹ ut lac in mamillis
mulierū habz colorē albū. et maxime
coctus nigrū. sic sp̄ualis influentia
sanḡnis d̄m operat̄ in aīa q̄si in pa-
radysū dei. flores vtutū vary coloris

scz rosas caritatis. lyha castitatis.
 et violas huilitatis. De pmo. eccle.
 l. iust⁹ qsi flos rosaz in dieb⁹ vernis
 qz scz rutilat roseo sangne xpi vtu-
 te caritatis. can^t. vij. come capitis
 tui sic purpura regis. que scz tingit
 sangne cuiusda aiatis. come capitis
 ecclie. 4. xpi sut fideles. bonis eu mo-
 rib⁹ decorantes. hy sunt ut purpura
 regis. qz spuali xpi sanguine p fusi
 rubent ut rosa virtute caritatis. De
 scdo. eccle. l. iust⁹ qsi lyha q sunt in
 trāfitu aque. qz scz candet castitate.
 ex tene decocti in corde ei⁹ xpi sang-
 nis irrigacōe. apo. vi. lauerūt stolas
 suas et dealbauerūt eas in sangne
 agni. can^t. v. oculi ei⁹ id ē fideles in
 futur⁹ sibi puidentes sic colūbe que
 lacte sunt lote. i. sic simpliciū qui ex
 bñ cocti in mamillis cordis eoz xpi
 sangnis dealbati sunt et casti facti.
 osee. xiiij. ego qsi ros et israhel ger-
 minabit quasi lyhū. De terco. can^t.
 ij. In hyems trāsyt. flores apparu-
 erunt in terra nra. flores pmi post
 hyemē sunt viole nigri coloris. pul-
 chre. boni odoris. et terre vicane. hy
 flores significant aias huiles ex cō-
 sideracōe sanguinis xpi in passione
 multū torti. quasi demigratas id est
 sibi viles et coram superbis despe-
 ctas. eze. 31. nigrescere faciam stel-
 las celi id est ardentes spiritu cari-
 tatis et lucentes verbo veritatis. ni-
 grescere faciā sanguine xpristi ut
 migras et pulchras violas virtute
 huilitatis. can^t. i. nigra sum sed
 formosa filie iherusalē. De hys eb⁹
 gnib⁹ et colorib⁹ floru paradysi dē-
 tren. iij. candidiores nazarei eius

id est floridi miue. mitidiores lacte qz
 simulant lyho in castitate. rubiā-
 diores ebore antiquo. qz simulant
 rose in caritate. saphiro pulchriores
 qz simulant viole in huilitate. Scdo
 ex spuali pfusione siue potu sang-
 nis xpi oriunt in aia quasi in para-
 dyso dei frondes bonoz et dulcium
 eloquoz. Job. xiiij. lignū habz spem
 si pasū fuerit. si senuerit in tra radix
 eig ad odore aque germinabit et fa-
 ciet comā quasi cū pmū plantatū ē.
 eccle. 39. florete flores et frondete in
 grām. qz scz electi non solum flores
 virtutū. sed etiā folia vboz bonoz
 pferunt ex potu sanguinis xpi. ad
 triplicem gratiā scz ad peccatoz cō-
 uersionē. ad inimicoz recōaliacōez.
 ad mestoz psolacōem. hinc arbores
 irrigate triplicia pferre legunt fo-
 lia. scz medicinālia. pulcherrima. et
 vitida. De pmo. apo. xxij. eze. xlvij.
 folia ligni scz paradysi dei ad medi-
 cinam et sanitatem gentium. id est
 peccatoz qz aque eig de sanctuario
 egrediunt. aqua sanctuarij spiritus
 alis potus sanguinis xpi. efficit fo-
 lia sancte predicacōis ad salutem
 peccatois. pū. xxv. lingua mollis frā-
 git duritiā. mal. ij. lex veritatis in
 ore ei⁹. et multos auertit ab iniq-
 tate. De scdo. dan. iij. ecce arbor et
 folia pulcherrima. et subter eā ha-
 bitabunt animaha et bestie. et in-
 ramis ei⁹ volucres celi. quasi dice-
 ret sub folio pulchro animalia sibi
 inimica. ut lupus et agn⁹ colūba et
 nifus pacificam erant. qz verba sa-
 pientū inimicos reconciliant. eccle.
 xl. tibie et psaltariū suauem faciunt

melodyam. id est concordiam vocum. et
sup utraq; lingua suavis faciens con-
cordiam inimicorum. **Ite. vi.** verbu dulce
multiplicat amicos et mitigat
inimicos. et lingua eucharis id est bo-
ne gratie in bono homine habuda
bit. **De tercio. Jere. xvij.** benedictus
vir qui confidit in domino. et erit tamquam
lignu quod transplantat sup aquas. et
erit foliu eius viride. viridis color in-
spectus maxime in herbis et folijs
oculos turbatos reparat et confortat.
unde per huiusmodi folia bonorum ver-
ba significant. que tristes et mise-
ros consolant. eccle. xl. gratiam et spem
desiderat oculus. et super hec virides
sationes. ps. xxvi. ungento et va-
rijs odoribus delectat cor et bonis
amicis consilijs anima dulcorat. eccle.
xlvij. ezechias consolatus est lugentes
syon usque in sempiternu. **Job. xxxix.**
cum sederem quasi rex eram tamen
merentiu consolator. ro. i. desidero vi-
dere vos ut aliquid impartiar vob
gratie spiritalis. ad consolandos vos.
Johel. ij. in die illa stillabunt mon-
tes dulcedinem. et colles fluent lac
et mel scilicet sacre consolacionis. **Tercio**
ex spiritali potu sanguinis christi
oriunt in anima quasi in paradiso
dei bonorum operu fructus. eccle. x.
rigabo ortu plantacionu et inebriabo
partus mei fructu. rigabo sanguine
christi ortu anime et inebriabo fru-
ctu bonorum operu celesti dulcedine.
id est boni irrigati potu sanguinis christi
facient dulce fructu bonorum operu ce-
lesti dulcedine ad utilitate christi.
que etiam ipsi comedet in retribucione ce-
lesti. amos. ix. faciet ortos et comedet

fructus eorum in presenti scilicet spiritali gustatione
et in futuro plena fructu. Amen.

**De triplici potu sanguinis christi.
thema speciale. sermo. xxxi.**

Quoniam comedite panem meum
et bibite ut supra. **Jo. vi.**
sanguis meus vere est potus.
potus sanguis christi triplex est. ut ex iam
supradictis patet. sacramental. intellectu-
alis. et spiritalis. **Sacramentalis** que a
solis sacerdotibus sumit sub specie vini
de calice. **Intellectualis** que a populo christi-
anis sumit sub specie panis de ipso christi
corpore. **Spiritalis** que ab omnibus saluan-
dis sumit de passionibus christi pia me-
ditatione. primo modo sumptus peccata coti-
diana relaxat. secundo modo fidelem mentem
dulcedine sua delectat. tercio modo totam
animam irrigando fecundat. **Primo** po-
tus sanguinis christi est sacramentalis qui a
solis sacerdotibus sumit de calice al-
taris. math. 26. accipiens ihesus calicem
benedixit et dedit eis dicens. bibite ex
hoc omnes. hic est enim sanguis meus.
omnes scilicet apostoli quasi soli sacerdotes. iste
potus digne sumptus peccata cotidiana
relaxat. et hoc triplici ratione. quia tria ma-
la sunt in peccato veniali. scilicet quedam macula
conscience. quedam pena castitatis. et quedam adu-
sitas diuine offense. **Contra** hec tria
proprie valet potus sanguinis christi. que
est purus. lenis. preciosus. ratione puri-
tatis lauat. ratione lenitatis sanat.
ratione preciositatis placat. lauat dico-
nosciam anime maculam remouendo. sanat
penam castitatis corda fidelium consolando. pla-
cat offensam diuine iustitie per nos im-
pellendo. **De primo.** heb. ix. sanguis eius

emundabit 2^{am} nram gen. xlix.
 expectaco gentiu lauabit in sanguine
 vne palliu suu id animas nras. De
 scdo. zach. x. letabit cor eoz quasi
 a vino. vinu sanguis est vne a sig-
 nificat sanguine xpi que bibim⁹ in
 altari iste potus cor bonoz letificat
 qz coferendo solatiu spual letitie sa-
 nat a tristitia culpe. ps calix meus
 inebrians qz preclar⁹ est. De terco
 hebre. xy. Accessistis ad sanguinis
 asperione meliq loquent⁹ qz abel qz
 scz sanguis abel clamat ad deu otra
 peccato vindicta sanguis xpi postu-
 lat p nobis et impetrat indulgentia
 bñ. o sanguine xpi sume reuerendu
 in altari poculu. in celo p nobis ad
 deu patre aduocatu. Sciendu vero
 qz tria gra hoim grauit arguunt in
 scpturis q nimis peccat in sanguine
 saluatoris. pmi sunt corpe immudi.
 scdi corpe indurati. tercy peccatoes
 prau. Primi sangne xpi in magnis
 peccatis indigne sumut. Scdi ad
 viciute sangnis xpi a pctis suis co-
 uerti nolut. Tercy lucrū de sanguine
 xpi ad prauos vsus zutu t. De pmo
 i. cor. x. no potestis bite re calice dñi
 et calice demonioz. calix dyaboli est
 luxuria carnis et mudi deu. 3. r. fel-
 draconu vinu eoz q hoc potu tur-
 bido et immudo inebriant et sup eu
 sangne xpi piosum fundut quatu
 in se est ea polluit et ideo graui pe-
 na digni sut. gen. iij. maledict⁹ eris
 sup terra q aperuit os suu et susce-
 pit sanguinem fratris tui de manu tua
 sup terram id est plus qz caro tua
 heb. x. Irritu qs faciens lege moyfi
 sine ulla misericordie duob⁹ vel eb⁹

testib⁹ morit qnto putatis detiora
 mereri supbia qz filiu dei calcave-
 rit et sanguine testamenti pollutu
 duxerit in quo scificat⁹ e et spui gte
 zamelia fecit. De scdo. He. v. indu-
 raerunt facies suas sup petra et no-
 lucrut reuta. qsi diceret ptinaces in
 sua malitia duriores sut corde qz pe-
 tra. sed qz dur⁹ adamas. qz qzuis
 nulla re possit frangi scindit tamen
 sanguine hyra. sed illi duriores sut
 qui nec vtiute sanguinis xpi emol-
 liri. nec a sua prauitate zuti possut.
 Item duriores sunt qz petra et que-
 libet saxa dura. qz ad clamore xpi in
 cruce et in ei⁹ sanguinis effusione.
 terra tremuit et petre sunt scisse. sed
 isti nec ad tribilem voce pdicacōis
 nec ad viciute sangnis xpi possunt
 emolliri. et a sua prauitate zerti
 De terco. He. xij. weh qui edificat
 domu sua non in iusticia et aperit
 sibi fenestras et facit laqaria cedi-
 na. pingitqz sinopide scz rubeo colo-
 re id est sanguine xpi. dicit glo qui
 domu materiale edificat de male
 acquisitis vel ornat supflue sang-
 uine xpi id e de reb⁹ ecclesie. acqsi-
 tis sanguine xpi grauit peccat sed
 multo graui⁹ qz domu spualē id est
 familiā prauā. ut prauas mulieres
 filios et filias qsi ptes dom⁹ ut fe-
 nestras per quas dyabol⁹ et fures
 intrat et laqaria quasi laqos dya-
 boli inuuste edificat. et pingit id est
 vestit pascit et ornat sanguine xpi
 hys dicit weh id e grauis increpacō
 et eterne pene zminacō. Sedus po-
 tus sanguinis xpi est intellectualis
 qz a populo xpiano sumit sub specie

panis de ipso corpore saluatoris. nam
sic sub specie vini consecrati sanguis christi
est per transsubstantiationem. et corpus per
annexionem. vnde sic sacerdos suscipit
sanguinem christi sacramentaliter de calice.
ita fidelis populus sumit eum intellectualiter
de ipso christi corpore. **Job. 39.** pulli
aquile labunt sanguinem. pulli sunt sub-
diti ecclesie. hi labunt sanguinem christi
non de calice sed de ipso christi corpore. hic
potus fidelem mentem dulcedine sua de-
lectat. **cant. i.** botrus cypri dilectus
meus michi. **In botro duo sunt.** vna
in cibum. et in vna dulcis sanguis in
potum. **ps. de petra melle saturauit eos**
sic petra corpus christi incorruptibile. sic
mel de petra significat dulcem sanguinem
quem sugunt fideles de christi corpore. hec
dulcedo tam bona facit. contemptum vi-
tiorum. gratiam bonorum eloquiorum. deside-
rium eternorum. **De primo. ps. 78.** anima sa-
turata calcabit fauam. qui enim de petra
corporis christi melle sanguinis eius saturas-
ti sunt omnes peccati suauitate contempti.
Jud. ix. dicit arbor sic in persona fi-
delis anime. nunquam possit deserere dulcedinem
meam ut inter cetera ligna promoueat.
quasi dicit contemptum gloriam et delectamenta
mundi. **per dulcedinem dei.** **De secundo. cant. iij.**
fauam distillans labia tua. mel et
lac sub lingua tua. quasi diceret. quod sub
lingua. id est in corde plena es spirituali dul-
cedine. idcirco habundans vtili et dulci
locutione. **matth. 23.** ex habundantia
cordis os loquitur. sic de vase pleno. sic
est de corde. vana plenum felle effundit
amaritudinem. plenum melle dulcedinem
luce. **vi.** bonus homo de bono thesauro
cordis sui profert bonum. **De tertio. eccle. 29.**
qui bibit me adhuc siciet. **gregorijs**

in corporalibus appetitus placet ex-
perientia displicet. spiritualis vero
dulcedo quanto plus bibitur tanto
amplius siciet. quod scilicet dum ex pleno
fonte celestis dulcedinis stillatum
mundo cordi degustanda illabitur
eius plenitudo potanda magis de-
siderat. **ps. in stillatidys eius letabitur**
germinans. vnde siciuit anima mea
ad deum fontem viuum. **Tertius potus**
sanguis christi est spiritualis qui ab
omnibus saluandis sumit. de passionis
christi pia meditatione. **i. cor. xi.** patres
nostri omnes eandem potum spirituales
biberunt. sicut patres boni de foraminibus
petre aquam biberunt. et in illa
sanguine passionis christi figuratum cre-
diderunt. et per fidem spiritualiter gustauerunt.
Dic boni christiani de vulnere christi pia
meditatione sanguinem eius solent spiritualiter
bibere. **ps. lx.** filij tui de longe veni-
ent. et filie tue de latere sugent. hic
potus totam animam quasi ortum dei
irrigando fructu bono fecundat. **eccle. 23.**
rigabo ortum plantationum et
inebriabo partus mei fructum. id est
fideles anime irrigate sanguine christi
fructum operis boni. **col. i.** in omni
opere fructificantes. fructus bonorum
operum triplex est. scilicet honeste conuersa-
tionis. sacre deuotionis. et iocunde pie-
tatis. de primo pascit homo seipsum.
de secundo deum. de tertio proximum. **De**
primo. eccle. 22. ego quasi vitis fru-
ctificavi suauitatem odoris et flores
mei fructus honoris et honestatis.
quasi honeste conuersationis. **eph. 5.**
fructus lucis est in omni bonitate
et iustitia et veritate. **Que autem**
in occulto fiunt a filiis tenebrarum

turpe est dicere mat h. vij. omnis arbor bona fructus bonos facit. fructus bone vite pascit qsqz seipm. pu. 7A. qui seruat fiam comedet fructu eius. ysa. ij. dicite iusto qm bene qm fructu ad inuicem suaz comedet. pu. xv. secura mens qsi iuge uiuii. secura ex honesta vita. y. cor. i. gloria nra hec est testimoniū cōscie nre qd in simplicitate et sinceritate dei. a nō in sapia carnali dūfati sum⁹ in hoc mūdo. De scdo. cant. iij. ortus clusus soror mea. emissiones tue paradysus maloz punicoz cum pomoz fructib⁹. emissiones iste sūt fructus deuocōis. vñ sequit. nard⁹. crocus a cynamomū. que sūt spēs aromatische. et ppter odore bonū a virtute suā significāt fidelīū deuocōem. qb⁹ fructib⁹ pascit de⁹ deo gratā. q̄ p̄sistit in sacris desiderijs. in varijs v̄tutib⁹. fletib⁹. gemitib⁹. et oracōnib⁹. hys fructib⁹ pascit fidelis aia dñm. vnde sequit ibidē. veniat dilect⁹ meus in ortū suū ut comedat fructū pomoz suoz. exodi. xxx. sume aromata boni odoris. faciesqz thimiama. papias. thimiama ē pfectio boni odoris ad incensū scz cultus dei. gregori⁹. thimiama ex aromatis facim⁹ cū in altari cordis virtutū multiplicata redolem⁹. pu. viij. delicia mee esse cū filijs hominū. qz scz delectat in amore et deuocōne nra quiescere. De tercio fructu scz pietatis quo reficit p̄xim⁹. p̄s ego quasi oliua fructificauī in domo dei. oliua portat oleū. alijs ad lucendū. alijs ad sanandū. alijs ad reficiendū. et significat opus pietatis q̄ impedit p̄xi

mis. pu. xxi. thesaurus desiderabilis et oleū in tabernaculo iusti ad refectiōne scz p̄xim. luce. x. samaritan⁹ quidā vidēs spoliatū quasi paupere et vulneratū. quasi subsidio egentē misericordia motus est et appropiās alligauit vulnera ei⁹. subuenit ne cessitatib⁹ ei⁹ infundens oleū et vinū. quasi cibū et potū. et curam ei⁹ egit. i. thy. iij. exerce te ipm ad pietate. pietas em̄ ad omnia utilis est p̄missionē habens vite que nūc est et future. ad quā nos pducere dignes neqz ihs xps dñs nre beate et gloriose virginis fructus et filio. qui uiuit et regnat cum deo patre in unitate spiritus sancti de⁹. per omnia secula seculoz. Amen.

Explicūnt sermones de sacramento corpis et sangnis dñi. Notabilia

O sacramento eukaristie Nota qz qnqz sunt de esse vel necessitate ipi⁹ sacramenti scz sacerdos. intencō sacerdotis officientis. forma verbor. videlicet hoc ē corpus meū. panis de frumento. et vinū de vite. Cetera sunt ad bene eē a ad sollempnitatē sacramenti p̄ticiā. ut. xxvi. cruces. que sunt septem vicib⁹ qn corpus xpi p̄secrat. Primo em̄ sūt tres cruces ut significet qd omēs p̄secrantes et accedentes ad corpus xpi debent habere tria. videlicet vrā stricōem. puram cōfessionē. voluntariā satisfactionē. Secdo sūt qnqz cruces ut significet qz in vendicōne illi⁹ cui⁹ corpus hic consecrat. fuerunt qnqz p̄sone. scz

= 6 c. m. 118

persona vendens scilicet iudas. persona ve-
dita scilicet christus. et tres persone eminentes
scilicet scribe pontifices et pharisei. Ter-
tio sunt due cruces ut significet quod
hic duo mutantur scilicet panis in corpus
christi. et vinum in sanguinem. Quarto fi-
unt quatuor cruces ut significet quod ille
cuius corpus hic consecrat habuit quatuor
vulnera in suo corpore. Quinto sunt
tres cruces ut significet quod tria pe-
ccata sunt quod quando corpus christi consecramus. scilicet
ut dies nostros vivamus in pace. ut li-
beremur ab eterna damnatione. ut
inter sanctos et electos dei numeremur
in domino grege. hac tertia peti-
tione canonis. diesque nostros in tua
pace disponas etc. Sexto sunt quatuor
cruces. tunc enim accipit sacerdos cor-
pus domini et facit tres cruces super calicem
ut significet quod suscipiens corpus
domini portare debet crucem vel calicem
passionis sue. ita quod elonget se a tri-
plici malo quod est in mundo. quod omne
quod in mundo est sicut dicit iohannes.
aut est concupiscentia oculorum. aut car-
nis. aut superbia vite. Septimo dicit
sacerdos pax domini sit semper vobiscum.
et sunt tres cruces ut significet quod
triplex pax est nobis necessaria. vi-
debet pax in presenti liberans nos a
culpa. pax a morte liberans nos a
gehenna. pax eterna post mortem libe-
rans nos ab omni miseria. De qua
ysayas. Sedebit populus meus in
pulchritudine pacis et in regno opu-
lenta. Item aliud. Nota de manduca-
tionibus corporis christi. debebant iudei
agnum paschalem. accinctis renibus.
calciatis pedibus. baculos habentes
in manibus. cum lactucis agrestibus. et

notabile tenent

festinant. Per primum significat puri-
tatem castitatis. luce. Sicut lumbi viri
sancti. Per secundum affectum devocionis.
cantem. Quam pulchra es in calciamen-
tis tuis filia principis. Per tertium
memoria domine passionis. gen. In
baculo meo transivi iordanem istum.
Per quartum amaritudo contritionis.
ps. Tibasti nos pane lacrimarum.
Per quintum promptitudo voluntatis.
ps. vidisti hominem velocem in ope suo
coram regibus stabit.

Accedere volentes ad corp⁹
xp̄i quomō p̄parari debem⁹
patet. sermone. 17. et. 16.

Agnus paschalis significat corpus
xp̄i. sermone. 16.

Beatī in celo habebūt t̄plex bo
nū de corpore xp̄i. sermone. 10.

Albo spirituali indigemus ne
deficiam⁹. sermone. 6.

Corpus xp̄isti p̄paratur triplici a
bo sermone. 1.

Corpus xp̄i excellit sacrificia lega
tia in tribus. sermone. 2.

Corpus xp̄i ex trib⁹ p̄stat scz ex aīa.
corpore. et deitate. sermone. 2.

Corpus xp̄i dat velatum p̄p̄e qua
tuor. sermone. 1. et. 8.

Corpus xp̄i datur sub specie panis
p̄pter multa. sermone. 9.

Corp⁹ xp̄i p̄parat panē. sermone. 9. Itē cō
parat tritico. sermone. 10.

Corpus xp̄i manducat sed nō mi
nuat sermone. 12.

Corp⁹ xp̄i digne manducatu aug
mentat sermone. 12.

Corpus xp̄isti figurat per agnum
paschalem. sermone. 16.

Conuersis peccatoribus tria bona
eueniūt sermone. 11.

Corpus xp̄isti bonis p̄ficiat malis
nocet sermone. 18.

Corp⁹ xp̄i opat panē p̄p̄e tā. sermone. 27.

Corpus xp̄i in mundo p̄cā relaxat
in purgatorio penas alleviat in celo
glam magnificat. sermone. 27.

Corpus xp̄isti est medicina contra
t̄plex malū hoīs. sermone. 26.

Corpus xp̄i dicit manna et euka
ristia. sermone. 26.

Corpus xp̄i dat sub duplici sp̄e scz

panis et vini. sermone. 29.

Decor corporalis abscondit t̄b⁹
modis sermone. 8.

Dyabolus hominē corrūpit in aīa
et in carne et in utrobiquz sil. sermone. 6.

Digne volēs cōmunicare imitet̄ ḡna
ex q̄b⁹ ofiat hostia vera sermone. 17.

Digne cōmunicantiū magna est feli
citas sermone. 20.

Dona que dedit hominib⁹ gradatū.
sermone. 17.

Duritia cōuerti nolentiū causatur
ex trib⁹ sermone. 12.

Duplex corpus misticiū scz xp̄isti et
dyaboli sermone. 12.

Dulcedo sp̄ualis valet cōtra triplex
malū mundi sermone. 19.

Duodecā fruct⁹ cōtra duodecā defectus
ḡnīs. huānī. sermone. 21. 22. et 23.

Dulcedo sanguinis xp̄isti tria bo
na facit sermone. 32.

Effectus corporis xp̄i est multis
plex sermone. 22.

Effect⁹ et utilitas sanḡnis xp̄i est
multiplex sermone. 30.

Echatae digne cōmunicantiū
sermone. 20.

Fugere itā p̄secutorū debem⁹ p̄pter
tria. sermone. 8.

Fructus corporis xp̄isti duodecim
sermone. 21. 22. et 23. p̄ totū.

Fudit xp̄us sanguinē pro triplicib⁹
hominib⁹ sermone. 28.

Fructus bonoz operum est triplex
sermone. 32.

Orad⁹ diuine largitatis sermone. 7.

Homo assimilat̄ deo in tribus
sermone. 27.

Indumcōnis t̄plex est causa
sermone. 2.

Incipientes proficientes et perfecti
signantur per tritium sermone. 10.

Indigne communicantium sunt tria ge-
nera sermone. 11.

Indigne communicantes tria mala
incurrunt sermone. 11. et. 15.

Indignam communionem tria causant
sermone. 18.

Indigne communicantium tres sunt
plage sermone. 18.

Propter tria propter indignam communionem
triplex malum incurrunt sermone. 11.

Malorum non communicantium triplex
est species sermone. 20.

Manducatur corpus christi sed non mis-
cetur sermone. 19.

Manducantium corpus christi spiritualiter
triplex est genus sermone. 19.

Manducationis spiritualis triplex
est utilitas sermone. 19.

Memoriam christi habere debemus propter
tria sermone. 1.

Memoriam dei non habens tria ma-
la incurrat sermone. 2.

Memoria dei propter tria est habenda
sermone. 2.

Memoria passionis domini ad tria
valet sermone. 2.

Meritum fidei est triplex sermone. 1.

Mirabilia que sunt in sacramento

Mortaliter peccans tria bona perdit
sermone. 31.

Mutat una res in aliam tripliciter scilicet
naturaliter arte et gratia sermone. 2.

Ocultare debemus elemosinam
orationem et ieiunium sermone. 8.

Obstinacionem in peccatis faciunt
tria sermone. 12.

Panis mutat in corpus christi et
si accentia manent sermone. 12.

Preparatio ad diem iudicii quantum boni
conferat sermone. 20.

Preparatio ad corpus christi digne
sumendum sermone. 17. et. 16.

Presumptuose communicantes triplex
malum incurrunt sermone. 18.

Pulchritudo corporis abscondit propter
tria sermone. 8.

Quare sanguis christi sit effusus
pro humano genere sermone. 21.

Quare sanguis christi non datur omnibus
sub specie vini sermone. 28.

Quomodo sub tanta parva specie panis tanta
magnum corpus continet sermone. 13.

Quomodo uno eodemque momento idem
corpus christi sit in multis locis. sermone. 13.

Quomodo diuiso sacramento corpus
christi manet indiuisum sermone. 13.

Quomodo preparari debemus ad corpus
christi digne sumendum sermone. 17. et. 16.

Quomodo digne manducantes cum
sunt in manducatum sermone. 20.

Remedium triplex contra pecca-
ta sermone. 11. et. 18.

Sacrificia antiqua erant insuffi-
cientia propter tria sermone. 1.

Sacrificia legalia quid valebant
aut sunt instituta quid significabant
sermone. 30.

Sacerdotes preparant triplicem vas
sermone. 29.

Sanguis christi pretiositas sermone. 21.

Sanguinem christi non accipiunt omnes
sub specie vini sermone. 29.

Status personis preparat gratias ex quibus
facit hostia sermone. 17.

Sensus nostri fallunt in corpore christi
exemplo ysaac sermone. 1.

Sub specie panis datur corpus christi
multiplici ratione sermone. 9.

Oriticiū est semen nobilissimū
 ppter tria sermone. 10.

Triplex malū mūdi. sermone. 19.

Tria grāa hominū arguūt ppter
 sanguinē xp̄i sermone. 320.

Clatū dat corpus xp̄isti ppter
 quatuor sermone. A.

Verbo dei omnia facta sūt p. 2.

Valitas spiritualis manducacōnis
 est triplex. sermone. A.

Xristus sanguinē fudit pro
 triplicib⁹ hominib⁹. p. 28.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is extremely faint and largely illegible, but appears to consist of several lines of Latin script.

Handwritten text on the adjacent page, visible from the gutter. It includes a large blue initial letter 'C' at the top, followed by several lines of text in a Gothic script. Some words are highlighted in red ink (rubrics).

